

Läyliäisten kehittämissuunnitelma

10/2024

Johdanto: Työn tausta ja tavoitteet

Selvitys sekä kehittämissuunnitelma keskittyy Lopen kunnan Läyliäisten taajama-alueelle. Liikenneyhteyksiä tarkastellaan laajemmalla alueella.

Työn tavoitteena on ollut tuottaa Läyliäisten taajama-alueen kehittämistä ohjaava tarkastelu, joka sisältää nykytila-analyysin, kehittämisen tavoitteiden asettamisen ja kehittämissuunnitelman tavoiteasettelussa valituista teemoista.

Lopputulos palvelee yleispiirteisenä suunnitelmana / toimenpideohjelmanä alueen veto- ja pitovoimaisuuden kehittämisen tukena. Suunnitelman tavoitteena on osoittaa alueen taajamaympäristön kehittämismahdollisuudet huomioiden erityisesti sosiaalinen, ekologinen ja taloudellinen kestävyys, viihtyisyys sekä liikenteen sujuvuus ja turvallisuus.

Työn aikana on osallistettu Lopen kunnan valtuutettuja kehittämisen tavoitteiden asettamiseen liittyen. Osana vuorovaikutusta järjestettiin verkkoselainpohjainen karttakysely alueen asukkaille ja muille toimijoille.

Nykytilan selvitys ja taajamaympäristön

kehittämissuunnitelma pohjautuu tarpeeseen kehittää Lopen taajama- / kyläalueita vetovoimaisina asumisen alueina. Työ tukee Lopen kunnan strategian "suunnitelmallinen kasvu" sekä "taajamien ja kylien elinvoima" -painopistealueiden tavoitteita ja toimenpiteitä.

Kehittämissuunnitelman laati Ramboll Finland Oy Lopen kunnan toimeksiannosta aikavälillä 3/2024 - 10/2024. Lopen kunnasta työn ohjaukseen osallistuivat maankäyttöpäällikkö Werner Franzen ja tekninen johtaja Tapio Jokela.

Työn projektipäällikkönä sekä suunnittelijana toimi Sonja Semeri. Työryhmässä liikenneasiantuntijana toimi Vili Ampuja, suunnittelijana Heta Tuunanen, paikkatietoasiantuntijoina Satu Kellokumpu ja Anna Jäntti.

Raportissa esitetyt valokuvat ovat Rambollin (kesä 2024), ellei toisin mainittu.

Työn sisältö

1 LÄHTÖKOHTATARKASTELOT

- yleiset lähtökohdat
- liikenteen lähtökohdat
- maiseman ja viherrakenteen lähtökohdat

2 OSALLISTAMINEN

- valtuuston työpaja
- asukaskysely

3 KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA SUOSITUKSET JATKOSUUNNITTELUUN

Tarkastelualue ja sisältö

Lähtökohtatarkastelu on laadittu Läyliäisten taajama-alueelle. Liikenneyhteyksiä tarkastellaan laajemmalla alueella.

Tarkastelun aineistona on käytetty mm. Tilastokeskuksen ruututietokantaa sekä avoimia paikkatietoaineistoja.

Työhön kuului maastokäynti tarkastelualueelle, mihin osallistui sekä tilaajan että konsultin edustajia.

Tarkastelun sisältö:

- Kaavatilanne, yhdyskuntarakenne ja asukasmäärä
- Liikenteen nykytila
- Maisema- / taajama- / kyläkuva ja kulttuuriympäristöt, viherrakenne
- Virkistyskäyttökohteet ja palvelurakenne

Kaavatilanne, yhdyskuntarakenne ja asukasmäärä

Maakuntakaava

Hämeen liiton maakuntavaltuusto on hyväksynyt **Kanta-Hämeen maakuntakaavan** 2040 kokouksessaan 27.5.2019.

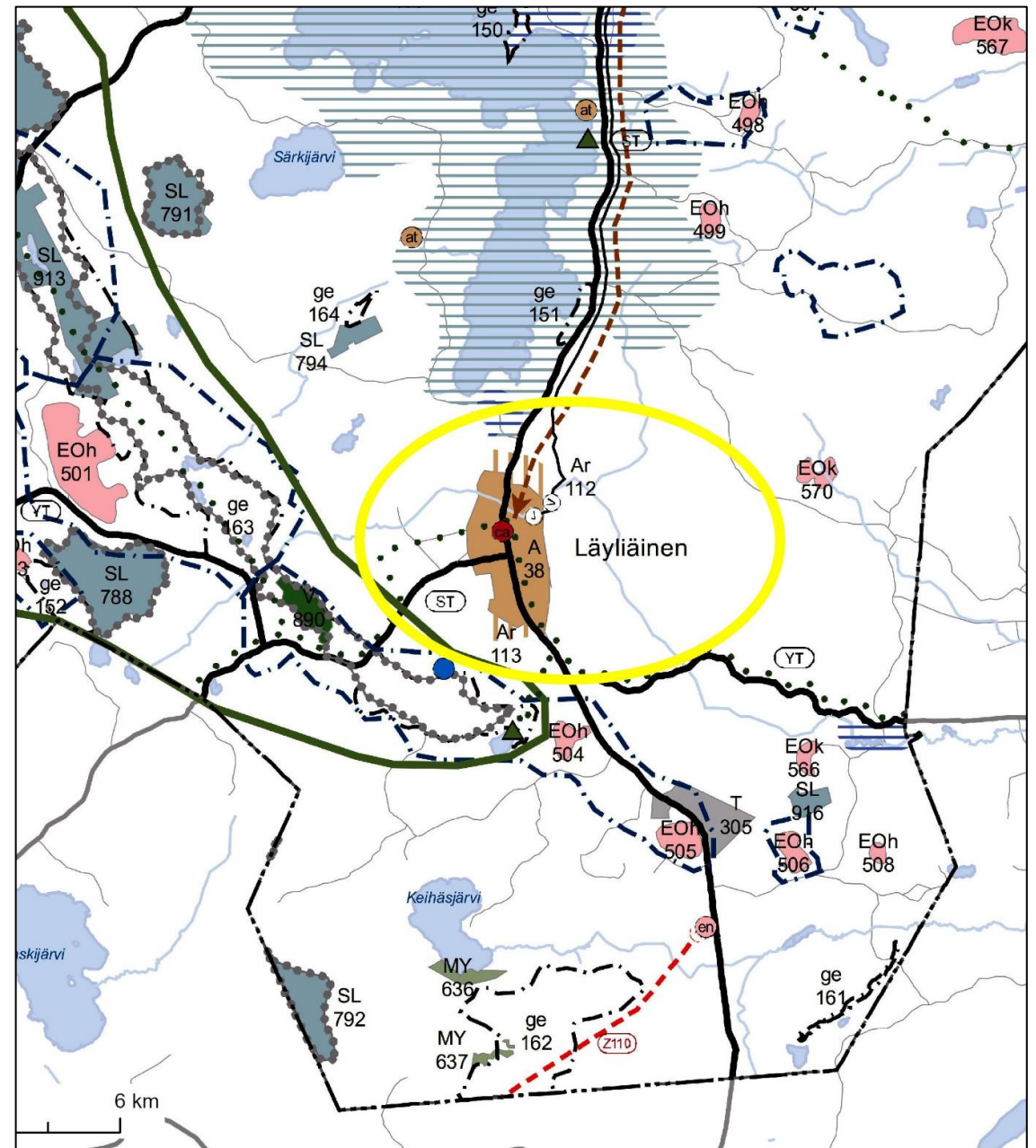
Läyliäisten taajama on osoitettu maakuntakaavassa taajamatoimintojen alueeksi (A) päällekkäismerkinnällä (ca), jolla osoitetaan palveluvarustukseltaan paikalliskeskustasoisten alakeskusten likimääräinen sijainti.

Taajaman pohjois- ja eteläpuolelle on osoitettu taajamatoimintojen reservialueet (Ar), joita suunnitellaan asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneena alueena.

Seututie 132 yhteyteen on merkitty kevyen liikenteen yhteystarve Läyliäisen ja Lopen kantatien välille.

Taajaman länsipuolelle on osoitettu laaja luontomatkailun kehittäminen kohdealue, jolla on edellytyksiä kehittyä monipuolisiksi luontomatkailun ja vapaa-ajan aluekokonaisuuksiksi.

Läyliäisten pohjoispuolelle on osoitettu maakunnallisesti merkittävä maisema-alue, Loppijärven kulttuurimaisema.

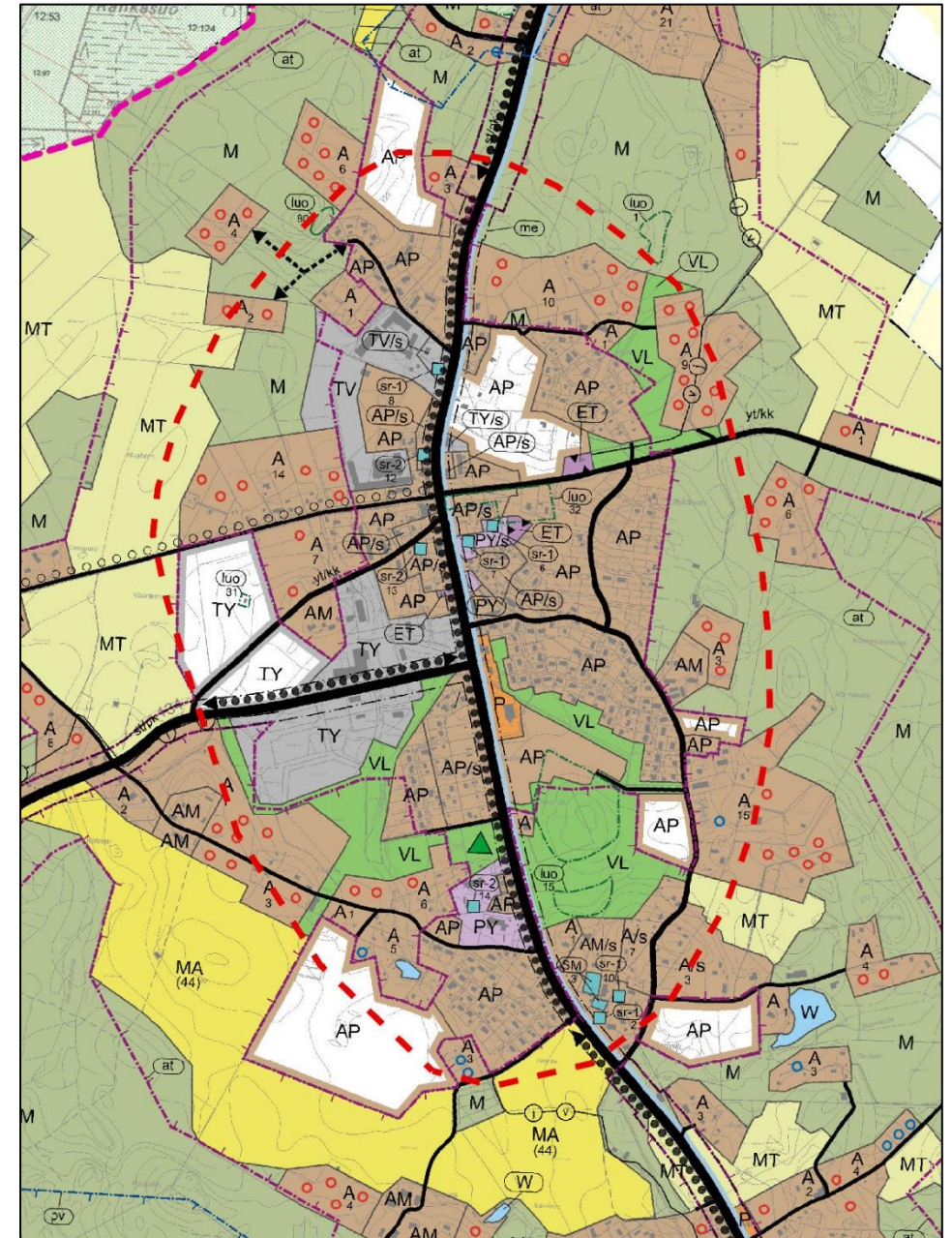
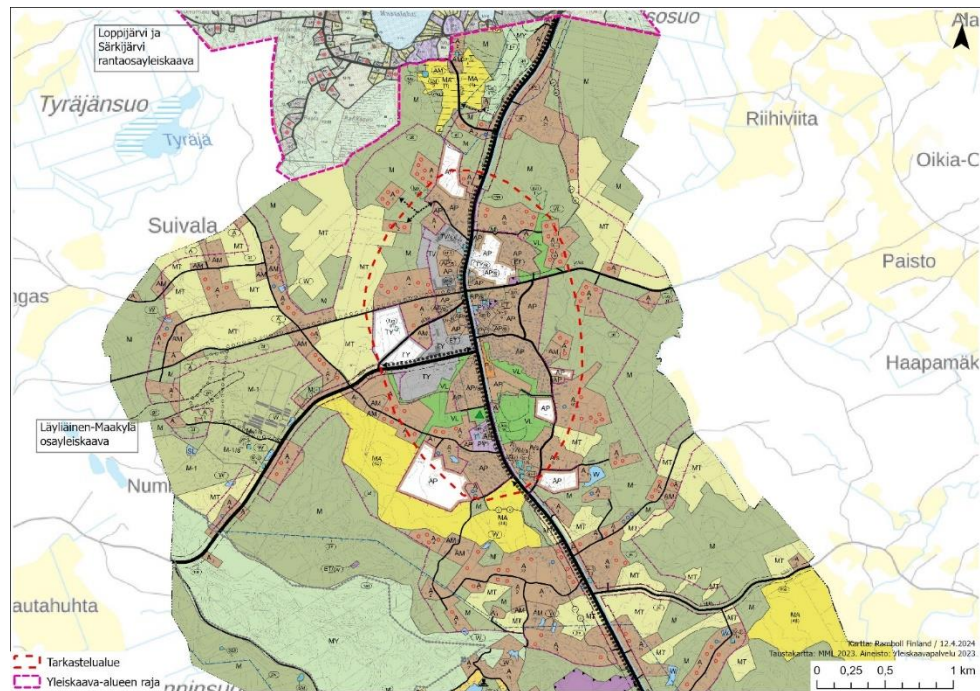

Yleiskaava

Alueella on voimassa lainvoimainen **Läyliäinen-maakylä osayleiskaava**, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa 25.02.2019.

Tarkastelualueelle on osoitettu yleiskaavassa erityyppisiä asuinaluevarauksia (A, AP, AM, AM/s), palvelualueita (P, Y, PY/s), maa- ja metsätalousalueita (M, MT, MA, MY, M-1/s), teollisuus- ja varastoalueita (TY, TV, TV/s), erityisalueita (E, ET, E0) sekä lähivirkistysalue (VL). Lisäksi tarkastelualueella sijaitsee yleiskaavassa suojeltuja rakennuksia sekä muinaisjäännöskohteita ja -alue.

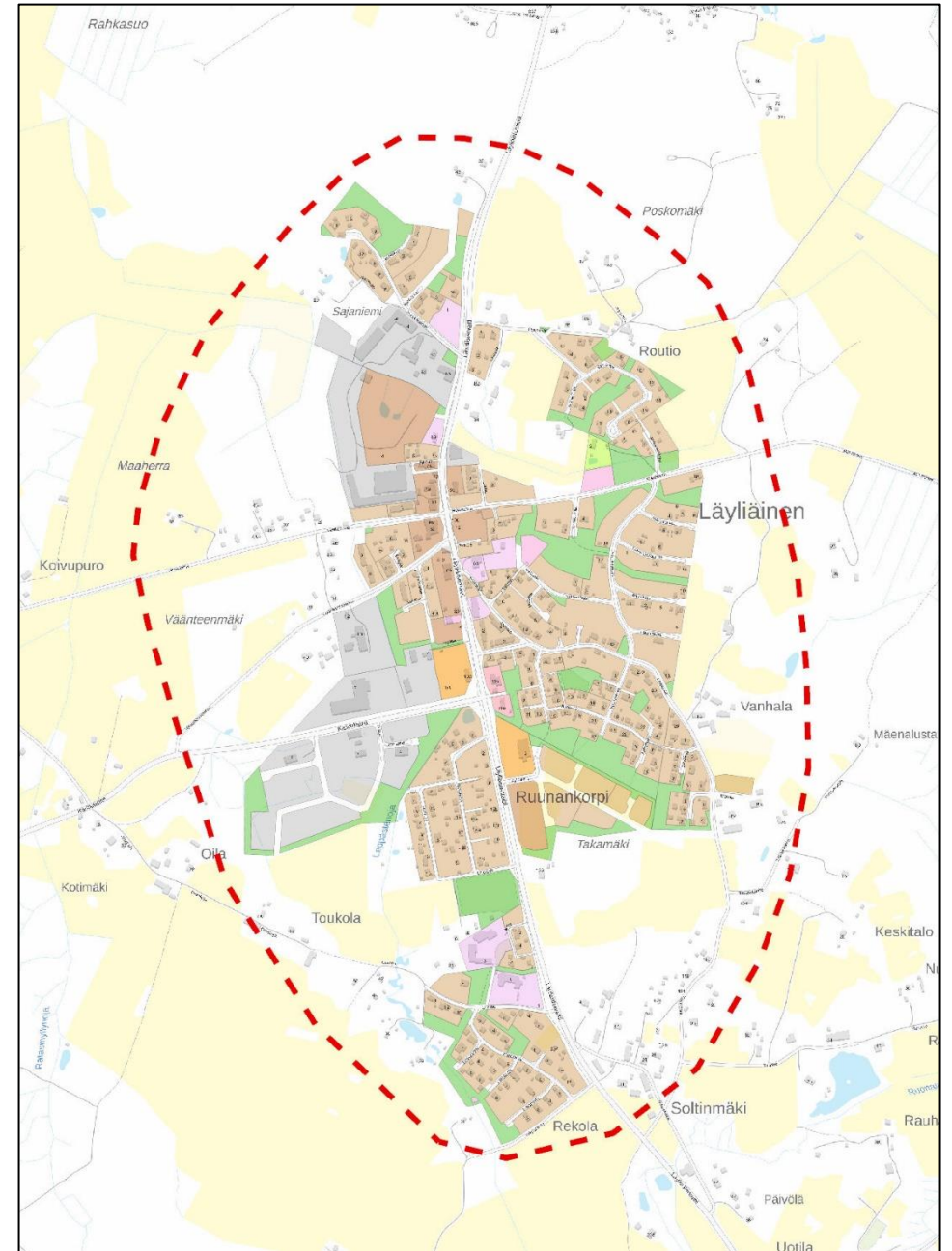
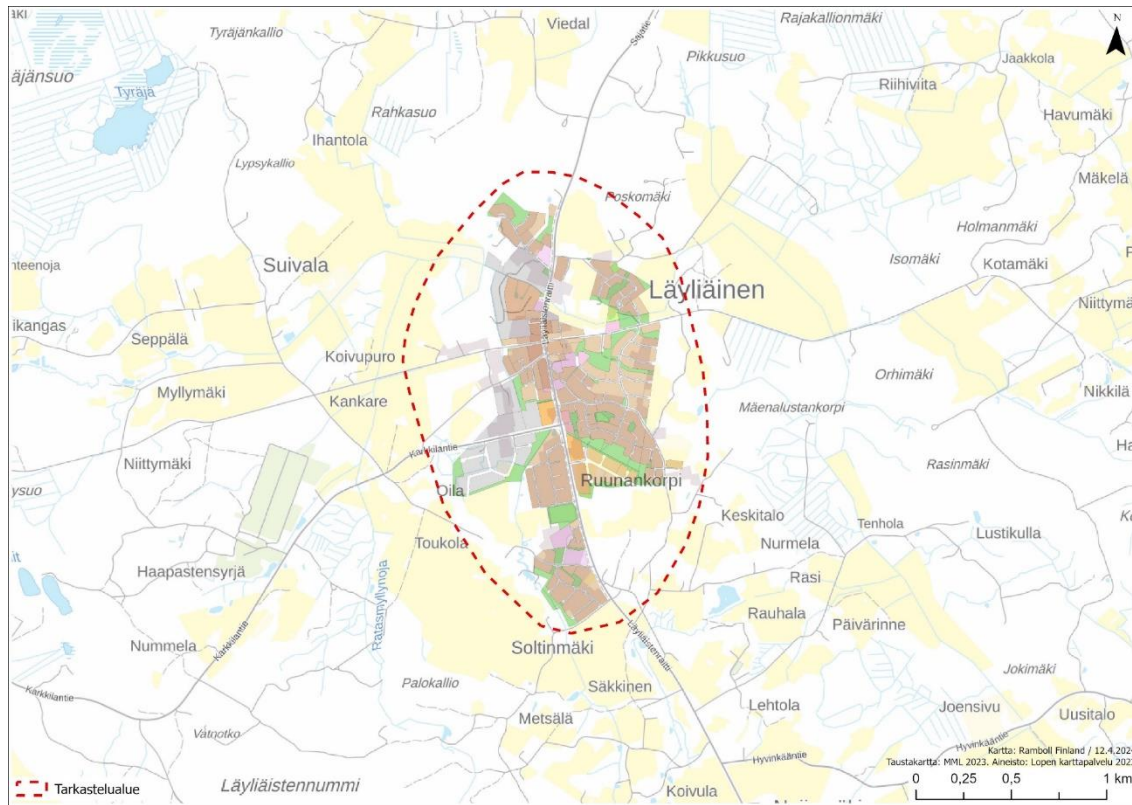
Tarkastelualueella on useita kehitettäviä AP-alueita (uusi ja olennaisesti muuttuva alue) ja alueen lävitse on merkitty kevyen liikenteen yhteystarve.

Asemakaava

Läyliäisissä on voimassa useita eri-ikäisiä asemakaavoja.

Asemakaavoitetut alueet sijoittuvat pääosin Läyliäistenraitin varrelle.

Maanomistus

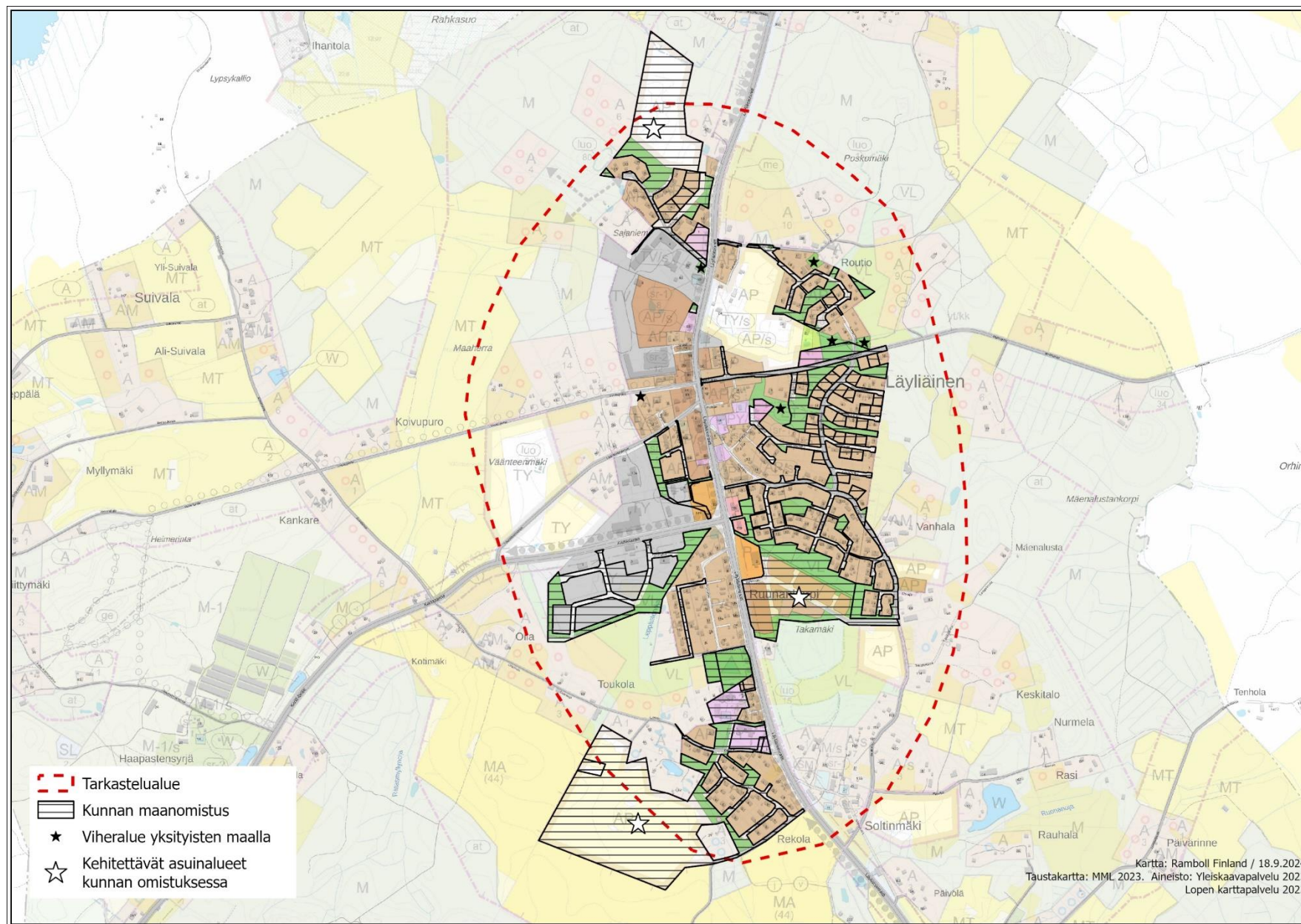
Lopen kunta omistaa Läyliäisissä asemakaavoitettuja ja yleiskaavoitettuja alueita:

- virkistys- ja puistoalueita (kaavakartalla vihreällä)
- yleisten ja julkisten rakennusten alueita
- katualueita (kaavakartalla valkoisella)
- asuinrakentamisen alueita (asemakaavakartalla ruskealla ja yleiskaavakartalla valkoisella).

Kunnan omistamia, kehitettäviä asuinalueita, sijoittuu pohjoisessa Sajaniemen pohjoispuolella, tarkastelualueen keskiosassa Ruunaankorven alueelle ja etelässä koulun lounaspuolelle.

Huomattavaa on, että osa asemakaavan virkistys- ja puistoalueista sijaitsee yksityisten mailla.

Läyliäistenraitti ja Karkkilantie ovat valtion omistamia tiealueita ja teiden hallinnosta vastaa ELY-keskus. Muut tiet ja kadut ovat yksityisten omistamia.

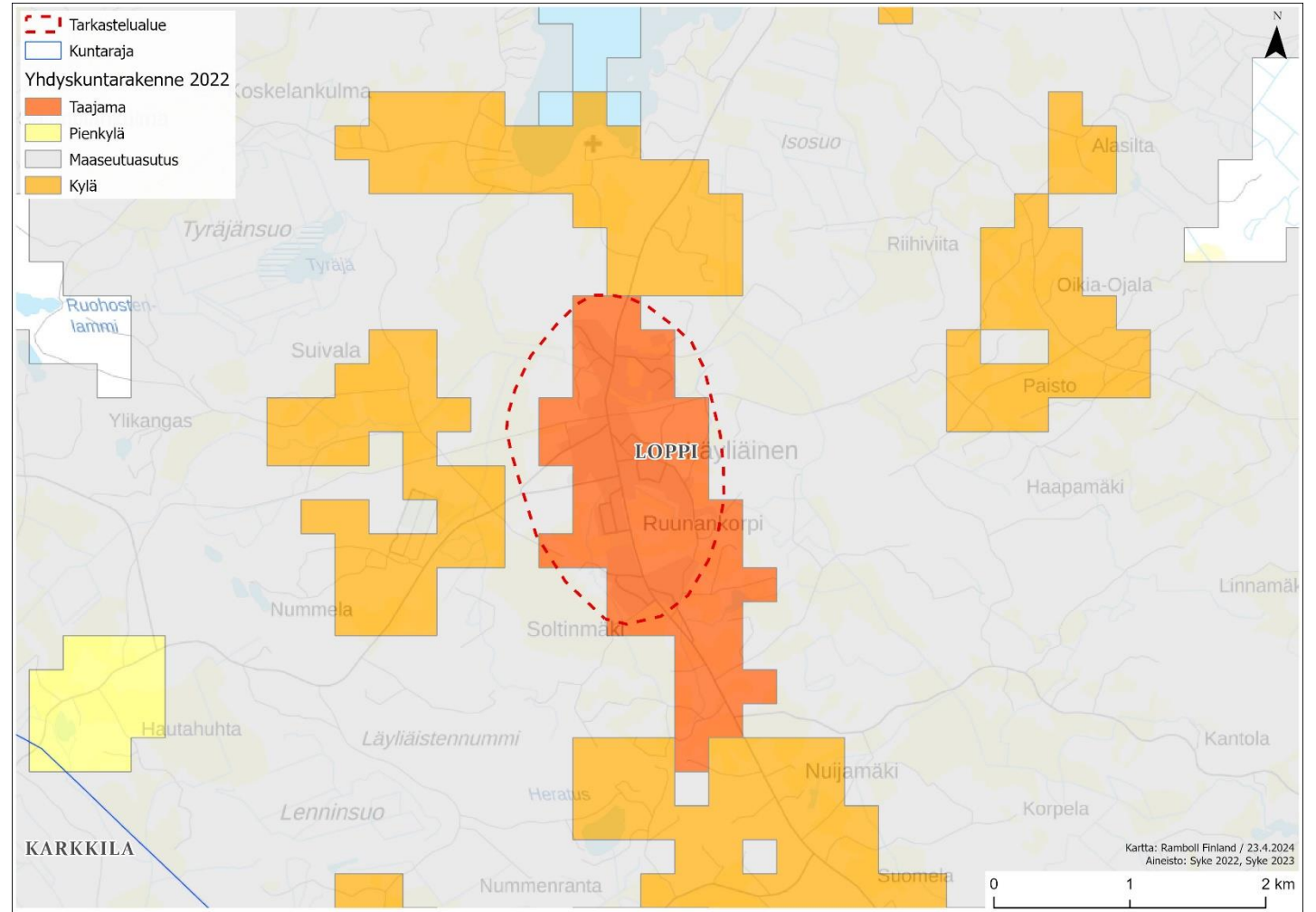

Yhdyskuntarakenne

Yhdyskuntarakennetietojen (SYKE 2022) mukaan Läyliäisten tarkastelualue kuuluu pääosin taajama-alueeseen.

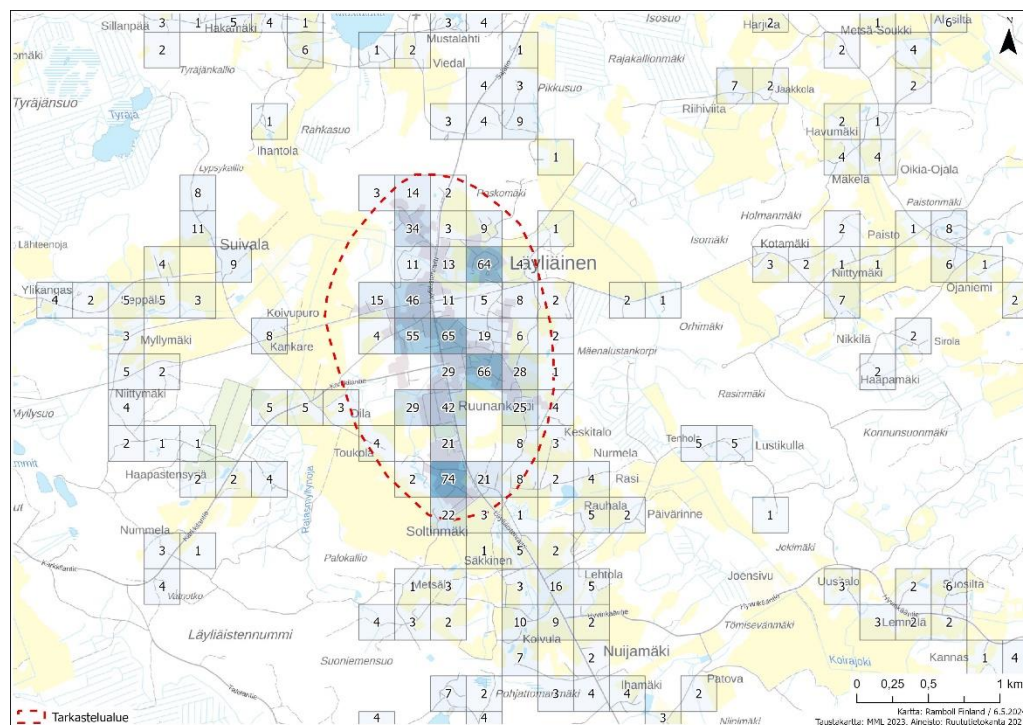
Osa tarkastelualueen reuna-alueista luokitellaan maaseutuasutukseksi.

”YKR-taajamalla tarkoitetaan vähintään 200 asukkaan taajaan rakennettua aluetta. Rajausta perustuu 250 m x 250 m ruudukkoon, jossa huomioidaan asukasluvun lisäksi rakennusten lukumäärä, kerrosala ja keskittyneisyys.” (SYKE.)

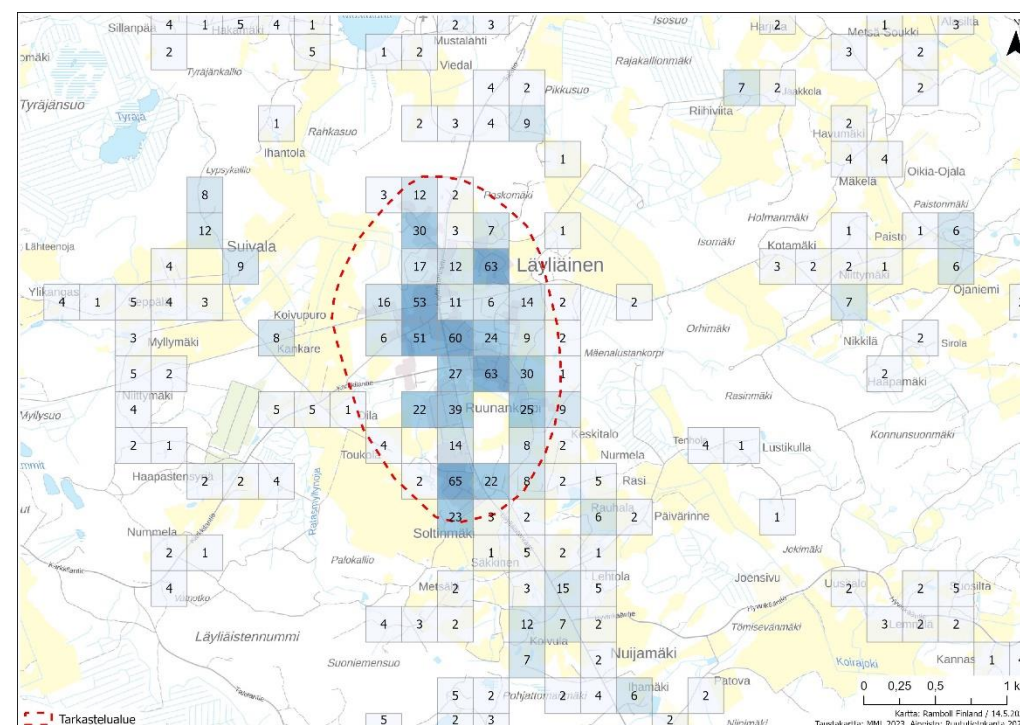

Väestö

Tarkastelualueen suurimmat väestökeskittymät sijoittuvat **Läyliäisten taajaman** alueelle.

Tarkastelualueella (suunnittelualueella) on ollut vuoden **2021 ruututietokannan** (250 m x 250 m) mukaan noin 755 asukasta.

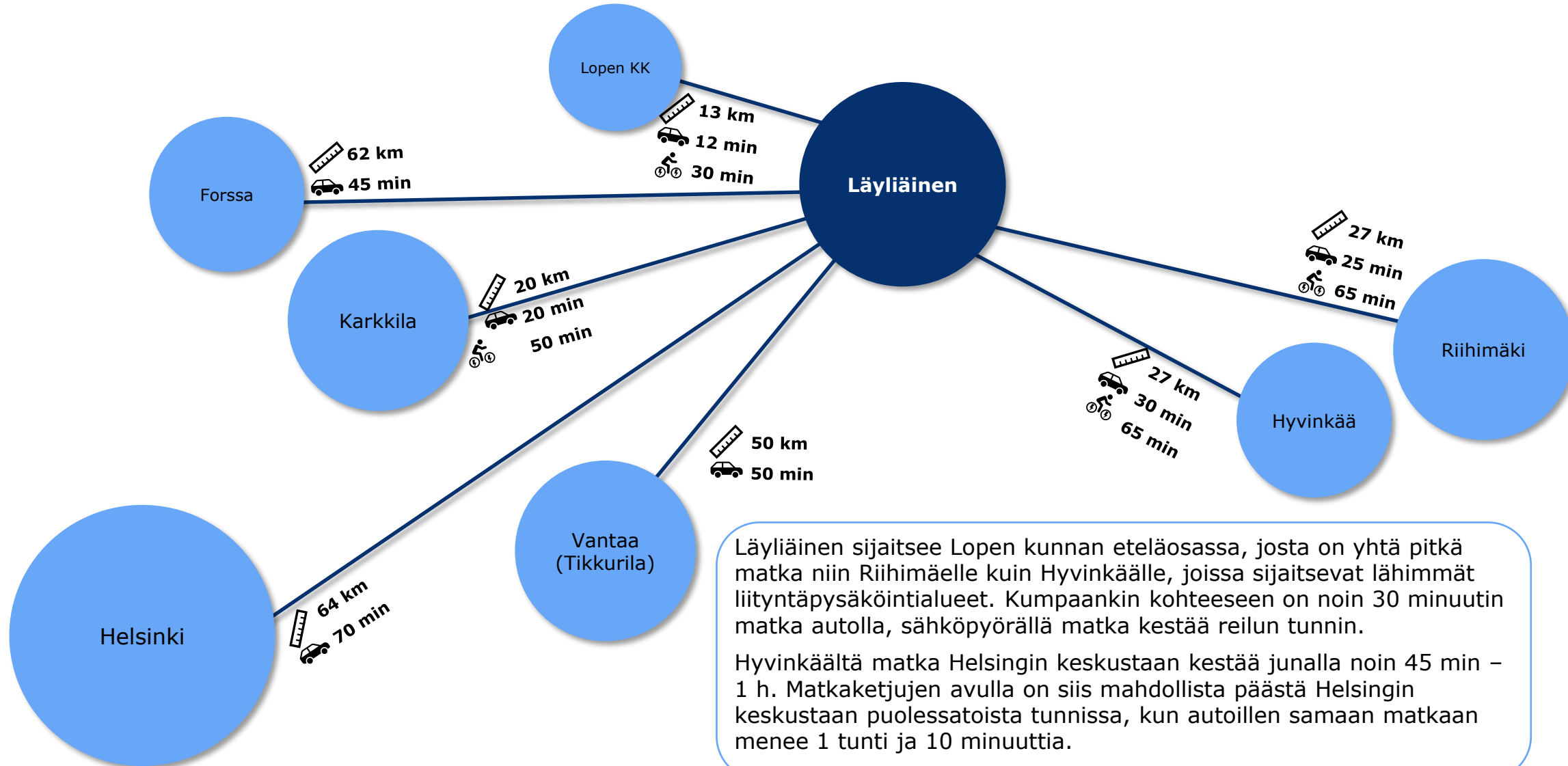
Tarkastelualueella (suunnittelualueella) on ollut vuoden **2023 ruututietokannan** (250 m x 250 m) mukaan noin 735 asukasta.

Liikenne

Sijainti ja etäisyydet

selite	
	Yhteysvälin pituus
	Matka-aika autolla
	Matka-aika sähköpyörällä/polkupyörällä

Liikkumistottumukset

Läyliäisen alue luokitellaan yhdyskuntarakenteeltaan kaupungin läheiseksi maaseudeksi ja kaupungin kehysalueeksi. Yhdyskuntarakenteeltaan tämän kaltaisilla alueilla mahdollisuus käyttää kestäviä kulkumuotoja henkilöauton sijaan on selvästi kaupunkien ydinalueita heikompi, mikä näkyy myös henkilöliikennetutkimuksesta (Riihimäen seudun HLT, 2016).

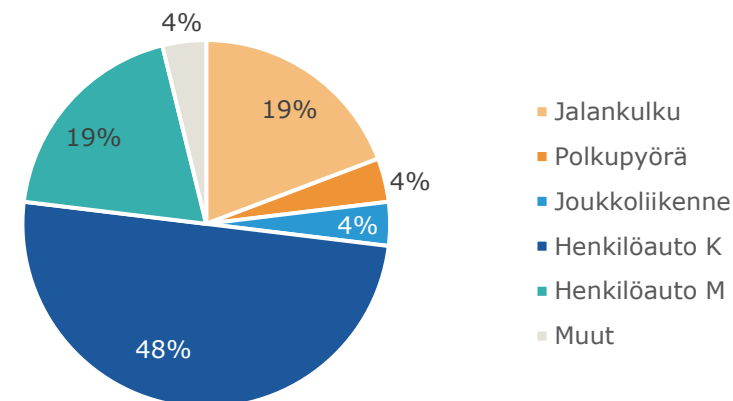
Läyliäisten alueella tehtävistä matkoista noin 2/3 tehdään henkilöautolla.

Matkojen pituudet kasvavat harvemmassa yhdyskuntarakenteessa pidemmiksi, mikä osaltaan vaikuttaa kasvavaan todennäköisyyteen valita auto arjen kulkuvälineeksi. Riihimäen seudulla tehtävistä yli 5 kilometrin matkoista vain noin 10 % tehdään kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä. Alle 1 kilometrin matkoissa osuus on yli 70 %.

Valtakunnallisia liikkumistottumuksia ja muutospotentiaalia kestävään liikkumiseen käsitelleessä liikkumistutkimuksessa **muutospotentiaalia henkilöautosta kävelyn ja pyöräilyyn löydettiin**

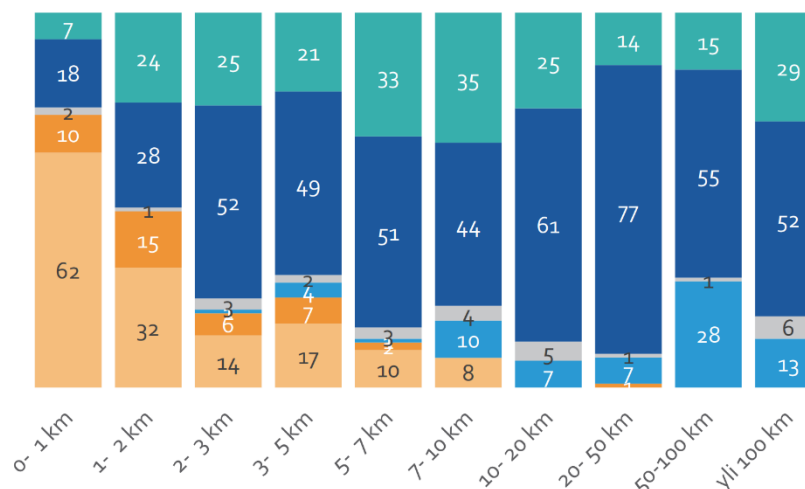
- lyhyistä alle 3–5 kilometrin matkoista
- taajama-alueiden sisällä tehtävistä matkoista ja
- henkilöauton matkustajana tehtävistä koulu- tai opiskelumatkoista

Kaupungin läheisen maaseudun kulkutapajakauma Riihimäen seudulla

Kuva: Kulkutapajakauma kaikista tehdyistä matkoista kaupungin läheisellä maaseudulla. (K = kuljettajana, M = matkustajana) Riihimäen seudun henkilöliikennetutkimus 2016.

Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan (prosenttia pituusluokan matkoista).

Kuva: Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan. Riihimäen seudun henkilöliikennetutkimus 2016.

Saavutettavuus autolla

Kartalla on esitetty alue, joka on henkilöautolla alle 15 minuutin etäisyydellä Läyliäisistä.

Lopen kirkonkylä on alle 15 minuutin ajoetäisyydellä. Riihimäen keskustaan on matkaa noin 25 minuuttia ja Hyvinkäälle 30 minuutta. Karkkilan keskusta on noin 20 minuutin matka

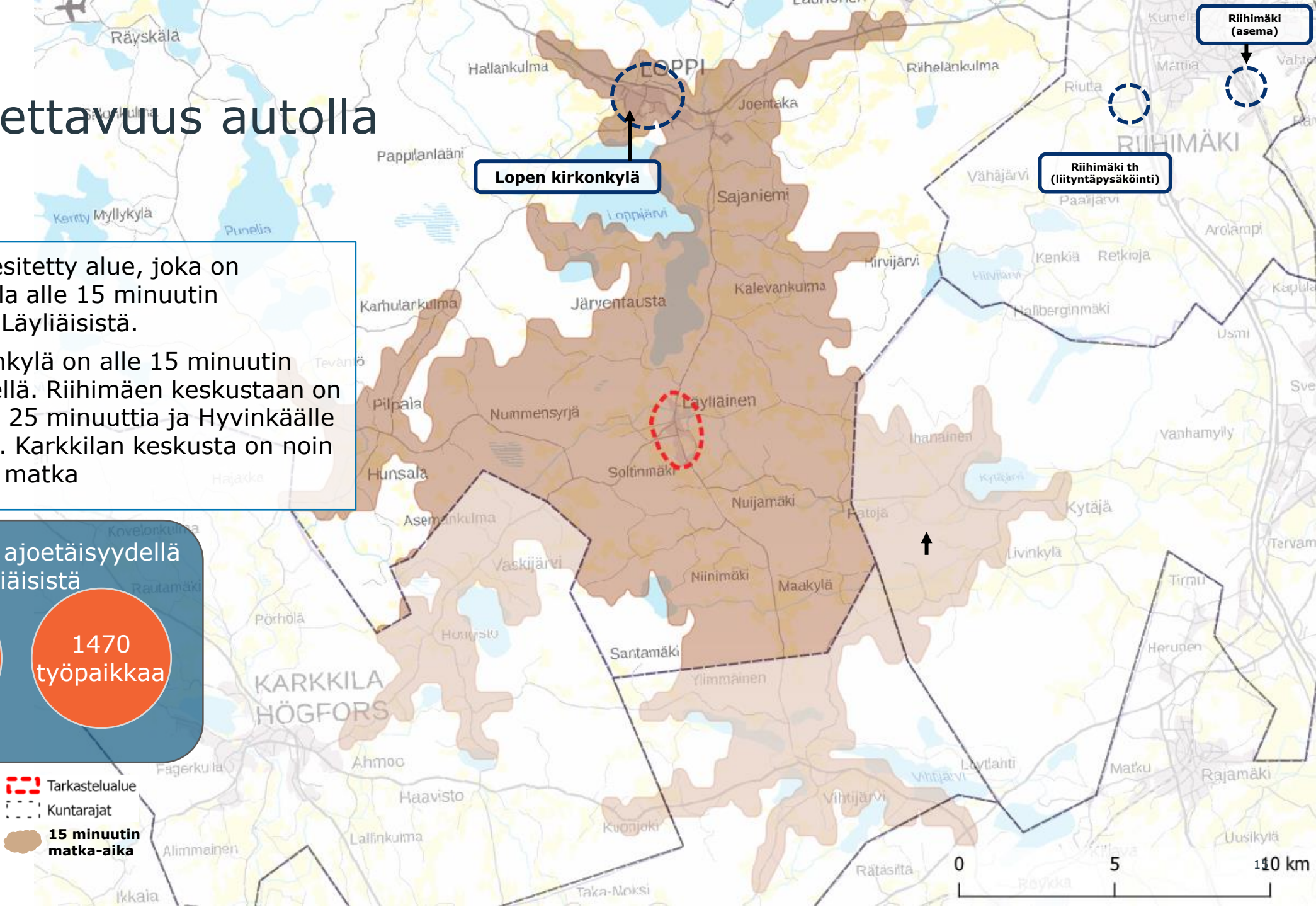
15 minuutin ajoetäisyydellä
Läyliäisistä

5798
asukasta

1470
työpaikkaa

- Tarkastelualue
- Kuntarajat
- 15 minuutin matka-aika

Lähde: Taustakartta
MML

Joukkoliikenne

Joukkoliikenne on Läyliäisten alueella on toteutettu palveluliikenteenä, joka palvelee lähinnä koululaisten tarpeita. Vuoroja kulkee pelkästään Lopen kirkonkylälle, johon arkipäivisin saavutaan kello 9. Lopelta seuraava jatkoysteys Riihimäen matkakeskukseen lähtee kello 10:00. Aikaisempi vuoro lähtee kello 8:50, johon nykyisellä aikataululla ei ole mahdollista ehtiä.

Läyliäisistä kulkee myös pikavuoroja Klaukkalaan, josta on vaihtoyhteys kohti Helsinkiä.

Tiedustelut:
Lehdon liikenne Oy/puh. 040 456 6043
Tilaukset edellisenä päivänä klo 16.00 mennessä

LÄYLIÄINEN-LOPPI	ma-pe
Läyliäisten koulu	8.40
Mustajoentie	X
Sajatie ja Hirvijärventie risteys	8.45
Koulukeskus	9.00
Linja-autoasema	X*
X=ajetaan tarvittaessa	
*jatkoysteys Riihimäelle/Pekolan liikenne	

LOPPI-LÄYLIÄINEN	pe
Linja-autoasema	9.00
Rannanmaanmäki	9.10
Mustajoki	X
Patoja	X
Läyliäinen	9.25
Sajatie ja Hirvijärventie risteys	9.45
Loppi Kirkonkylä	9.55
X=ajetaan tarvittaessa	

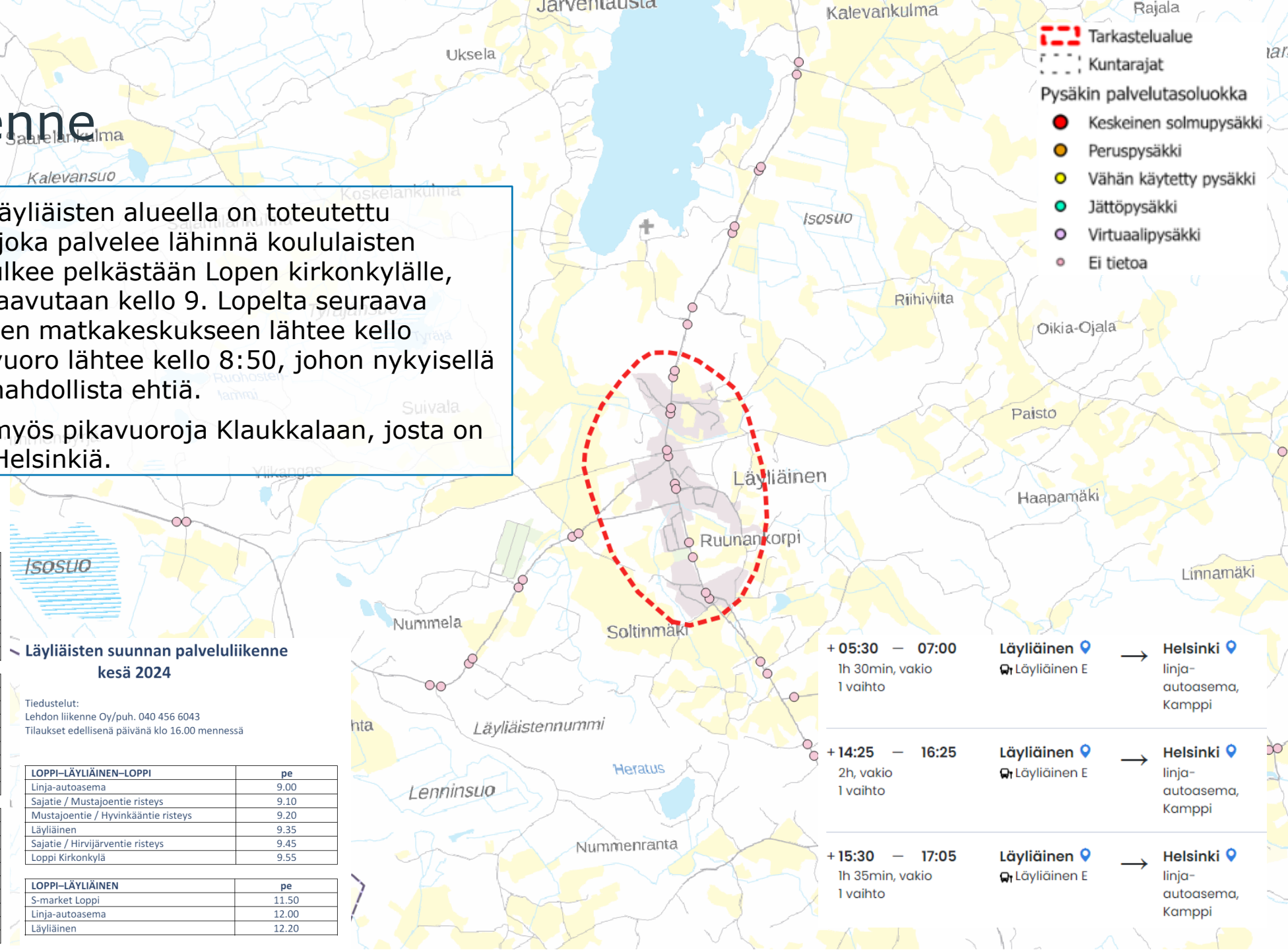
LOPPI-LÄYLIÄINEN	ma-pe	ma-pe
Linja-autoasema	15.10	16.10
Koulukeskus	15.15	16.15
Joentaan koulu	X	X
Hirvijärvi	X	X
Mustajoki	X	X
Patoja	X	X
Järventaustantie	X	X
Läyliäinen	X	X
X=ajetaan tarvittaessa		

Läyliäisten suunnan palveluliikenne kesä 2024

Tiedustelut:
Lehdon liikenne Oy/puh. 040 456 6043
Tilaukset edellisenä päivänä klo 16.00 mennessä

LOPPI-LÄYLIÄINEN-LOPPI	pe
Linja-autoasema	9.00
Sajatie / Mustajoentie risteys	9.10
Mustajoentie / Hyvinkääntie risteys	9.20
Läyliäinen	9.35
Sajatie / Hirvijärventie risteys	9.45
Loppi Kirkonkylä	9.55

LOPPI-LÄYLIÄINEN	pe
S-market Loppi	11.50
Linja-autoasema	12.00
Läyliäinen	12.20

+ 05:30 — 07:00
1h 30min, vakio
1 vaihto
Läyliäinen → Helsinki
Läyliäinen E linja-
autoasema,
Kamppi

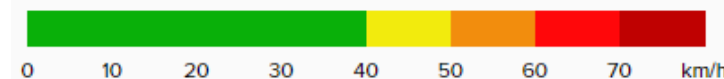
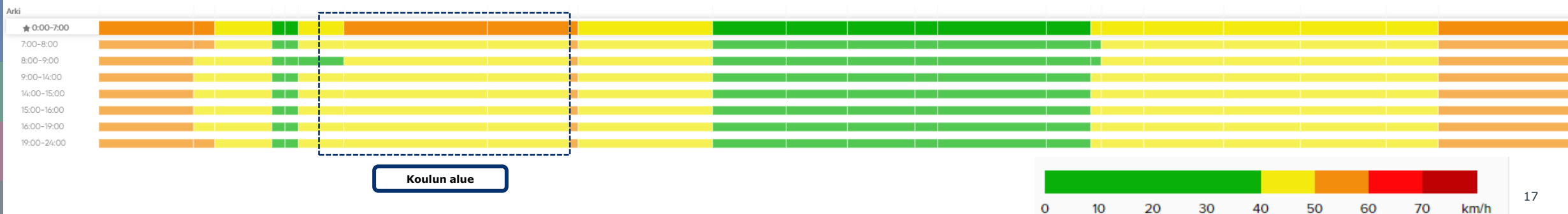
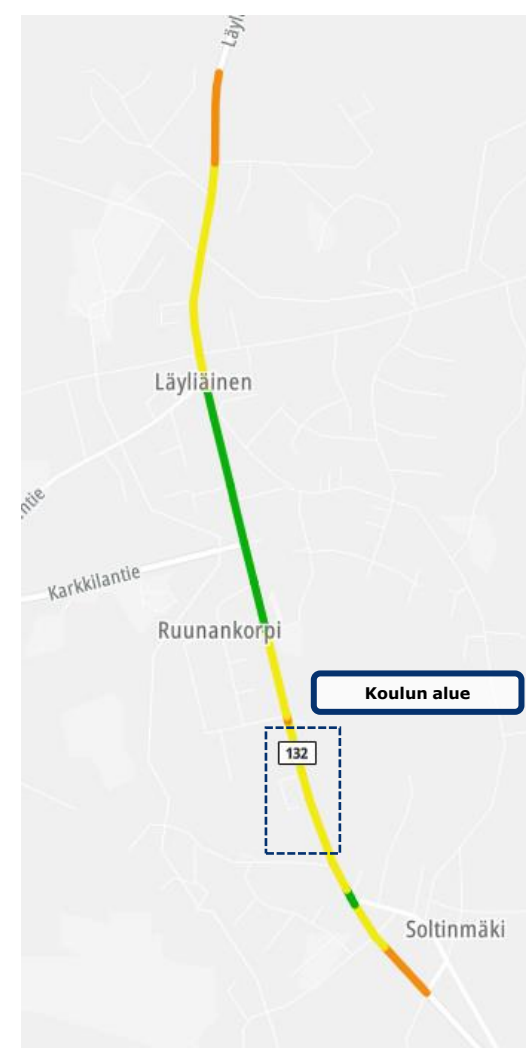
+ 14:25 — 16:25
2h, vakio
1 vaihto
Läyliäinen → Helsinki
Läyliäinen E linja-
autoasema,
Kamppi

+ 15:30 — 17:05
1h 35min, vakio
1 vaihto
Läyliäinen → Helsinki
Läyliäinen E linja-
autoasema,
Kamppi

Liikenneturvallisuus – Toteutuneet nopeudet

Läyliäisten raitin liikenteen nopeuksia on tarkasteltu Tomtom-datan avulla 1.5.2023 - 13.10.2023 välisenä aikana (kesänopeudet). Datan perusteella Läyliäisten raitilla ajetaan monessa kohtaa lievää ylinopeutta (ylitys alle 10 km/h). Koulun edustalla olevalla tieosuudella nopeus pysyy koko tarkasteluajan yli 40 km/h. Yöllä (00:00 – 07:00) nopeudet ovat tätäkin kovempia.

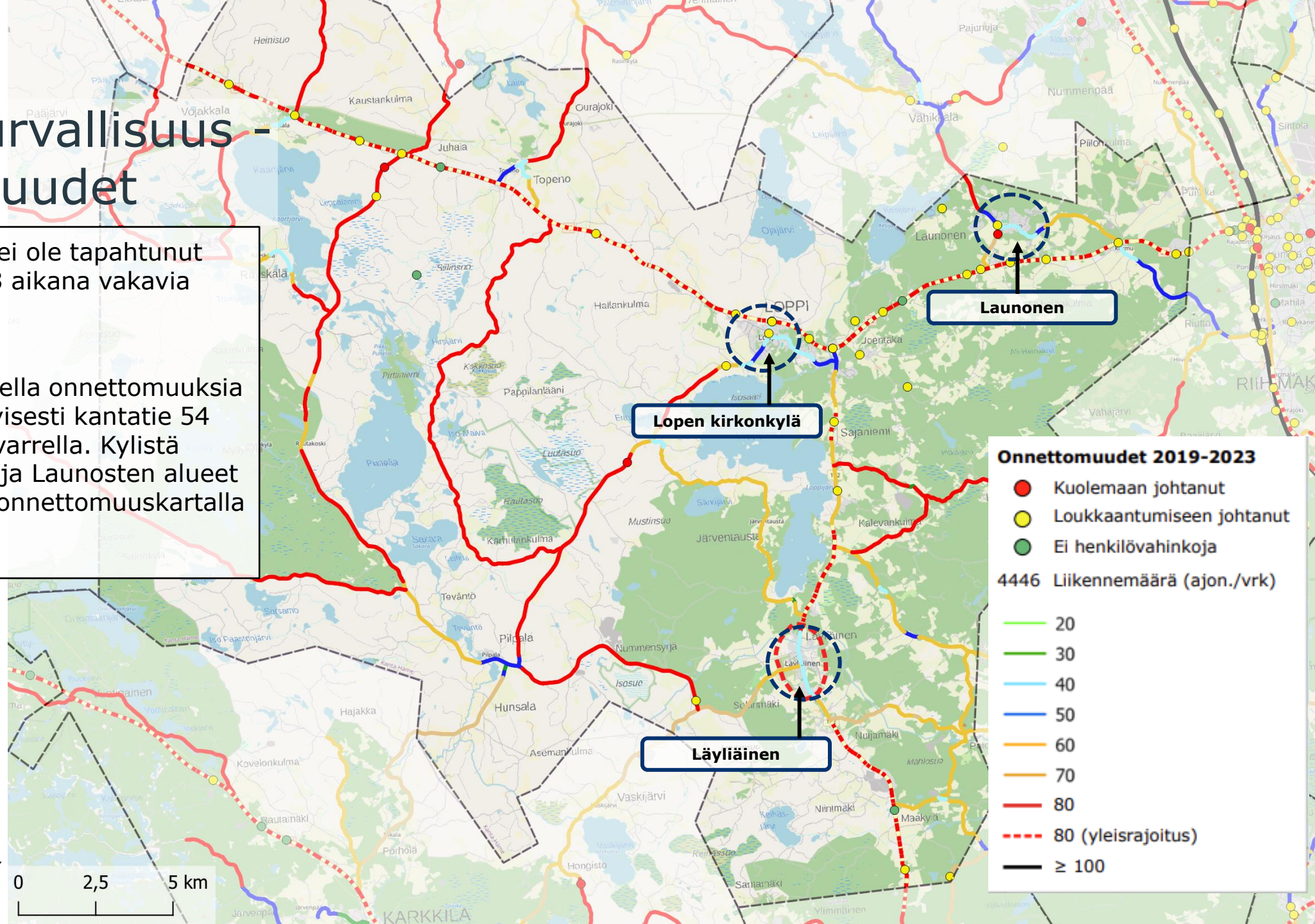
Tomtomilla kerätyn tietojen pohjalta voidaan määrittää nopeus-, sujuvuus ja reittitietoja. TomTom kerää jatkuvasti tietoa (paikka ja aika) sen karttatietoja hyödyntävistä ajoneuvoista, matkapuhelimista, TomTom laitteista ja ajoneuvofleeteiltä. Arvion mukaan se saavuttaa noin 5-15 % kokonaisliikenteestä alueesta riippuen, josta pystytään muodostamaan luotettava kuva liikenteestä.

Liikenneturvallisuus - Onnettomuudet

Läyliäisen alueella ei ole tapahtunut vuosien 2019-2023 aikana vakavia onnettomuuksia.

Lopen kunnan alueella onnettomuuksia on tapahtunut erityisesti kantatie 54 sekä seututie 132 varrella. Kylistä Lopen Kirkonkylän ja Launosten alueet nousevat myös onnettomuuskartalla esille.

Onnettomuudet 2019-2023

- Kuolemaan johtanut
- Loukkaantumiseen johtanut
- Ei henkilövahinkoja

4446 Liikennemäärä (ajon./vrk)

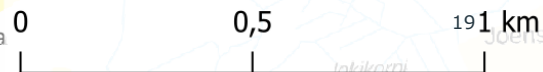
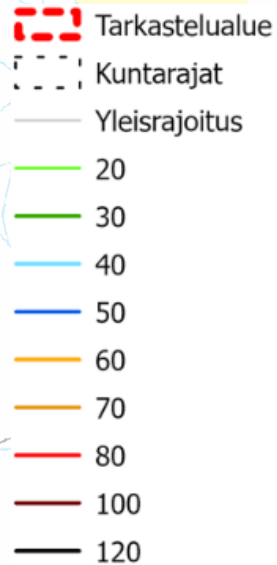
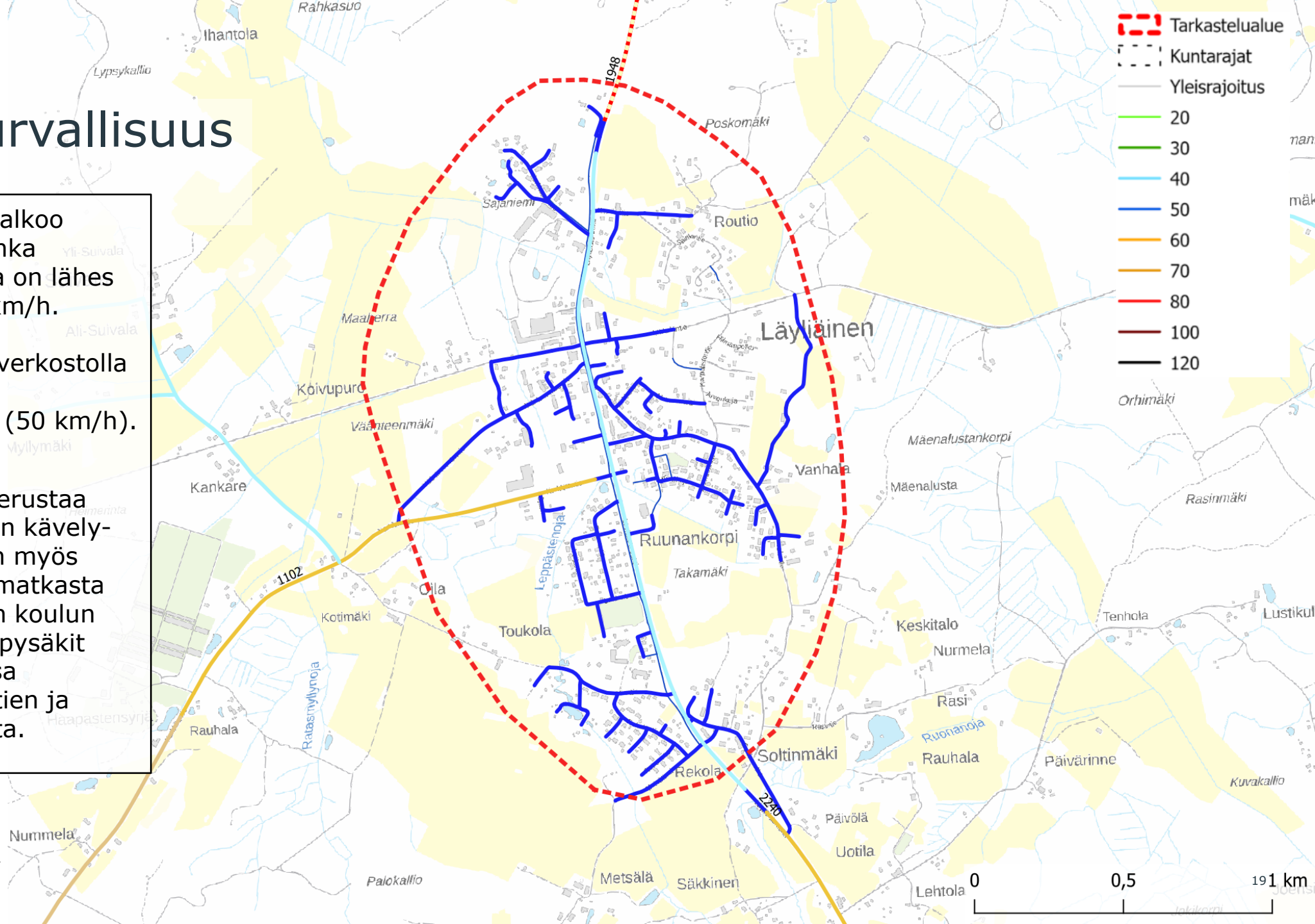
- 20
- 30
- 40
- 50
- 60
- 70
- 80
- - - 80 (yleisrajoitus)
- ≥ 100

Liikenneturvallisuus

Tarkastelualuetta halkoo Läyliäistenraitti, jonka nopeusrajoituksena on lähes koko matkalta 40 km/h. Raitilta lähtevien asuinalueiden katuverkostolla on käytössä taajamarajoitukset (50 km/h).

Läyliäistenraittia vierustaa koko asutun matkan kävely- ja pyörätie, joka on myös suurimmalta osaa matkasta valaistu. Läyliäisten koulun lähellä olevat bussipysäkit ovat saavutettavissa turvallisesti kävelytien ja suojateiden ansiosta.

Lähde: Taustakartta MML,
Tieverkko Digiroad

Kävelyn ja pyöräilyn reitit

Koko suunnittelalueen läpi kulkee yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä Läyliäisten raitin vieressä.

Yhteyspuute Läyliäisten ja Lopen kirkonkylän välillä on tunnistettu ELY-keskuksen pyörätie- ja liikangas kylätieyhteyksien tarpeita arvioivissa hankekoreissa. Myös Karkkilantien alkuosa sekä Läyliäistenraitti Soltinmäeltä etelään Hyvinkääntielle asti on luokiteltu hankekoreissa B-luokkaan.

- Tarkastelualue
- Kuntarajat
- ELY-keskuksen hankekorin pyörätiet (B-luokka)
- ELY-keskuksen kyläteiden hankekori (3. luokka)
- Nykyiset pyörätiet ja jalkakäytävät

Uusia pyöräteitä ja jalkakäytäviä on rakennettu Läyliäistenraitin itäpuolelle (kartalla vihreä katkoviiva): Mäkeläntielle Karpalistentielle asti sekä, Karpalistentielle Toivolantielle asti.

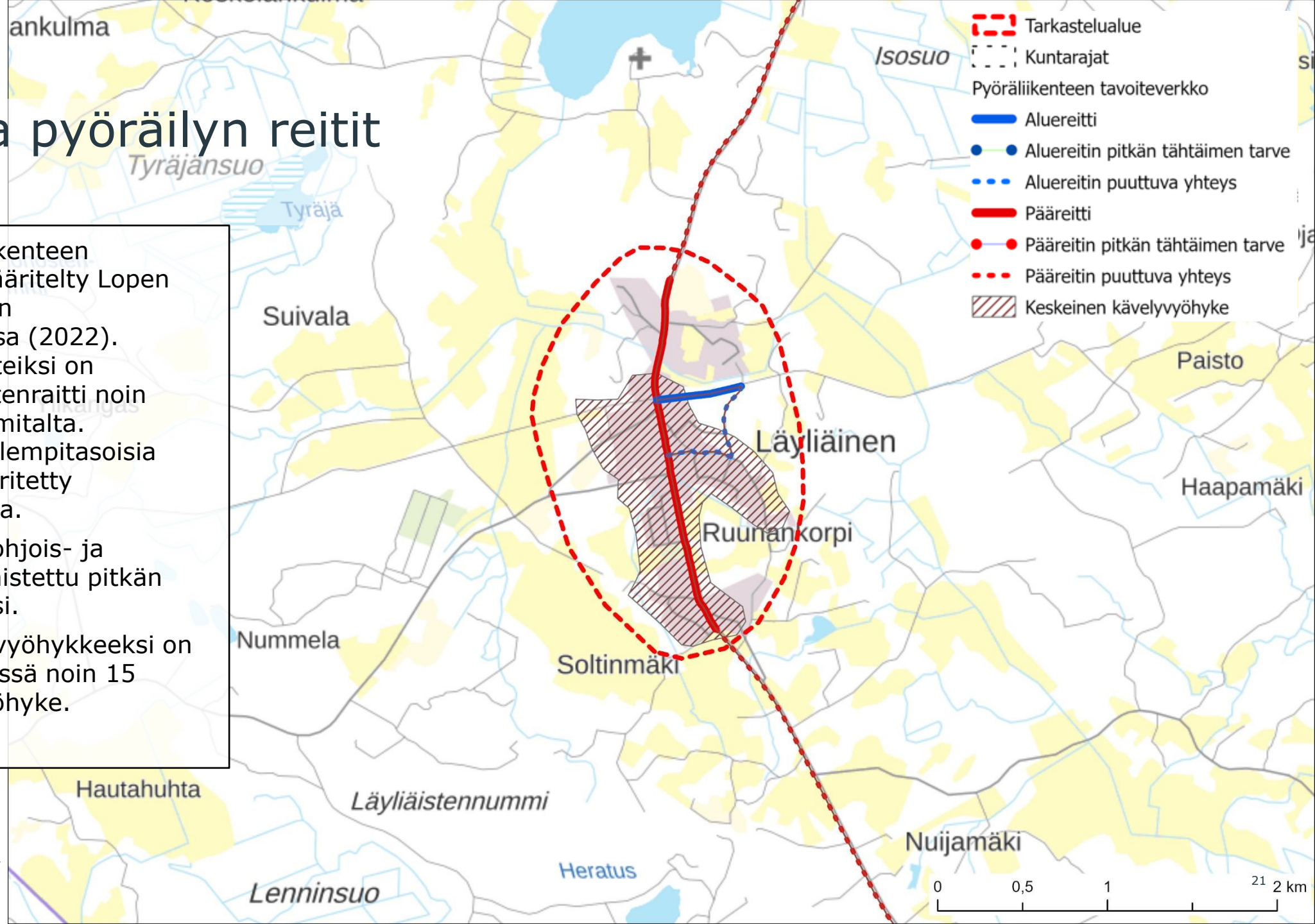
Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien vuosittain myöntämiä kävelyn ja pyöräilyn investointitukia kunta voi hakea vain kunnan katuverkolle tai kunnan maille sijoittuviin hankkeisiin. Useat ELY-keskuksen hankkeet toteutetaan nykyään kuntien ja valtion yhteishankkeina.

Kävelyn ja pyöräilyn reitit

Kävelyn ja pyöräiliikenteen reittiluokitus on määritelty Lopen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa (2022). Ohjelmassa pääreiteiksi on määritetty Läyliäistenraitti noin suunnittelualan mitalta. Reittihierarkiassa alempitason aluereitiksi on määritetty Mäkeläntien alkuosa.

Läyliäisten raitin pohjois- ja eteläosat ovat tunnistettu pitkän tähtäimen tarpeeksi.

Keskeiseksi kävelvyvyöhykkeeksi on määritetty Läyliäisissä noin 15 minuutin kävelvyvyöhyke.

Tiepientareen leveys

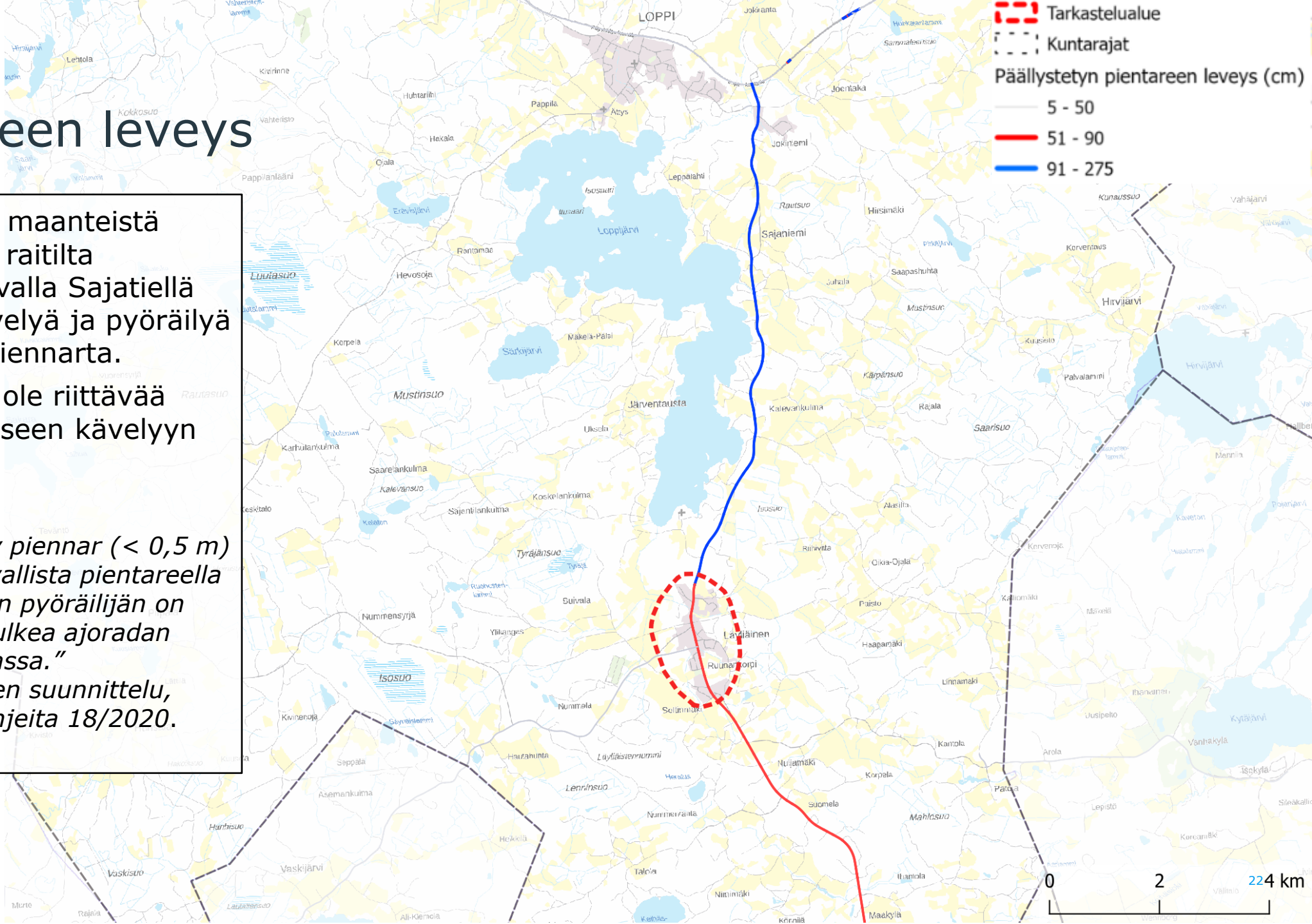
Tarkastelualueen maanteistä Läyliäistenraitilla raitilta pohjoiseen jatkuvalla Sajatiellä on turvallista kävelyä ja pyöräilyä mahdollistavaa piennarta.

Karkkilantiellä ei ole riittävää piennarta turvalliseen kävelyyn ja pyöräilyyn.

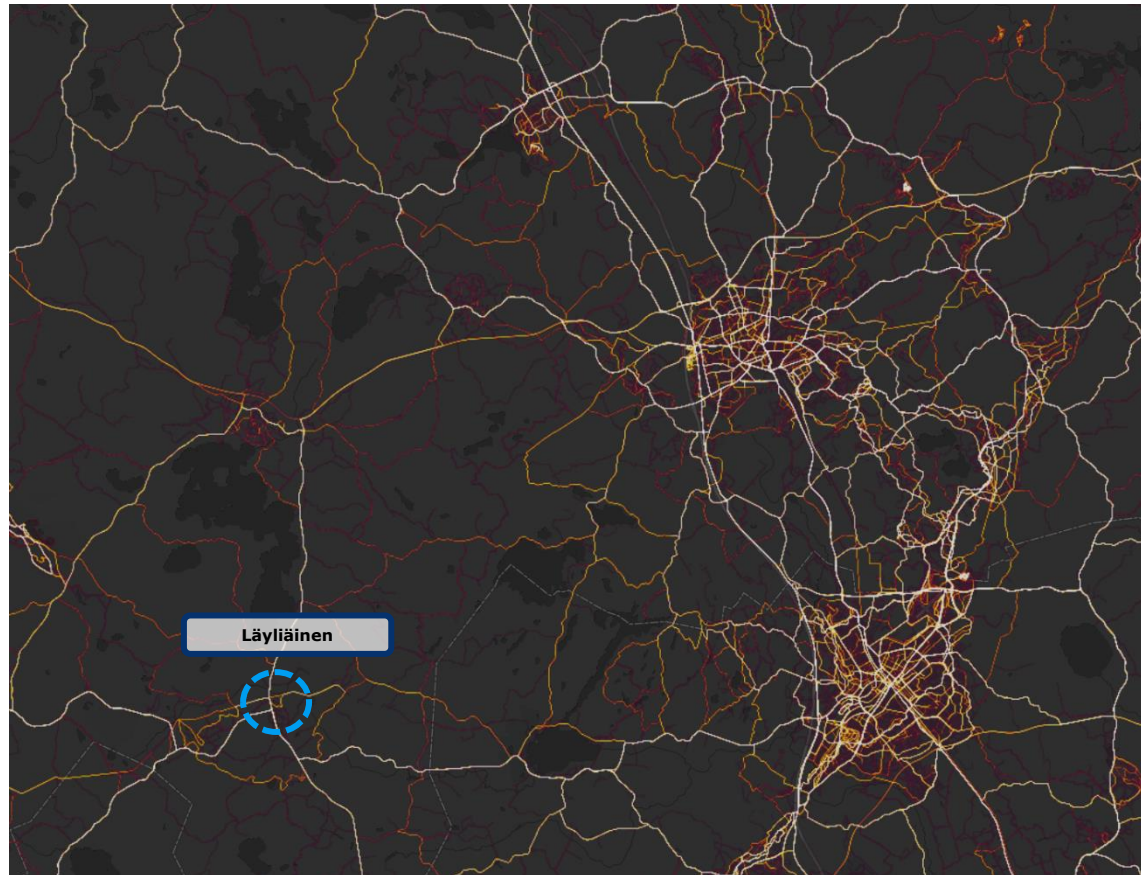
“Kapea päällystetty piennar (< 0,5 m) ei mahdollista turvallista pientareella ajamista. Tällöin pyöräilijän on turvallisinta kulkea ajoradan reunassa.”

(Pyöräiliikenteen suunnittelu, Väylävirasto ohjeita 18/2020.)

Lähde: Taustakartta MML,
Tieverkko Digiroad

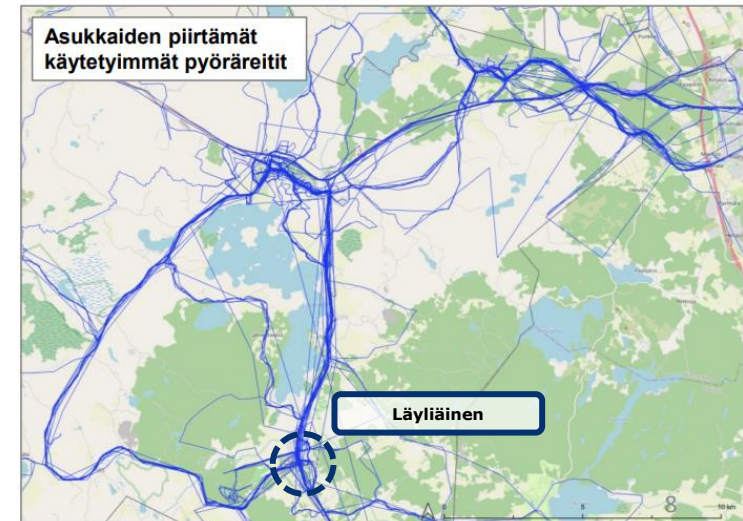
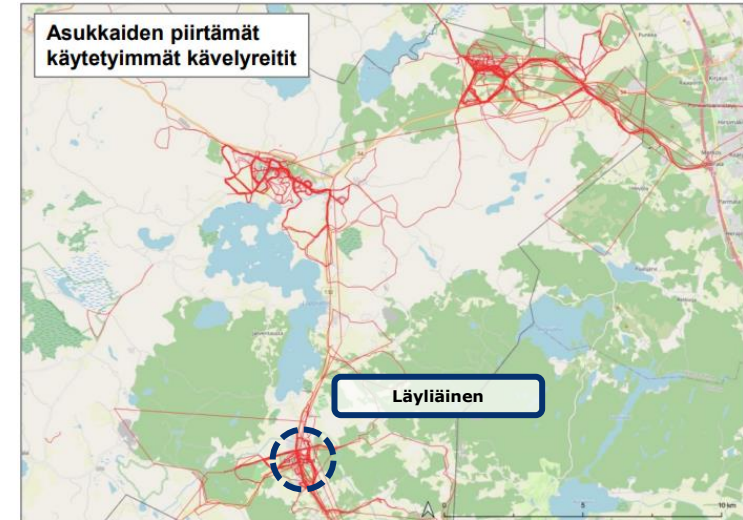

Kävelyn ja pyöräliikenteen reitit

Strava lämpökartta urheilusovellusten käyttäjien kulkemista pyöräilyreiteistä. Kirkkaimmat reitit ovat käytetyimpiä.

(Strava Heat Map)

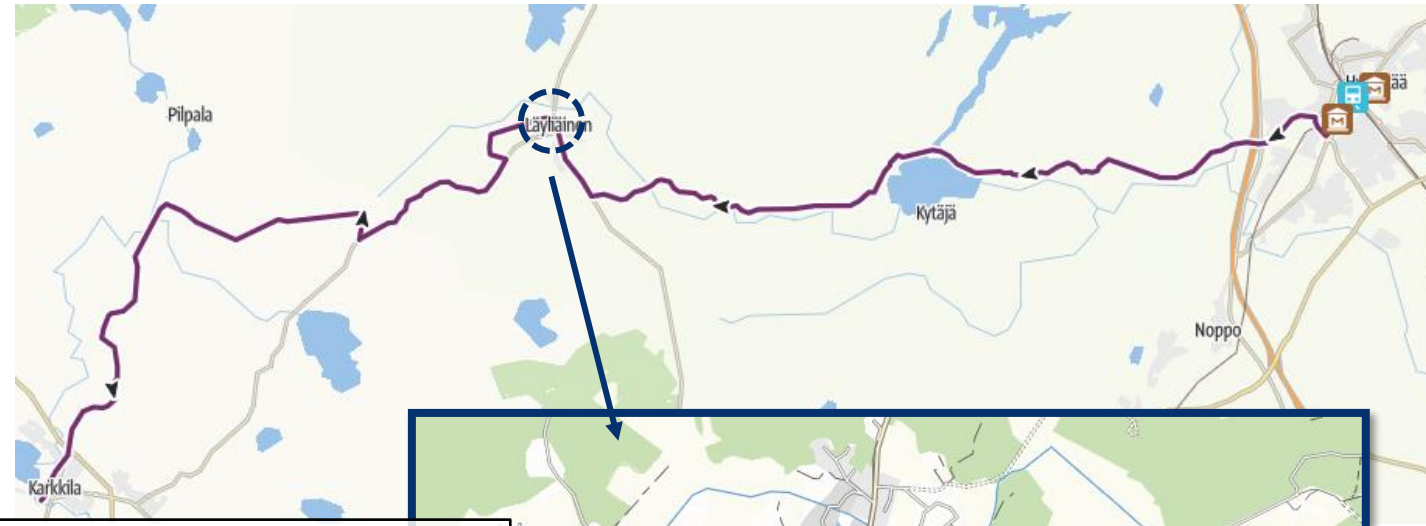

Lopen asukkaiden piirtämät käytetyimmät kävelyn ja pyöräilyn reitit (Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, 2022).

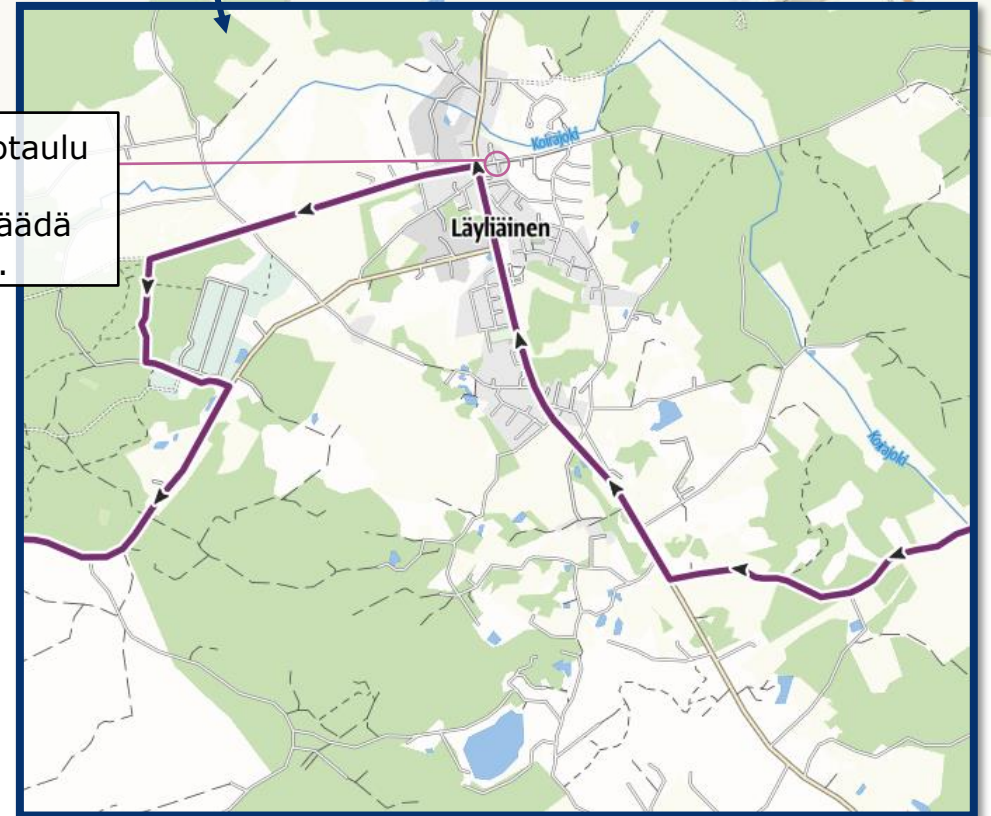
Pikkupässi pyöräilyreitti

Pikkupässi pyöräilyreitti mukailee osittain vanhaa ratapohjaa Hyvinkään ja Karkkilan välillä. Reitti on 51 kilometriä pitkä ja on osittain sorapohjaista, mutta helposti ajettavaa maastoa. Reitti on merkitty koko matkalta.

Reitti kulkee Läyliäisten läpi, joskaan maastokäynnillä kaikki opasteet eivät kuitenkaan olleet helposti havaittavissa.

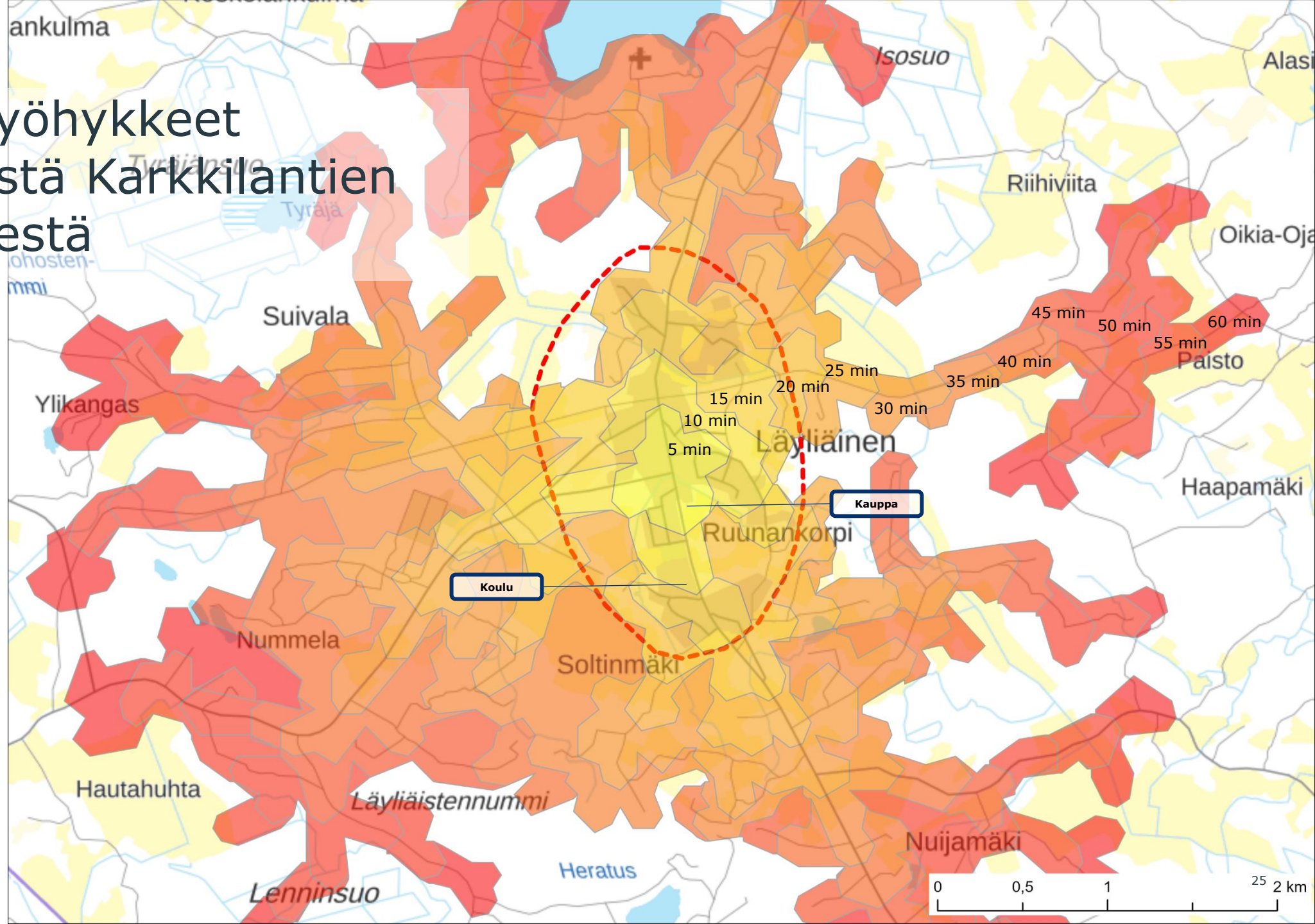

Pikkupässi pyöräilyreitintä infotaulu on hieman reitiltä sivussa, Mäkeläntien varrella ja voi jäädä kiireisimmiltä huomaamatta.

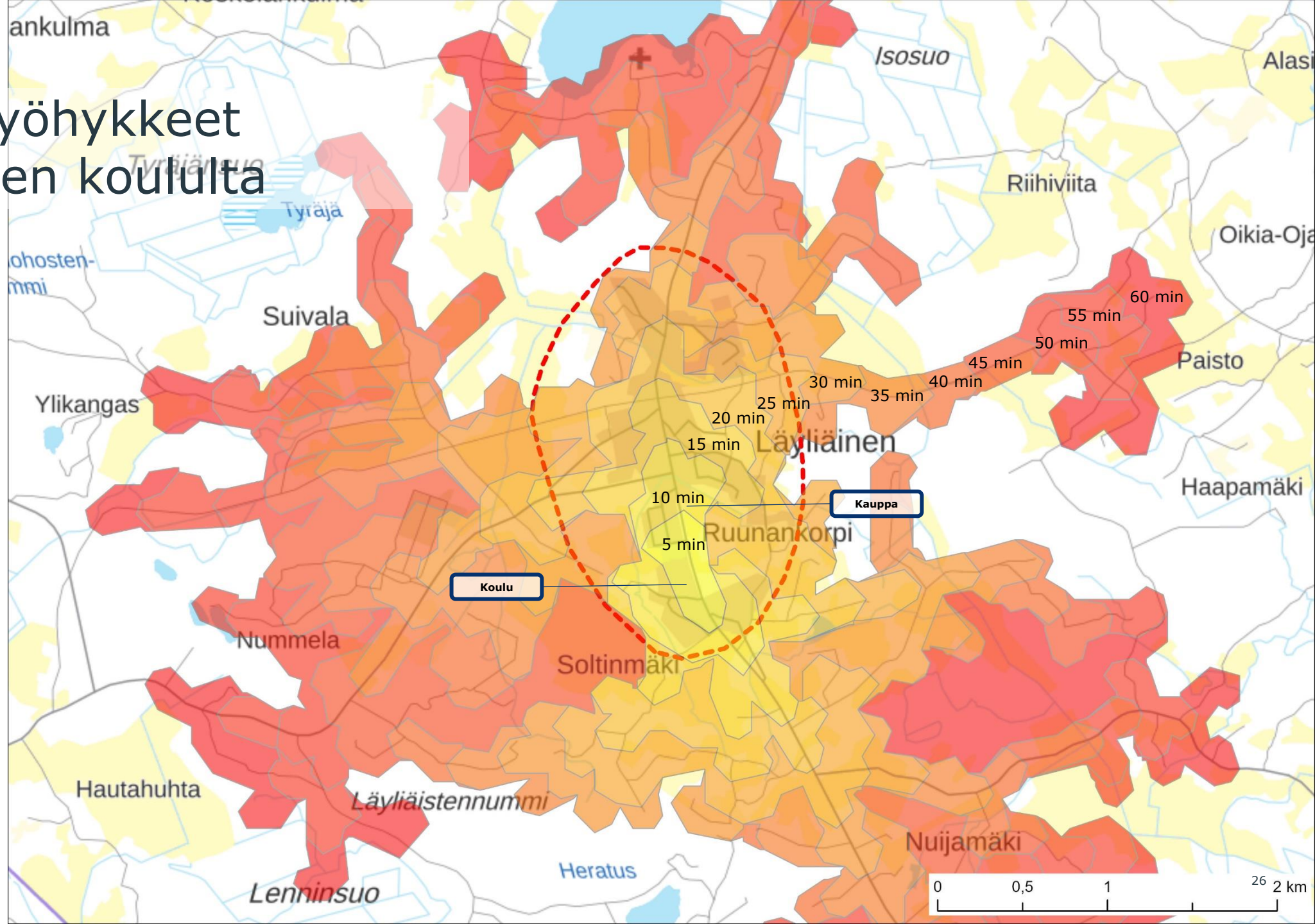

Lähde: Outdooractive

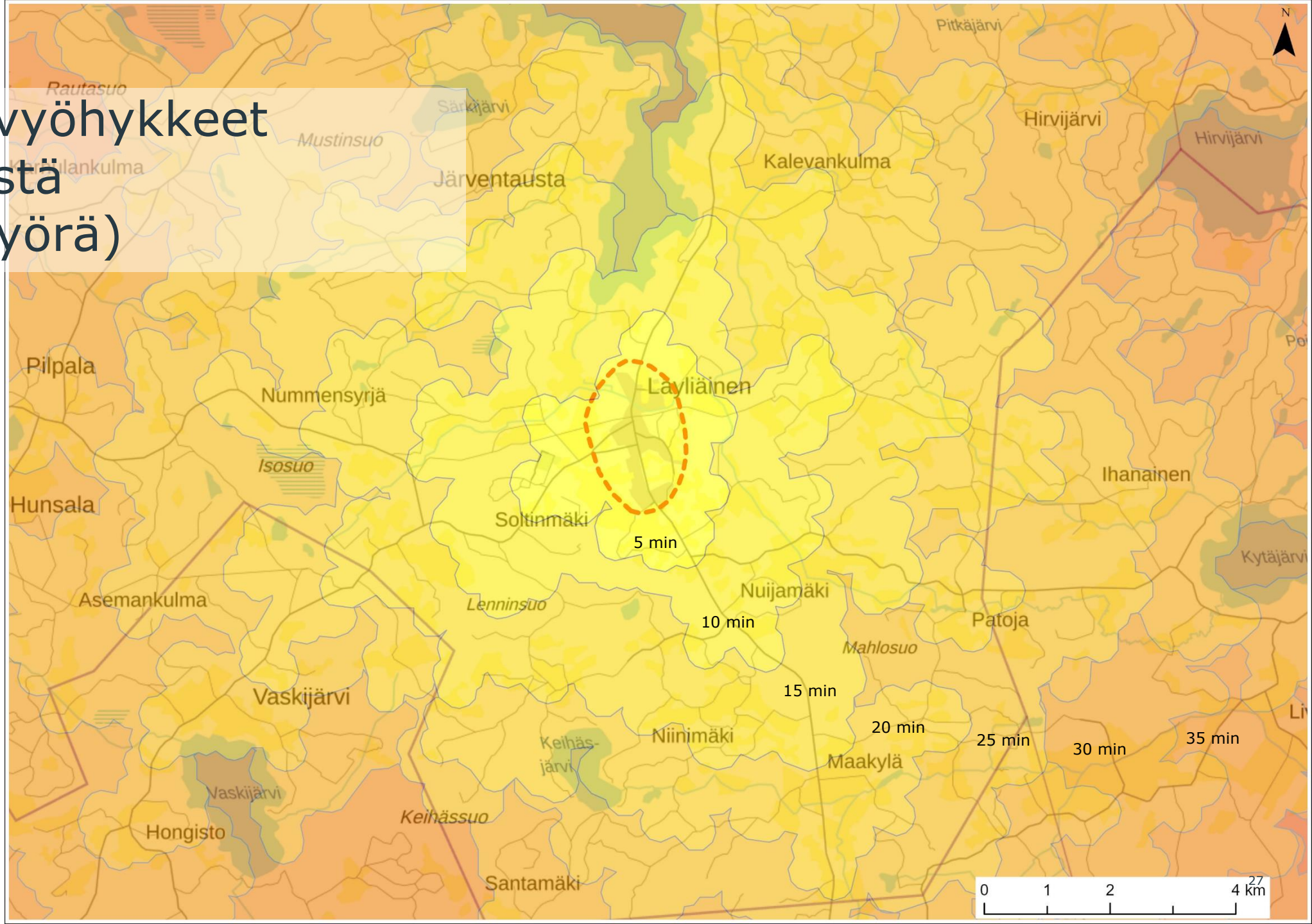
Kävelyvyöhykkeet Läyliäisistä Karkkilantien risteyksestä

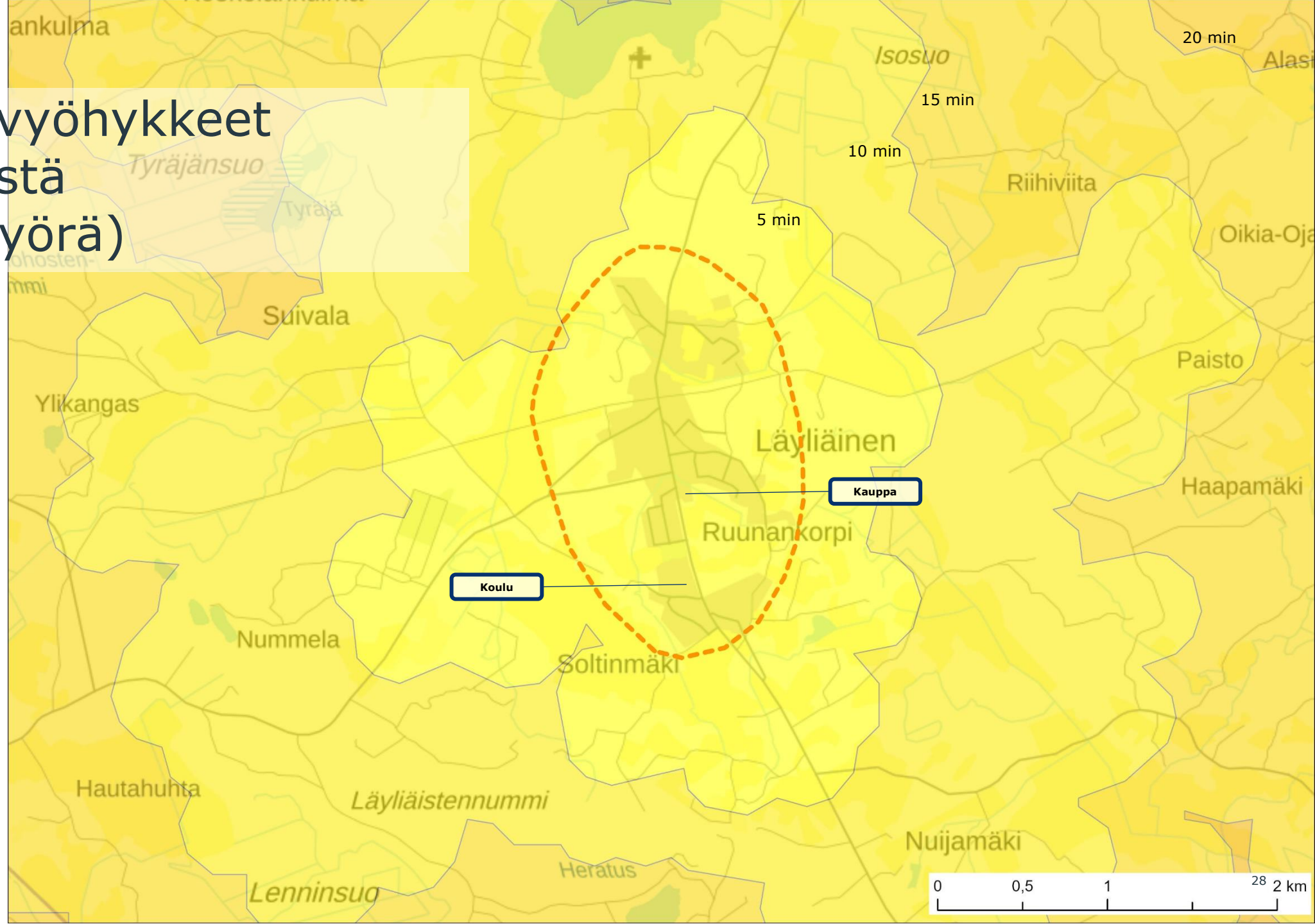
Kävelyvyöhykkeet Läyliäisten koululta

Pyöräilyvyöhykkeet Läyliäisistä (sähköpyörä)

Pyöräilyvyöhykkeet Läyliäisistä (sähköpyörä)

Maisema ja luonto

Maisema ja luonto

Maiseman ja luonnon lähtökohtatarkasteluissa on pyritty tunnistamaan tarkastelualueen maiseman sekä viherrakenteen ja luonnon piirteet sekä arvot kehityssuunnitelman pohjaksi.

Tarkastelualueen nykytilaa on selvitetty kirjallisten lähtötietojen, paikkatieto- ja karttatarkastelujen sekä maastokäynnin avulla. Maiseman, kulttuuriympäristön ja viherrakenteen nykytilan kuvaus esitetään seuraavilla sivuilla teemakarttojen tekstikuvausten ja valokuvien avulla.

Maisema-analysissä tuodaan esiin tarkastelualueen erityiset piirteet ja arvot koskien maisemaa, kulttuuriympäristöä ja luonnonympäristöä.

Kehityssuunnitelmassa huomioidaan säilytettävät sekä kehitettävät maiseman piirteet, viherrakenne ja kulttuuriympäristö sekä niihin perustuvat suositukset.

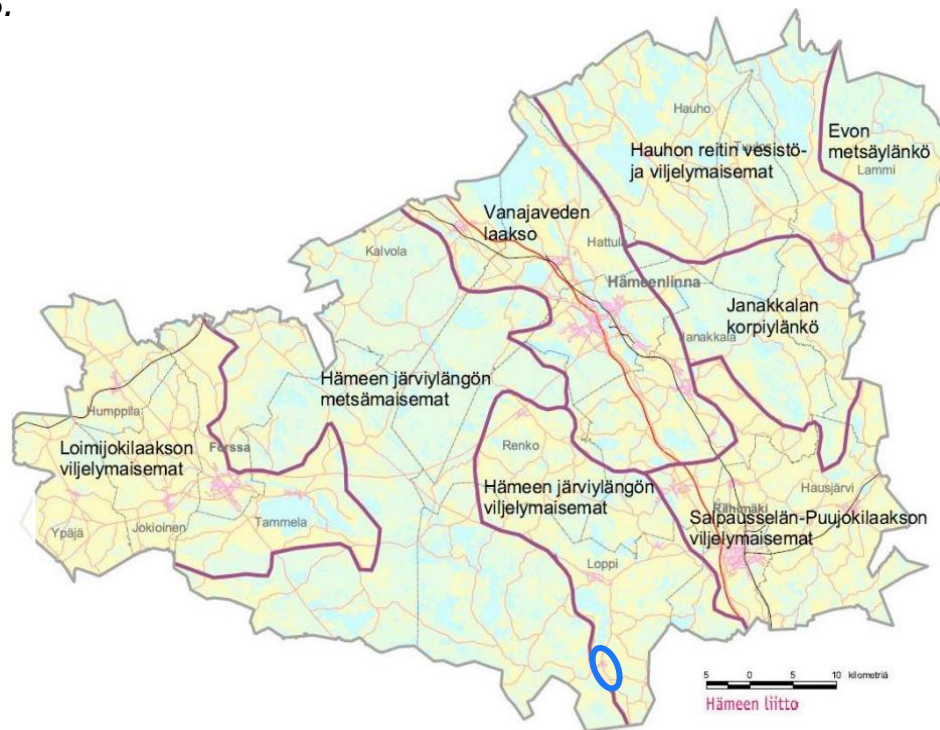
Valokuva Läyliäistenraitilta kohti pohjoista, tarkastelualueen eteläosasta.

Maiseman yleispiirteet

Selvitysalue kuuluu valtakunnallisessa maisemamaakuntajaossa Hämeen viljely- ja järvimaan maisemamaakuntaan ja tarkemmassa jaottelussa Tammelan yläköseutuun. Valtakunnallista maisemamaakuntajakoa on tarkennettu vuonna 2003 laaditussa Hämeen maakunnallisen maisemaselvityksen maisematyypijaossa, jossa tarkastelualue sijoittuu Hämeen järviylängön viljelymaisemien alueelle.

Hämeen järviylängön viljelymaisemille on tyypillistä laaksojen sekä moreeni- ja harjuselänteiden mosaiikkimainen vuorottelu. Maisemassa se näkyy peltojen ja metsäsaarekkeiden pienialaisena vaihteluna sekä kumpuilevina viljelyaukeina. Nykymaisemaa leimaa maisemallinen pienipiirteisyys ja pitkän historian tuntu.

Lähde: Hämeen liitto 2016. Kanta-Hämeen maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi 2016.

Kartalla on esitetty Hämeen maakunnallinen maisematyypijako. Sinisellä renkaalla esitetään tarkastelualueen sijainti. Kuvälähde: Somerpalo, Sirpa 2003. Hämeen maakunnallinen maisemaselvitys. Hämeen liitto.

Ortoilmakuva Läyliäisten alueelta. Kuvassa näkyy taajaman ympäristössä metsäsaarekkeiden ja peltojen pienipiirteinen vaihtelu. Ortokuva: MML 2019.

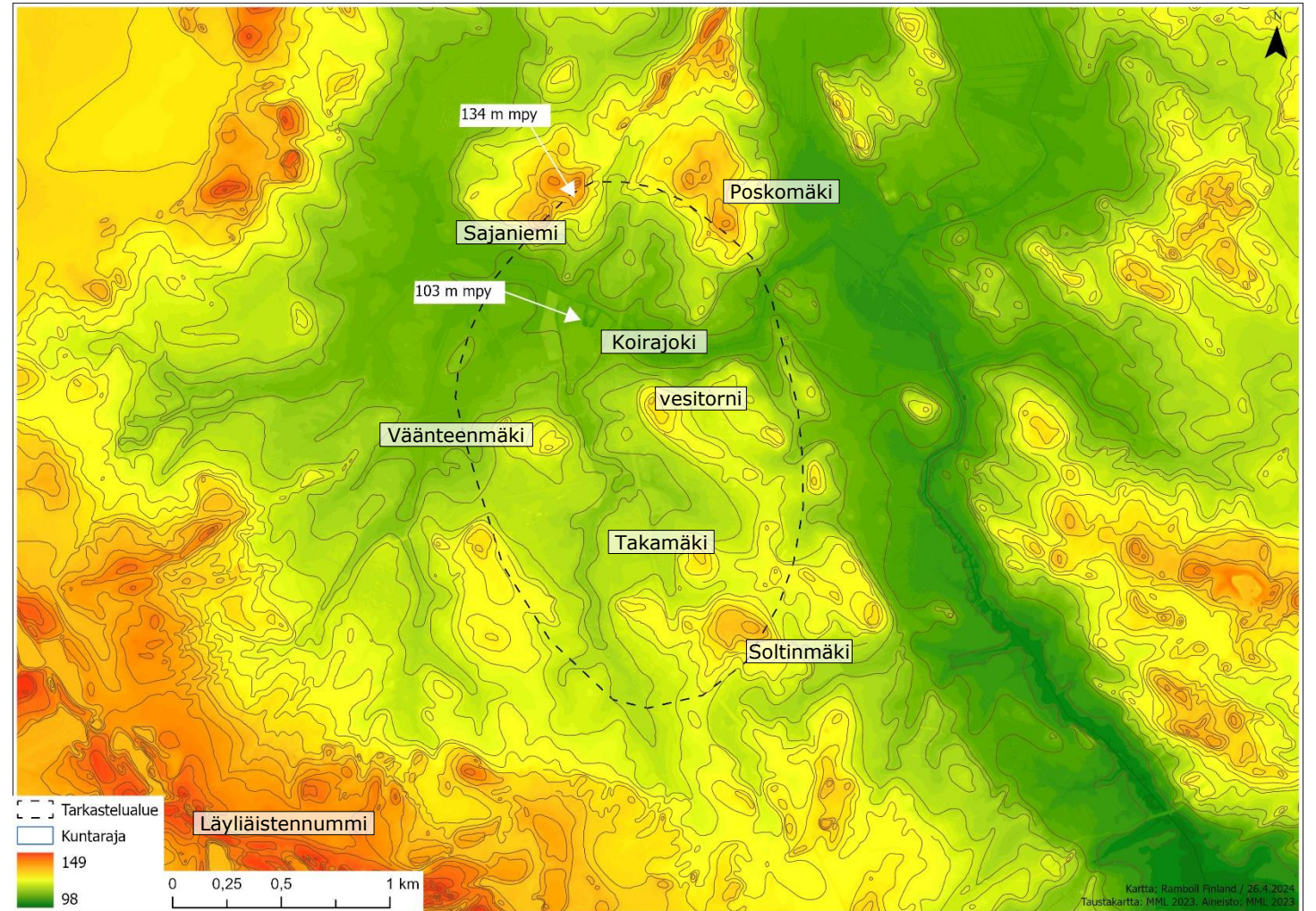
Maastonmuodot

Tarkastelualue sijoittuu alueen lounaispuolella sijaitsevan Läyliäistennummen harjun ja muiden ympäristössä kumpuilevien selänteiden rinteille sekä niiden väliseen laaksopainanteeseen.

Matalimmat alueet sijoittuvat tarkastelualueen pohjoisosaa halkovan Koirajoen ympäristöön. Maanpinnan taso on matalimmillaan noin 103 m merenpinnan yläpuolella.

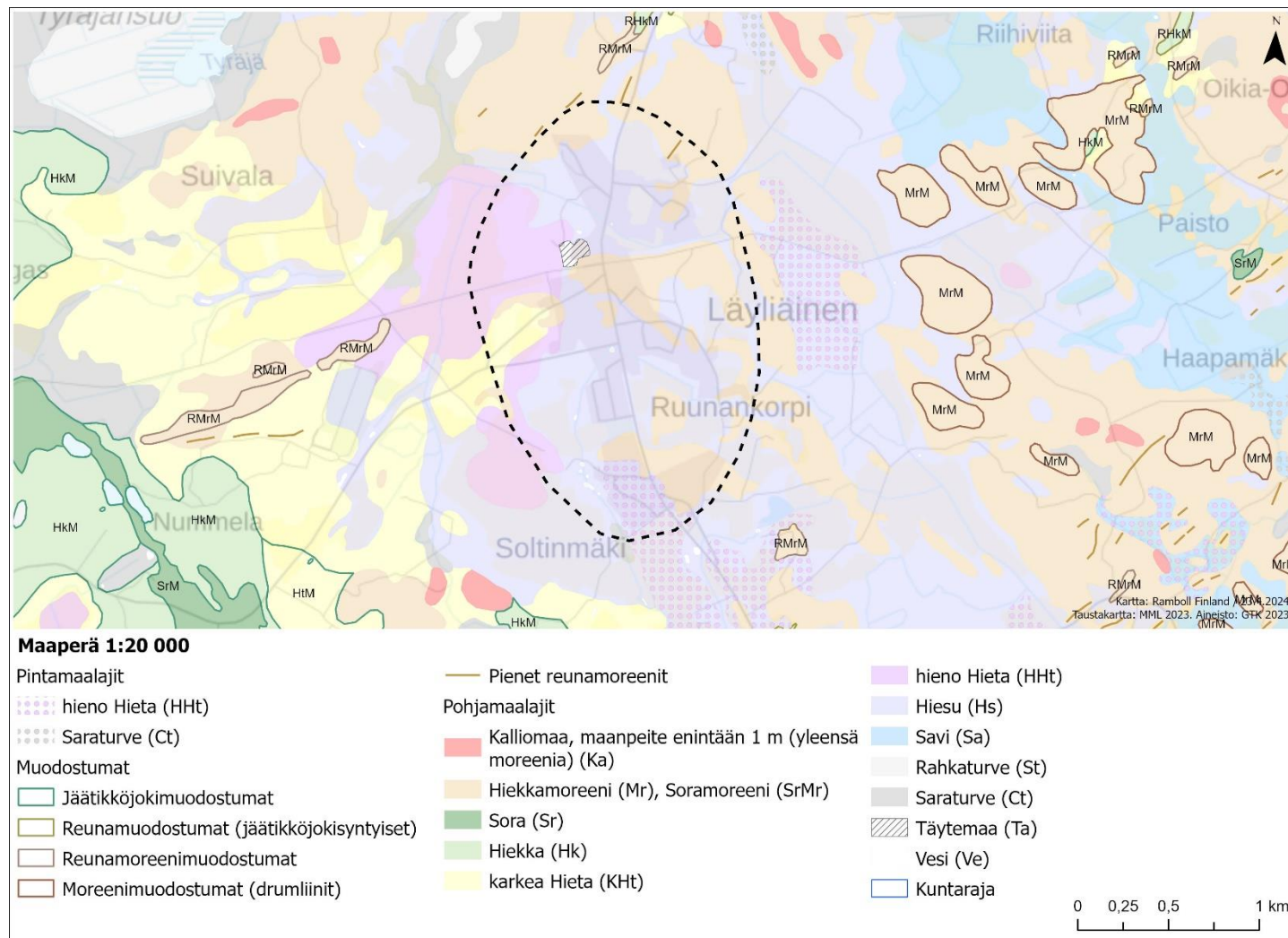
Alueen korkein kohta on noin 134 m merenpinnan yläpuolella Sajaniemessä. Tarkastelualueen pohjoispuolelle sijoittuvat mäkien lakialueet (Sajaniemi ja Poskomäki) nousevat noin 135 m mpy tasolle.

Tarkastelualueen keski- ja eteläosissa on matalampia mäkiä, kuten Väänteenmäki, vesitornin mäki, Takamäki ja Soltinmäki.

Maaperä

Tarkastelualueen maaperä muodostuu pohjamaalajeiltaan hiesusta, hienosta hiedasta, karkeasta hiedasta sekä hiekka- ja soramoreenista.

Luonnonympäristö ja pohjavesialueet

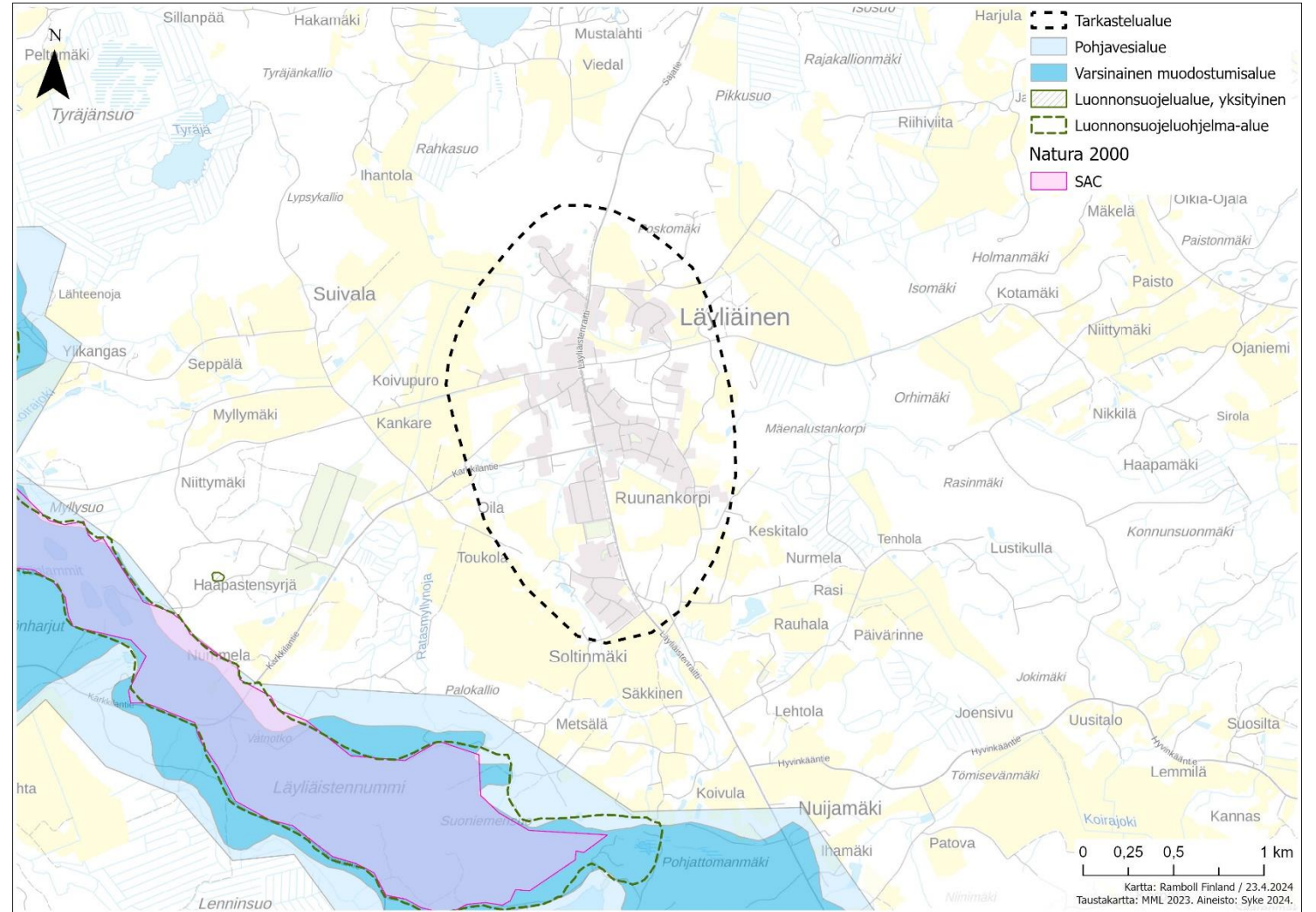
Tarkastelualue on pääosin rakennettua ympäristöä tai maatalousaluetta.

Pienuhköet metsäkuviot ovat talousmetsiä. Metsälain suojaamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä (ETE) ei sijoitu tarkastelualueelle.

Lähin luonnonsuojelualue sijoittuu noin 1,5 km etäisyydelle lounaaseen (Haapastensyrjän lehmuslehto, LTA300059).

Läyliäisten luoteispuolella on Natura-alueisiin kuuluva, valtakunnallisesti erittäin merkittävä luontotyypin kokonaisuus Maakylän - Räyskälän alue, FI0327003. (SAC: luontodirektiivin mukaiset erityisen suojelutoiminnan alueet).

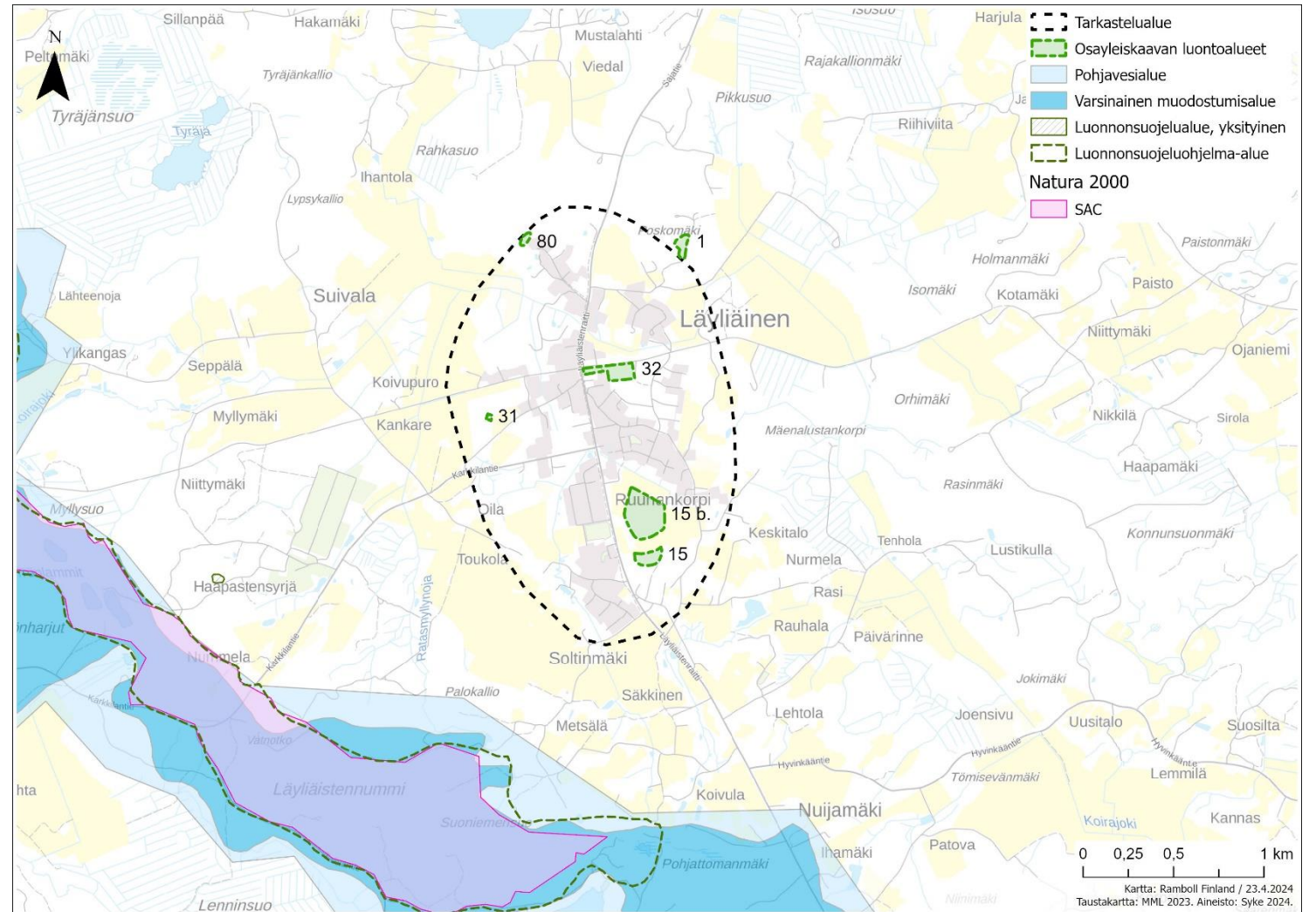
Noin 800 metrin päähän tarkastelualueesta, eteläitä-sektorille sijoittuu vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (Läyliäinen, 0443303).

Osayleiskaavan luontotiedot

Tarkastelualueelle sijoittuvat osayleiskaavan mukaiset luontokohteet (luo).

- 1. Poskomäen pähkinäpensasvyöhyke
- 15. Käräjämäen altaan Petäysojan laskupuro ja rehevät metsäalueet
- 15 b. Takamäen lehtomainen alue, runsaasti laho- ja lehtipuuta
- 31. Väänteenmäki
- 32. Mäkeläntien ja vesitornin välinen alue
- 80. Kuiva lehto

Maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet ja -alueet

Tarkastelualueella sijaitsee yksi Kanta-Hämeen maakuntakaavan 2040 maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö: Rekola. Hämeen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (Hämeen liitto 2019) julkaisussa on lisäksi tarkastelualueelle sijoittuvia maakunnallisesti arvokkaita kohteita: Läyliäisten meijerin alue, Läyliäisten seurantalo ja rukoushuone sekä Vanha Meritie.

Tarkastelualueella sijaitsee 8 yleiskaavalla suojeltua rakennussuojelukohdetta:

- Sr-1 (2) Rekola
- Sr-1 (6) Valokoti, rukoushuone
- Sr-1 (7) Seurala
- Sr-1 (8) Elanto/Jokiranta, meijeri (myös TV/s)
- Sr-1 (10) Soltti
- Sr-2 (12) Kinela, elokuvateatteri
- Sr-2 (13) Kassa
- Sr-2 (14) Koulukari, Läyliäisten kivikoulu

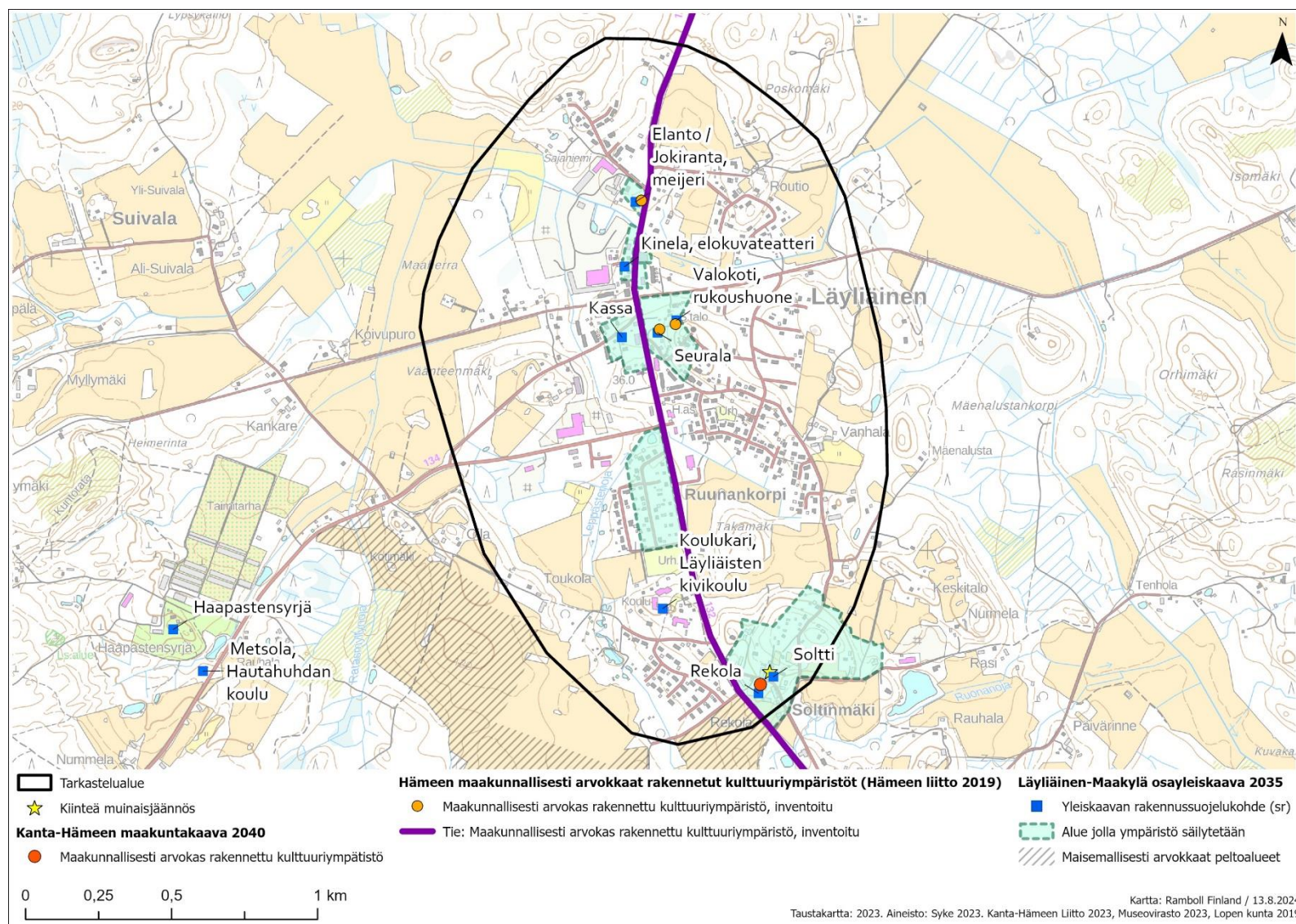
Lisäksi **Läyliäinen-Maakylä osayleiskaavassa** on osoitettu merkinnällä /s alueita, joilla ympäristö säilytetään (TV/s, TY/s, A/s, AM/s, AP/s).

- (9) Soltinmäen kyläalue
- (19) Asemakylä, taajamatila

Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet on merkitty yleiskaavaan merkinnällä MA.

Tarkastelualueella sijaitsee kiinteä muinaisjäännös: Läyliäisten kylä, historiallinen kyläpaikka.

Tarkastelualueen lähistöllä sijaitsee muita maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteita sekä -alueita.

Kulttuuriympäristön arvokohteet ja -alueet, kohdekuvaukset

Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö

Hämeen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (Hämeen liitto 2019)

Läyliäisten seurantalo ja rukoushuone

Seuraintalo vuodelta 1922 sijaitsee asemakylässä, Vesitorninmäen edustalla. Kookas, yleisilmeeltään rakentamisajan asussa säilynyt seurantalo on asemakylän vanhimpia julkisia rakennuksia. Talon takana tie nousee rukoushuoneelle, joka valmistui 1936 arkkitehti Vaskisen suunnitelmien mukaan. Rinteessä on säilynyt vanha mäkitupalaispihiri.

Kohde ei sisälly Kanta-Hämeen Maakuntakaava 2040, maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö -kohteisiin.

Vanha Meritie

Meritie on toinen Hämeen merkittävistä sisämaalta rannikolle johtavista vanhoista yleisistä maanteistä. Vaikka tien alkuhistoria on monilta osin selvittämättä, pidetään sitä keskiaikaisena. Tie johtaa Turengista Lopen

kirkonkylään ja sieltä etelään Vihdin kautta Raaseporiin. Tien päälinjat ovat suurimmaksi osaksi säilyneet.

Kohde ei sisälly Kanta-Hämeen Maakuntakaava 2040, maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö -kohteisiin.

Rekola

Rekolan tila on yksi Soltinmäen kylätontin vanhoista kantatiloista. Tilan 1800- ja 1900-lukujen vaihteen rakennusryhmä muodostaa mielenkiintoisen talonpoikaisen kokonaisuuden.

Kohde sisältyy Kanta-Hämeen Maakuntakaava 2040, maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö -kohteisiin.

Läyliäisten meijerin alue

Läyliäisten nahkatehtaan, myöhemmin meijerin tehdasalue on arvokas pala Läyliäisten kylän historiaa. Rakennukset edustavat 1930-luvun tiilirakentamista klassistisine tyylipiirteineen.

Kohde ei sisälly Kanta-Hämeen Maakuntakaava 2040, maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö -kohteisiin.

Läyliäisten entinen meijeri.

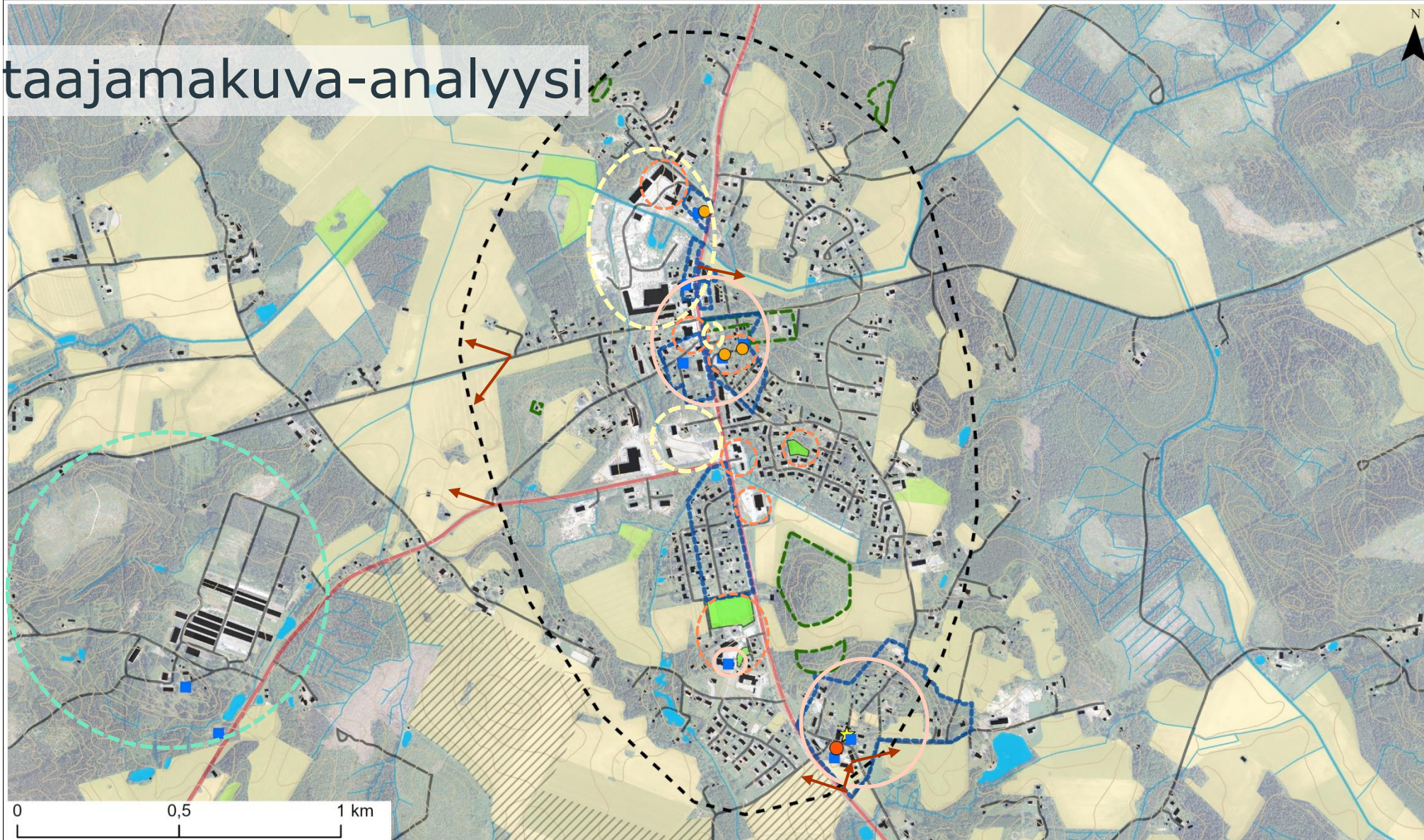
Vasemmalla: Rekolan rakennuksia.

Maisema-/taajamakuva-analyysi

Maiseman, taajamakuvan ja ympäristön ominaispiirteet sekä arvot

- Palvelut tai muut toiminnalliset kohteet / kohtaamispaikat
- Kulttuurihistoriallisesti ja / tai maisemallisesti tärkeä kohde tai kokonaisuus
- Lähiympäristön virkistysarvot
- Tärkeä näkymäsuunta
- Maisemallisesti jäsentymätön ja ympäristöltään viiheisteleminen alue

Seuraavilla sivuilla analyysiä on tarkennettu osa-alueittain taajaman ydinalueille Läyliäistenraitin varrella.

 Tarkastelualue

 Kiinteä muinaisjäänös

Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040

 Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö

Hämeen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (Hämeen liitto 2019)

 Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, inventoitu

Läyliäinen-Maakylä osayleiskaava 2035

 Yleiskaavan rakennussuojelukohde (sr)

 Alue jolla ympäristö säilytetään

 Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet

 Osayleiskaavan luontoalueet

Maastotietokanta

 Maatalousmaa

 Niitty

 Urheilu- ja virkistysalue

 Korkeuskäyrä

Taajamakuva-analyysi: Läyliäisten- raitti, pohjoinen

Maiseman, taajamakuvan ja ympäristön ominaispiirteet sekä arvot, reitit ja yhteydet

- Palvelut tai muut toiminnalliset kohteet / kohtaamispaikat
- Kulttuurihistoriallisesti ja / tai maisemallisesti tärkeä kohde tai kokonaisuus
- Tärkeä näkymäsuunta
- Maisemallisesti jäsentymätön ja ympäristöltään viimeistelemätön alue
- Puutteellinen valaistus jalankulku- ja pyörätiellä
- Läyliäistenraitin ydinalue
- Ohjeellinen ulkoilureittitarve
- Yhteys kuntoradalle

— Korkeuskäyrä

Hämeen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (Hämeen liitto 2019)

● Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, inventoitu

Läyliäinen-Maakylä osayleiskaava 2035

■ Yleiskaavan rakennussuojelukohde (sr)

▭ Alue jolla ympäristö säilytetään

▭ Osayleiskaavan luontoalueet

Valokuvia: Läyliäistenraitti, pohjoinen

Näkymä Läyliäistenraitilta peltoaukealla kulkevan Koirajoen suuntaan (kartalla: Ohjeellinen ulkoilureittitarve).

Näkymä Läyliäistenraitilta kohti etelää. Raitin vasemmalla puolella on V.Leino Oy:n varastorakennuksia, jotka kuuluvat Asemakylän arvokkaaseen taajamatilarajaukseen. (Kartalla: Puutteellinen valaistus jalankulku- ja pyörätiellä).

Näkymä Läyliäistenraitilta Seuralan edustalta kohti pohjoista (Kartalla: Puutteellinen valaistus jalankulku- ja pyörätiellä / tien länsilaita). Keltainen rakennus kuuluu Asemakylän arvokkaaseen taajamatilarajaukseen.

Näkymä Läyliäistenraitilta Hallitien kohdalta kohti etelää (Kartalla: Puutteellinen valaistus jalankulku- ja pyörätiellä).

Näkymä Läyliäistenraitilta Vesikopintielle, jonka kautta kulkee Pikkupässin polkupyöräreitti. Reitin opasteet ovat paikoin pieniä ja huomaamattomia. (Kartalla: Yhteys kuntoradalle).

Näkymä Läyliäistenraitilta Väanteenmäentien risteyksestä kohti pohjoista (Kartalla: Puutteellinen valaistus jalankulku- ja pyörätiellä).

Näkymä Läyliäistenraitilta "sekatavarakaupan" eteläpuolelta kohti pohjoista. Rakennukset kuuluvat Asemakylän arvokkaaseen taajamatilarajaukseen. (Kartalla: Puutteellinen valaistus jalankulku- ja pyörätiellä).

Näkymä Väanteenmäentietä kohti etelää ja asemakaavan VL-alueita. Viheralueella kulkevan ojan varteen on ehdotettu ulkoilureitti, joka yhdistyisi Läyliäistenraitille (kartalla: Ohjeellinen ulkoilureittitarve).

Valokuvia rakennuksista: Läyliäistenraitti, pohjoinen

Nykyisin V. Leino Oy:n varistorakennuksina toimivat rakennukset kuuluvat Asemakylän arvokkaaseen taajamatarajaukseen.

Lopen osuuspankin entinen konttori ja kirjasto toimivat kiinteistössä, joka kuuluu Asemakylän arvokkaaseen taajamatarajaukseen.

Vuosina 1931-32 rakennettu liiketila kuuluu Asemakylän arvokkaaseen taajamatarajaukseen.

Läyliäisten rukoushuone on rakennettu vuonna 1936. Rakennus on inventoitu maakunnallisesti arvokkaaksi ja suojeltu yleiskaavalla (sr), lisäksi se sijoittuu Asemakylän arvokkaaseen taajamatarajaukseen.

Läyliäisten elokuvateatteri Kinela on yleiskaavan rakennussuojelukohde (sr) ja kuuluu Asemakylän arvokkaaseen taajamatarajaukseen.

Nykyinen ravintola Bar Parooni sijaitsee 1966 rakennetussa entisessä myymälärakennuksessa, jonka päädyssä oli myös kahvila.

Läyliäisten Seurala on rakennettu vuonna 1920. Rakennus on inventoitu maakunnallisesti arvokkaaksi ja suojeltu yleiskaavalla (sr), lisäksi se sijoittuu Asemakylän arvokkaaseen taajamatarajaukseen.

1950 -luvulla perustetun Läyliäisten Autohuolto Oy:n rakennus ja Oy Gulf Ab:n entinen tila on nykyisin asuinkäytössä ja toisinaan myös myymälänä.

Valokuvia rakennuksista ja rakenteista: Läyliäistenraitti, pohjoinen

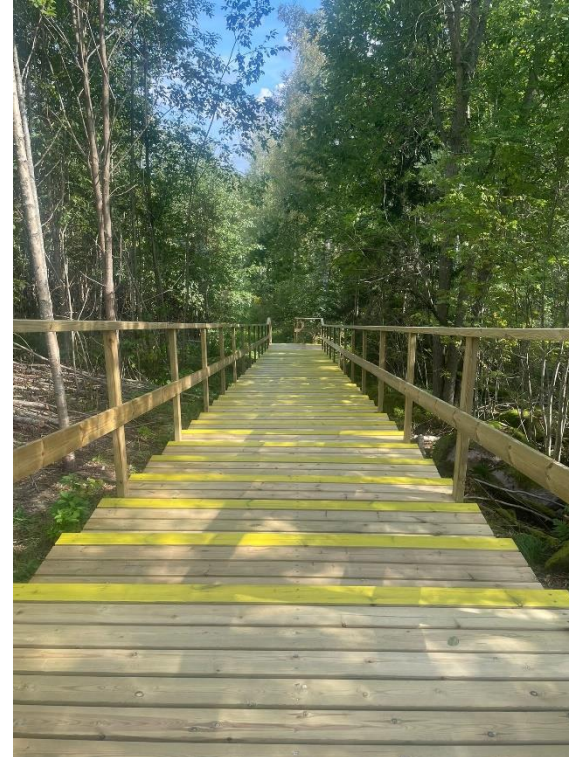
Entinen paloasema kuuluu Asemakylän arvokkaaseen taajamatarajaukseen.

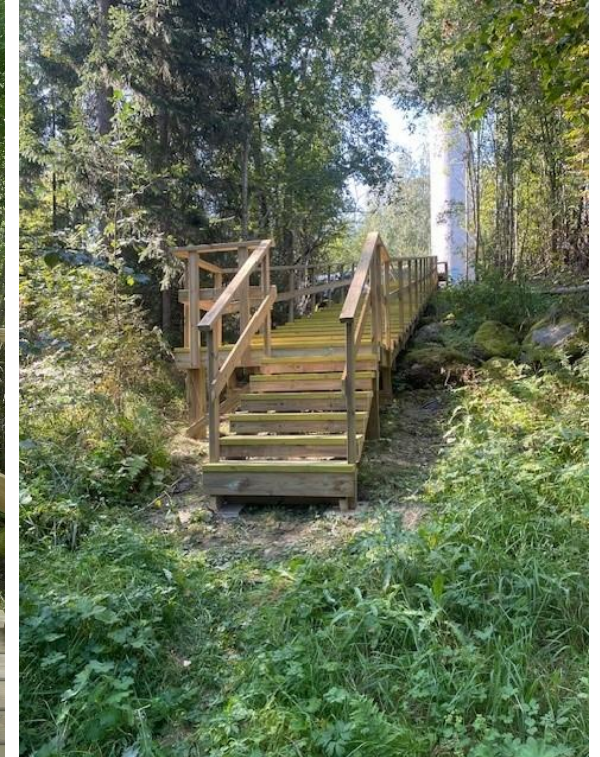
Entisen rautatien varren vesikopilla, joka oli talvisinkin lämmitetty, tankattiin junien höyrypannuja.

Läyliäisten vesitorni on korkealla mäellä rukoushuoneen takana, mutta ei puuston vuoksi näy kylämaisemassa.

Vesitornin juurelta koillisen suuntaan laskeutuvat kuntoportaat on rakennetut vuonna 2024. Kuntoportailta voidaan jatkaa ulkoilureittiä Karpalokujan suuntaan (kartalla: Ohjeellinen ulkoilureittitarve). Kuvat: Tapio Jokela.

Taajamakuva-analyysi: Läyliäisten- raitti, keskiosa

Maiseman, taajamakuvan ja ympäristön ominaispiirteet sekä arvot, reitit ja yhteydet

- Palvelut tai muut toiminnalliset kohteet / kohtaamispaikat
- Kulttuurihistoriallisesti ja / tai maisemallisesti tärkeä kohde tai kokonaisuus
- Maisemallisesti jäsentymätön ja ympäristöltään viimeistelemätön alue
- Puutteellinen valaistus jalankulku- ja pyörätiellä
- Läyliäistenraitin ydinalue
- Ohjeellinen ulkoilureittitarve

— Korkeuskäyrä **Läyliäinen-Maakylä osayleiskaava 2035**

- Yleiskaavan rakennussuojelukohde (sr)
- Alue jolla ympäristö säilytetään
- Osayleiskaavan luontoalueet

Valokuvia: Läyliäistenraitti, keskiosa

Nesteen huoltoasema Karkkilantien risteystä vastapäätä.

"Peltihalli" Karkkilantien ja Läyliäistenraitin risteyksessä. Hallin tontti on asemakaavoitettu liike- ja toimistorakennusten sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialueeksi.

Karkkilantien risteyksen suojatie. Liikenteen jakajassa on alueen harvoja istutusruukkuja, mutta kesällä 2024 ei ruukussa ollut istutuksia.

Koulukari, Läyliäisten kivikoulun vanhin osa mäen päällä on vihitty käyttöön vuonna 1957, uudemmat rakennukset ovat 2000-luvulta. Vanha koulu on yleiskaavan rakennussuojelukohde (sr-2).

Entinen ravintola Ketunkolo huoltoaseman vieressä.

Leikkipuisto "Holman aukio" Ketokujan ja Toivolantien sekä Holmankujan rajaamien asuinkorttelien keskellä.

Salen liikerakennus.

Koulun kentällä on uusi skeittiramppi.

Taajamakuva-analyysi: Läyliäisten- raitti, etelä

Maiseman,
taajamakuvan ja
ympäristön
ominaispiirteet sekä
arvot, reitit ja yhteydet

- Palvelut tai muut toiminnalliset kohteet / kohtaamispaikat
- Kulttuurihistoriallisesti ja / tai maisemallisesti tärkeä kohde tai kokonaisuus
- Tärkeä näkymäsuunta
- Ohjeellinen ulkoilureittitarve

— Korkeuskäyrä

★ Kiinteä muinaisjäänös

Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040

● Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympätistö

Läyliäinen-Maakylä osayleiskaava 2035

■ Yleiskaavan rakennussuojelukohde (sr)

▭ Alue jolla ympäristö säilytetään

||| Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet

▭ Osayleiskaavan luontoalueet

Valokuvia: Läyliäistenraitti, etelä

Läyliäistenraitin eteläosan jalankulku- ja pyörätie on erotettu viihtyisällä viherkaistalla ajoradasta ja väylän reunassa on valaisimet.

Läyliäistenraitilla on sekä taajaman etelä-että pohjoisosassa tienvarren kyläportit. Portit kaipaivat kunnostusta. Kuvassa olevat eteläpäädyn portit ovat paremmassa kunnossa kuin pohjoisessa.

Soltinmäellä sijaitsee Läyliäisten keskiaikainen kylämäki vanhan Meritien tuntumassa ja nykyisen Läyliäistenraitin itäpuolella. Ryhmäkylässä sijaitsee kantatiloista Rekola (kuvassa) ja Solti.

Soltinmäen ryhmäkylässä sijaitseva Solti. Kohde sisältyy yleiskaavan rakennussuojelukohteisiin (sr).

Läyliäistenraitin eteläosan jalankulku- ja pyörätie loppuu Metsäläntien risteykseen.

Soltinmutka kulkee vanhan kylämäen kautta, jossa vanhat rakennukset rajaavat kylätietä. (Kartalla: Kyläpolun reittiehdotus).

Rekolan tilan 1800- ja 1900-lukujen vaihteen rakennusryhmä muodostaa mielenkiintoisen talonpoikaisen kokonaisuuden. Kohde sisältyy Kanta-Hämeen Maakuntakaava 2040, maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö -kohteisiin sekä yleiskaavan rakennussuojelukohteisiin (sr).

Rekola ja Solti sijoittuvat Soltinmäen kyläalueen arvokkaaseen taajamatarajaukseen yleiskaavassa.

Maisema, kulttuuriympäristö ja luonto: SWOT-analyysi

Vahvuudet

- + Historiallinen radanvarsikylä
- + Maaseutumaisuus, historialliset rakennukset
- + Luonto- ja virkistyskohteita lähellä
- + Maaseudun kulttuurimaisemat säilyttäneet paikoin hyvin historiallisia piirteitään ja pienipiirteisyyttä.
- + Paikoin hyvin ylläpidetyt kulttuurihistorialliset rakennukset ja ympäristöt.

Heikkoudet

- Paikoin vanhojen rakennusten huono kunto.
- Paikoin pihojen epäsiisteys / epämääräinen varastointi.
- Jalankulkijalle etäisyydet pitkiä nauhataajaman vuoksi.
- Läyliäistenraitilla yhdyskuntarakenne paikoin jäsentymätön ja hajanainen, tyhjät tontit ja käyttämättömät rakennukset tuovat epämääräistä vaikutelmaa.
- Paikoin taajamakuvallisia puutteita liittyen katu- / tieympäristön kuntoon ja / tai varusteisiin. Läyliäistenraitilla jalankulku ja pyörätien heikko valaistus keskusta-alueella.

Mahdollisuudet

- Virkistysreittien ja viheralueiden kehittäminen taajamassa sekä yhteyksillä ympäristöön.
- Taajamakuvan eheyttäminen erityisesti Läyliäistenraitin varrella.
- Tyhjillään olevien rakennusten käyttömahdollisuuksien tunnistaminen -> korjaaminen ja ylläpito.
- Kulttuurihistoriallisista kohteista tiedottaminen maastossa, mahdolliset teemareitit historiallisten ja luonnonympäristöltään arvokkaiden kohteiden kautta.
- Yhteisölliset tempauksen taajamakuvan parantamiseksi, kyläläisten sitoutuminen.
- Kyläporttien kunnostaminen.

Uhat

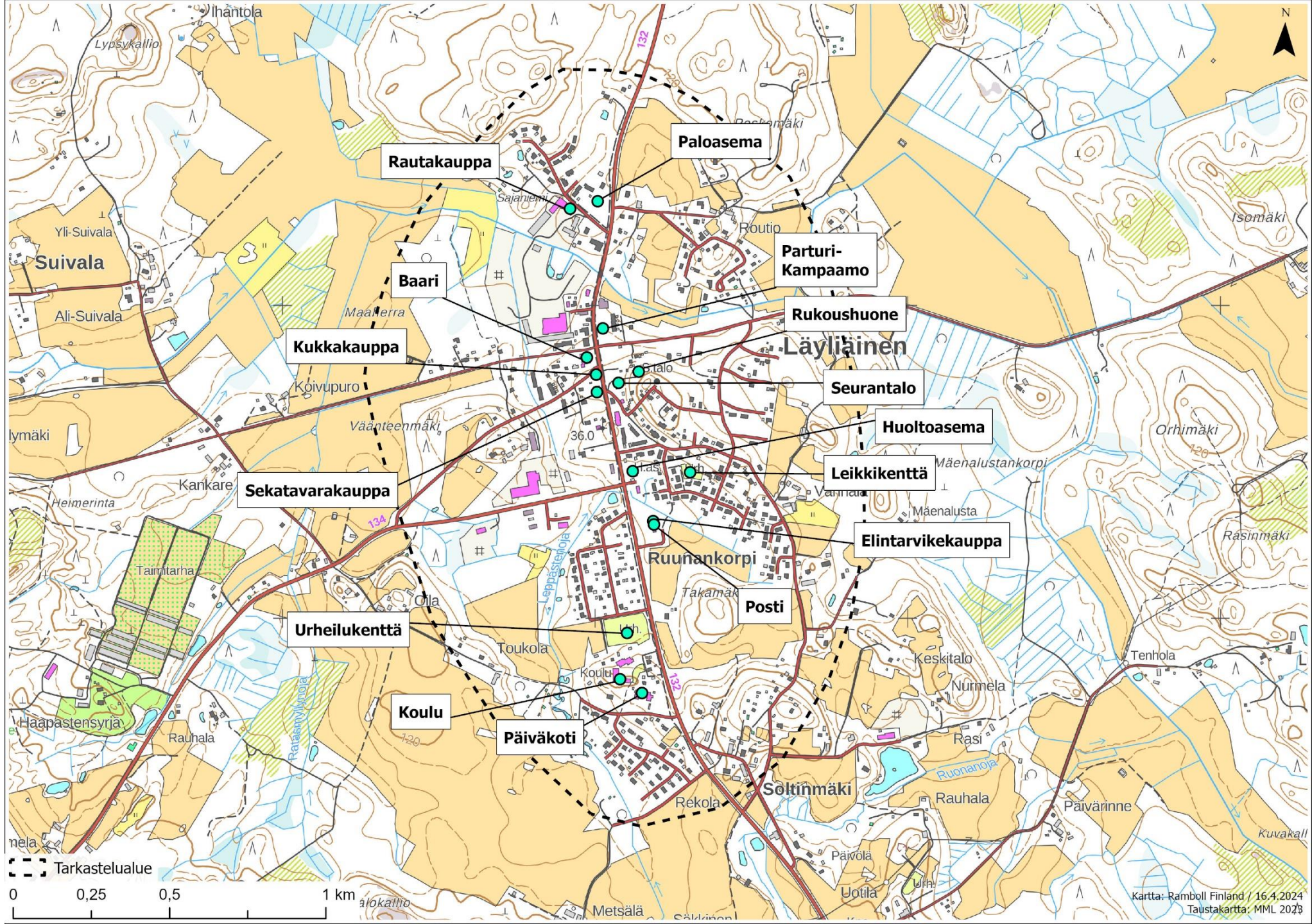
- Rakentaminen perinteistä kyläkuvaan muuttavalla tavalla.
- Rakennusperintökohteiden rappeutuminen, mikäli jäävät ilman käyttöä.

Palvelut

Palvelut

Tarkastelualueen suurin palvelukeskittymä on Läyliäisten taajama-alue.

Alueelta löytyy muun muassa päiväkotia, koulu, urheilukenttä sekä kaupallisia palveluita.

Valtuustoseminaarin työpaja

Valtuustoseminaarin työpaja: Tavoitteita kehittämissuunnitelmalle

Valtuustoseminaarissa pidetyssä työpajassa kehittämissuunnitelmalta toivottiin painotusta erityisesti **arkiympäristöihin ja arjen sujuvuuteen, tasapainoiseen talouteen** sekä **turvallisuuteen**. Myös osallistavaa suunnittelua, luontoa ja ympäristöä, alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä terveyttä ja hyvinvointia pidettiin melko tärkeinä. Matkailua ei nähty Läyliäisten kehittämisessä kovin tärkeänä teemana.

Tarkemmin alueiden kehittämiseltä toivottiin erityisesti viihtyisyyden, elävyyden ja yhteisöllisyyden kehittämistä, asukasmäärän kasvattamista sekä asumisratkaisujen monipuolistamista ja asutokannan kehittämistä.

Kehittämisessä panostettavat asiat

Valtuustoseminaarin työpaja: SWOT-analyysin tuloksia

Vahvuudet: Mitä tulisi säilyttää ja korostaa?

- **Sijainti ja kulkuyhteydet yksityisautoilla** hyvät, Lopen taajamista lähimpänä pääkaupunkiseutua, etelä-pohjoinen mt 132
- **Elinkeinoelämä:** Paljon yrityksiä, Maakylän yritys"keskittymä"
- **Palvelut monipuolisia:** Kauppa ja apteekin palvelupiste, arjen sujumisen peruspalvelut ok, hyvä koulu (ei remonttivelkaa), hyvä varhaiskasvatuspalvelu, koulun tilojen muu käyttö, nuorisotilat, HVA ja OmaHäme, "Kohtuullinen palvelutarjonta" - jos viihtyy kotioiloissa, vilkas kirjastoautopysäkki!
- **Yhteisöllisyys:** vireä kylä, paljon tapahtumia, Seurala
- Valmiita tontteja
- Nuorisoa paljon ja sen kyllä kuulee
- Turvallisuus: Paloasema
- Pieni kokonaisuus, turvallista ja helppoa elää
- Pysyvä henkilöstö

Mahdollisuudet: Mitä tulisi tunnistaa ja kehittää?

- **Koulu ja varhaiskasvatus:** Erinomaiset koulu ja päiväkotit, tilaa kouluissa ja päiväkodissa, koulujen ja päiväkotien erinomainen laatu mahdollistaisi markkinoinnin kärjen → perheitä Läyliäisiin esim. pääkaupunkiseudulta

- Välimatka pääkaupunkiseudulle ja myös esim. Karkkilaan lyhyt
- Julkinen liikenne
- Ei vuokra-asuntoja
- Ei pohjavesialuetta (mahdollistaa yritystoimintaa)
- Korjaaminen (liikenneviheralueet)
- **7 km Kytäjä Golfiin** - yhteistyö
- Tunnettuuden lisääminen voi tuoda muuttajia yms.
- Elinkeinotoiminnan kehittäminen → nyt jo merkittäviä toimijoita
- Kunnalla on jo olemassa olevaa tonttitarjontaa
- Turvallinen ympäristö
- Kyläyhdistyksen laatima, huonosti tunnettu reitti historiallisiin paikkoihin voisi vetää matkailijoita
- Liikkuvat terveydenhuoltopalvelut
- Luonnon läheisyys

Heikkoudet: Mitä tulisi korjata ja muuttaa?

- **Kylänraitti:** "Kuollut" (ruma), ei viihtyisä, yleinen siisteys, rakennukset?, kaurismäkeläinen kylänraitti on ehkä enemmän heikkous kuin ihana kokemus
- **Teiden kunto:** Katujen korjausvelka, Ely-teiden heikompi hoitotaso verraten Uudenmaan puolta, Hyvinkääntie / Kytäjäntie vaarallinen ja huonokuntoinen
- Lasten liikkuminen vanhempien autokuljetusten varassa
- Läyliäisten tunnettuus voisi olla parempikin

- Asuntotarjonta ei ole riittävän monipuolinen
- Asukkaiden viestin mukaan moni kokee, ettei Läyliäisiin panosteta riittävästi
- Ulkoilupolkujen löytäminen hankalaa jos ei tunne aluetta
- Terveystarjontapalvelut
- Lapsimäärä laskee
- Tonttikauppa ei vedä
- Heikko asumismuotovalikoima, kuten muuallakin Lopella, vuokra-asuntojen vähyys
- Julkisen liikenteen vähyys JA käyttämättömyys

Uhat: Mitä tulisi tunnistaa ja pyrkiä reagoimaan?

- **Kiristynyt taloustilanne ja väestön väheneminen**
- **Koulu ja varhaiskasvatus:** Varhaiskasvatus ja opetus tulevaisuudessa, lapsimäärän väheneminen (koulun säilyminen)
- **Työntekijöiden puuttuminen ja saatavuus:** Työntekijöiden saatavuus tulevaisuudessa voi olla haaste jos ei saada aikaan monipuolisempaa asuntotarjontaa
- **Tontit:** Tonttien menekki on ollut muita taajamia huonompi, Tontteja ei mainostettu kylänraitilla → kyltti. Tontit nyt vähän siivottu myyvämpään kuntoon.
- Liiketilöiden puute vaikuttaa pienten yritysten sijoittumiseen

Asukaskysely verkossa

VERKKOKYSELY

Kysely alueen
asukkaille

Kysely toteutettiin 8.-26.5.2024
karttapohjaisella kyselytyökalulla
Maptionnairella.

222

Kyselyyn vastasi
222 henkilöä,
joista vastaukset
lähettäneitä
vastaajia oli 147
henkilöä.

265

Vastaajat jättivät
265 karttamerkintää

Suunnittelun alkuvaiheessa toteutettiin kaikille avoin verkkokysely. Kyselyllä selvitettiin:

- Tärkeimmät kehittämisteemat.
- Tärkeimmät kehittämistoimenpiteet kylittäin.
- Kylien erityispiirteitä ja ominaisuuksia.
- Karttavastauksina tärkeimmät paikat ja kohteet kylissä:
 - toimivat ja säilytettävät,
 - tulevaisuudessa kehitettävät tai lisättävät,
 - kylien sydämet
 - sekä paikkoja uudelle rakentamiselle.

Tuloksia on hyödynnetty suunnitelman laatimisen lähtökohtina. Tähän raporttiin on koottu yhteenveto tuloksista, lisäksi verkkokyselyn laajempi tulosraportti on tämän raportin liitteenä.

TOP5+1: Läyliäisten kehittämisteemat

Siisteyden ja viihtyisyyden kehittäminen, julkisten alueiden kunnossapito

Kylän taajaman elävyyden ja yhteisöllisyyden kehittäminen

Virkistyskohteiden ja -reitistön kehittäminen

Julkisten palveluiden kehittäminen

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen

Joukkoliikennepalveluiden kehittäminen

VERKKOKYSELY

Läyliäisten kylän
vastauksia

Näkemyksiä Läyliäisistä, joista yli puolet vastaajista olivat jokseenkin tai täysin samaa mieltä:

- Kylässä on aktiivista kylätoimintaa
- Kylässä on hyvä tunnelma
- Kylässä on helppo liikkua kävellen tai pyöräillen

190

Kyselyn taustakysymyksiin vastasi 190 henkilöä

55

Taustakysymyksiin vastaajista 163 oli kylän vakituksia asukkaita

TOP3+2: Miksi juuri Läyliäisissä asutaan tai toimitaan

Henkilökohtainen historia, esim. sukulaisuussuhteet, perhesyyt

Asumiskulut

Viihtyisyys ja sopiva mittakaava

Lapsiperheiden huomioiminen

Jokin muu

Läyliäisten erityispiirteet,

joista tunnetaan:

- **Palvelut, yritykset**
- **Yhteisöllisyys, ystävällisyys**
- **Luonto, luonnonläheisyys**
- **Rauhallisuus, hiljaisuus**
- **Sijainti**
- **Miljöö ja maisema**

joista ei vielä tunneta:

- **Luonto, luonnonläheisyys**
- **Sijainti lähellä kaikkea**
- **Yhteisöllisyys, ystävällisyys**
- **Rauhallisuus, rentous**
- **Turvallisuus**
- **Kylän historia**

TOP5: Läyliäisten tärkeimmät kehittämiskohteet

Palvelujen ja yritystoiminnan kehittäminen

Viihtyisyys, siisteys

Liikenne, turvallisuus

Kevyen liikenteen väylät

Harrastustoiminta ja tapahtumat

VERKKOKYSELY

Läyliäisten tärkeä tai säilytettävä paikka TOP4+3

1. Läyliäisten koulun, päiväkodin ja urheilukentän ympäristö

"Perusedellytykset elinvoimaiselle kylälle. Nämä Läyliäisissä ovat kunnossa."

2. Rukoushuone ja Seurala

"Kertoo kylän historiasta, näyttää sukupolville, että kylän rakentavat asukkaat."

"(Seurala) on ollut kylän keskipiste, jossa toiminut joskus liikunnan harrastajille erilaisia vaihtoehtoja, juhlapaikka, kuntotanssit."

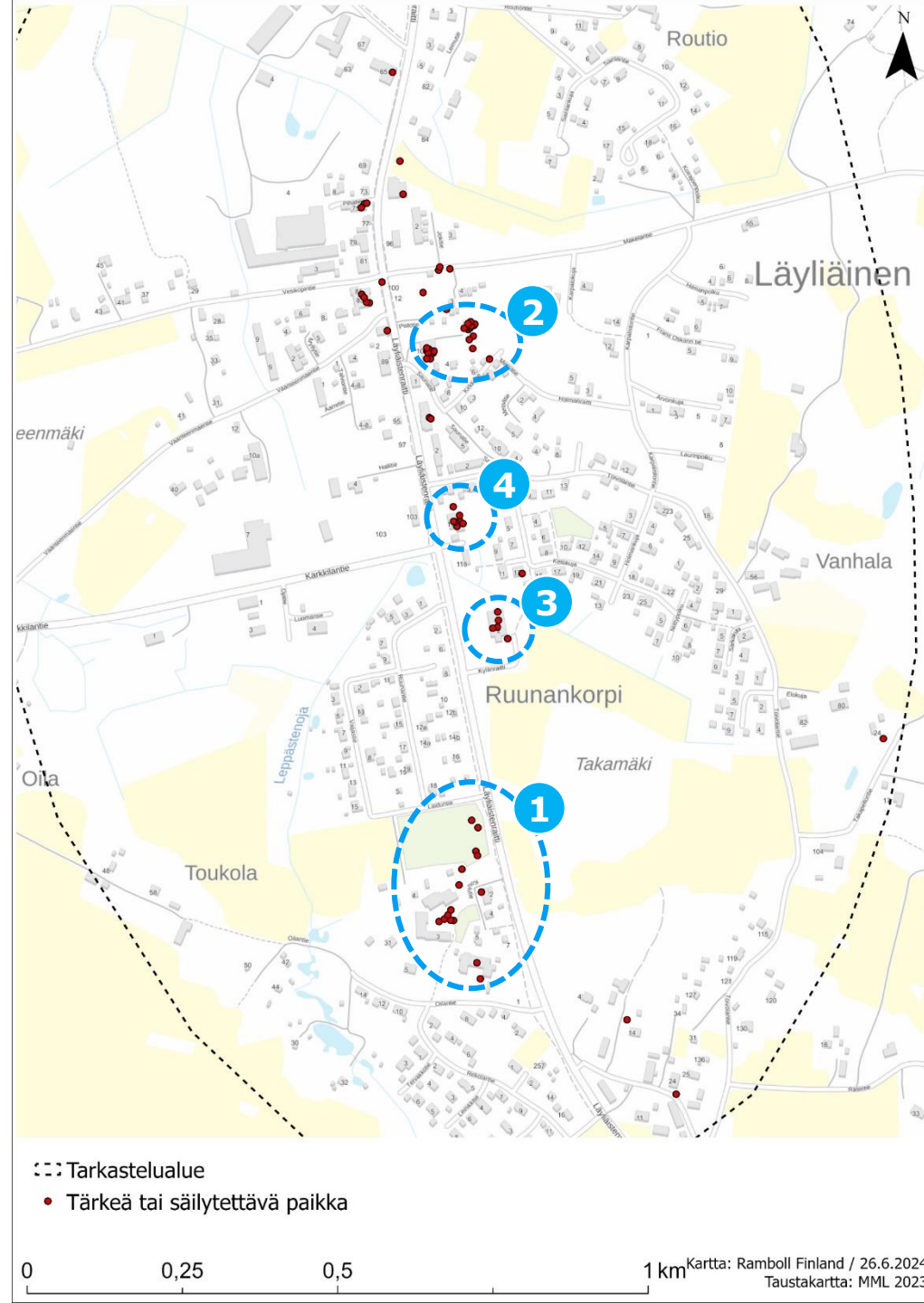
3. Sale

Kohtaamisen paikka, asiointikohte

4. Neste

Kohtaamisen paikka, asiointikohte

- Soltinmäen alue
- Läyliäisten keidas
- Aseman seutu

VERKKOKYSELY

Läyliäisten kehitettävä tai lisättävä asia TOP6

1. "Peltihallin" tontti

"Tämä tontti pitäisi olla paremmassa käytössä, esim. seuraava urheilu- tai uimahalli tähän."

2. Ravintola Ketunkolo

"Rapistuu keskellä kylän parasta liikepaikkaa. Itse toivon tähän kuntosaliryttäjää. toiselle ravintolalle ei kylällä tarvetta."

3. Taajaman pohjoisosan vanhat rakennukset

"Useat vanhat rakennukset raitin varrella varsin huonossa kunnossa."

4. Taajaman pohjoisosan tyhjät tontit

"Pieni torin tapainen paikka puuttuu Läyliäisistä jossa voisi tapahtumia järjestää."

5. Rautakaupan ympäristö

"Siistittävä ja huonot tavarat pois"

6. Ruunankorpi – Takamäki

"Keskellä kylää oleva alue johon ei olla rakentamassa mitään. Voisi nuorten kanssa yhdessä raivata osan puustosta pois ja muuttaa alueen puistoksi nuorille."

Pihojen ja ympäristön siistiminen.

Läyliäistenraitin varren vanhojen rakennusten kunnostaminen ja ylläpito. "Leffateatteri takaisin!"

Tyhjien tonttien rakentaminen tai muu käyttö. "Kylään oma tori". Radan varren rakennusten ja ratapohjan esiintuominen osana kylän historiaa.

Läykkis / Keidas. "Sopisiko tyhjään tilaan kuntosali".

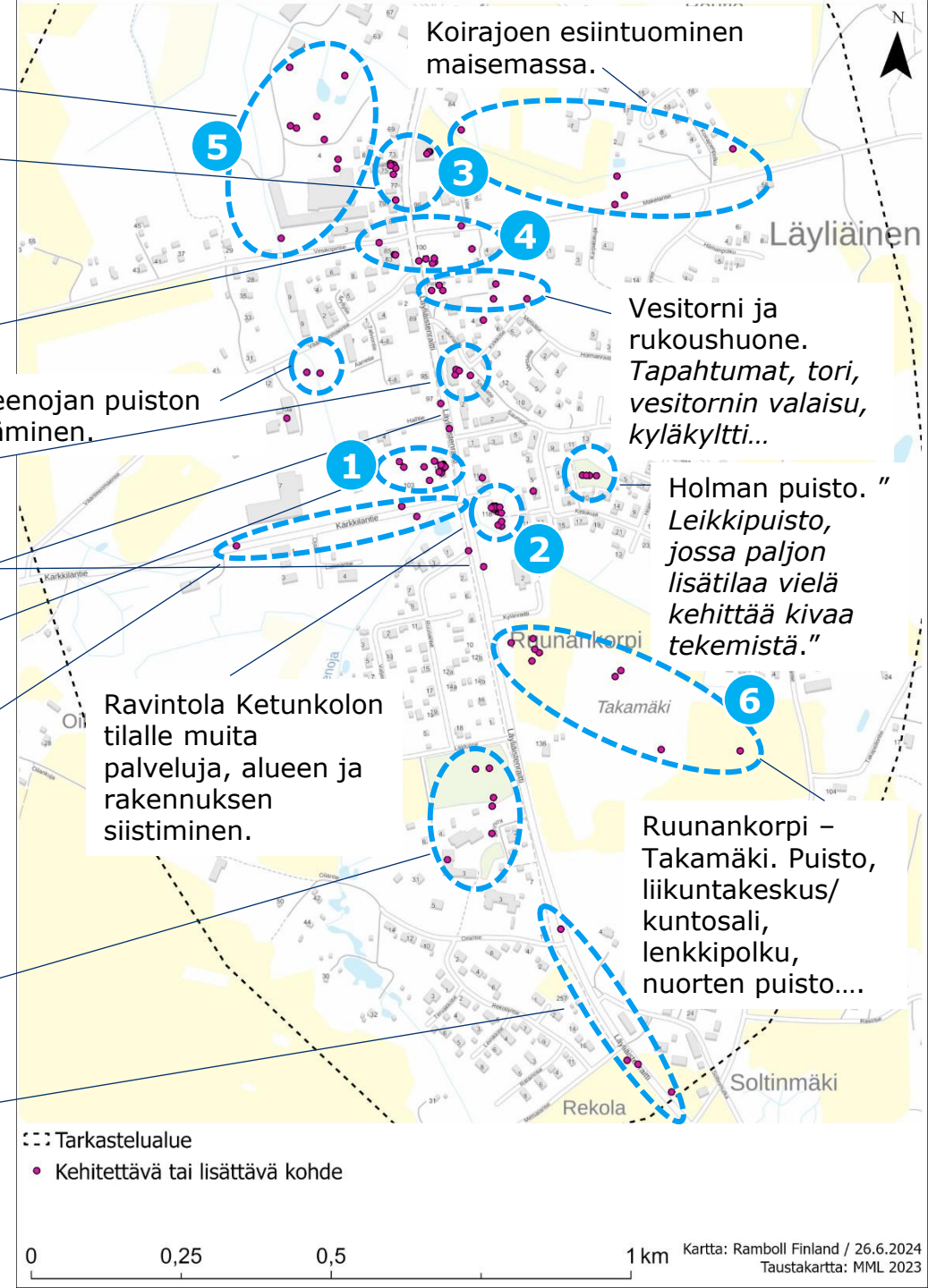
Jalkakäytävän asfaltti kuntoon. Koko kylänraitin jalkakäytävä.

Alueen siistiminen ja kehittäminen, esim. palvelurakentamista, asumista...

Karkkilantien varteen kevyenliikenteen väylä ja valaistus Haapastensyrjään asti.

Koulun alue. Liikuntasalin yhteyteen kuntosali, uusia ulkoliikunta-aktiviteetteja myös nuorille, mopoilun tms. rajoittaminen.

"Kylän laitamille kevyenliikenteen väylä, jotta lasten kulkeminen kouluun olisi turvallisempaa."

VERKKOKYSELY

Läyliäisten sydän
TOP4**1. Seurala**

"Kaunis, hyvässä kunnossa pidetty juhlatila keskellä Läyliäistä!"

2. Sale

"Tärkeä kylän säilymiselle, ihmisten kohtaamispaikka."

3. Bar Parooni

"Hyvä ruoka, ystävällinen henkilökunta, monipuoliset esiintyjät"

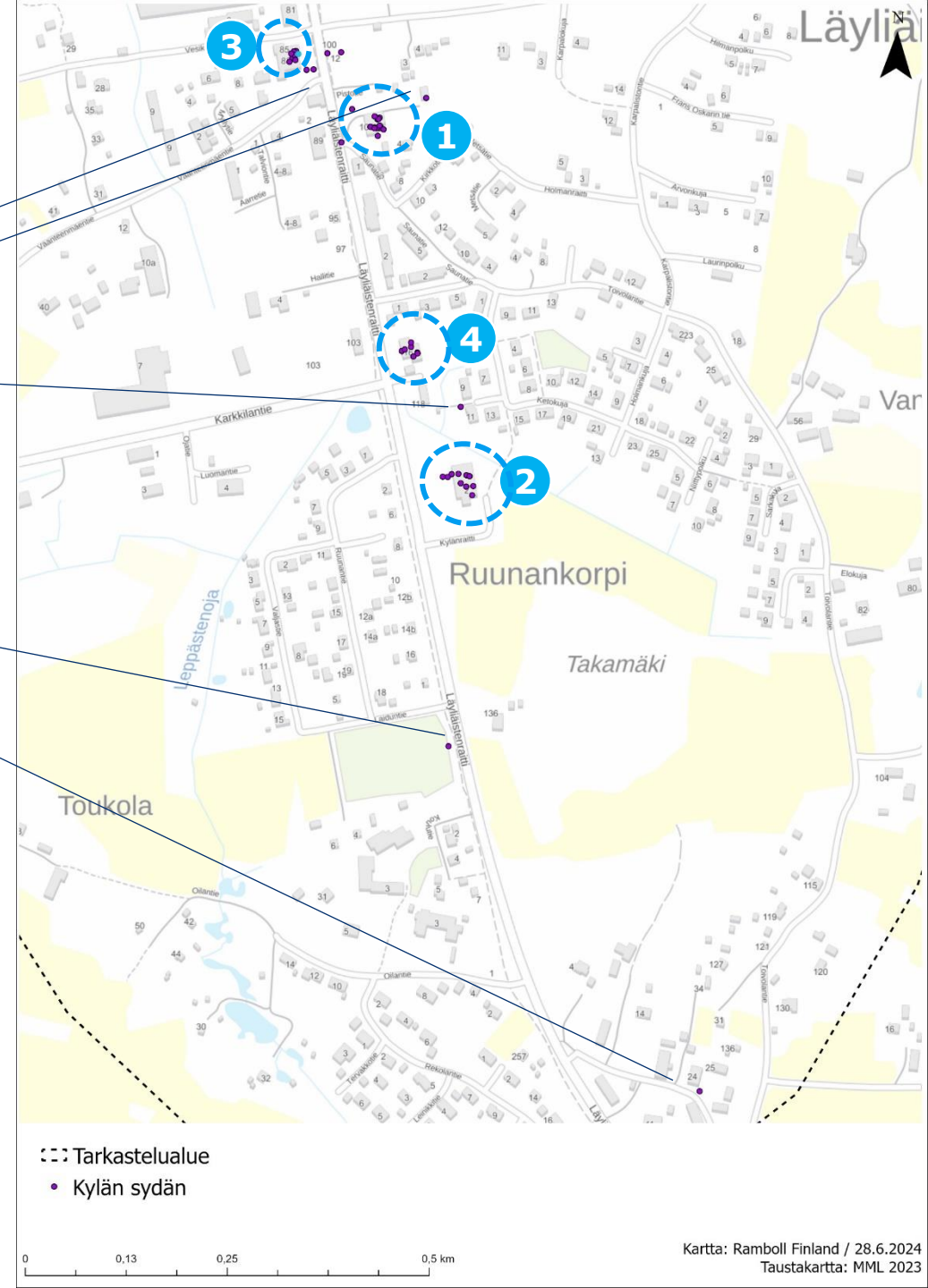
4. Neste

"Ainoa paikka kokoontua. Mahdottoman ystävällinen palvelu ja toimittaa kesäisin jäätelökioskin virkaa lapsille."

Lisäksi mainittu:

- "Entinen" keskusta
- Rukoushuone
- Salen puistomainen ympäristö

- Skeittiramppi
- Soltinmäen kauniit vanhat rakennukset

VERKKOKYSELY

Paikka uudelle rakentamiselle
TOP5**1. Keskustaan rivitalo tai kerrostalo**

"Kerrostalo ryhmittymä tai rivitaloja jossa saatavilla myös edullisia vuokra-asuntoja nuoremmille"

2. Ruunankorpi - Takamäki

"Peruspalveluiden lähellä. Alueelle sopisi vanhuksille tai nuorille edullisia vuokrahuoneistoja."

3. Siirtolapuutarha-alue Väänteenmäen lähellä

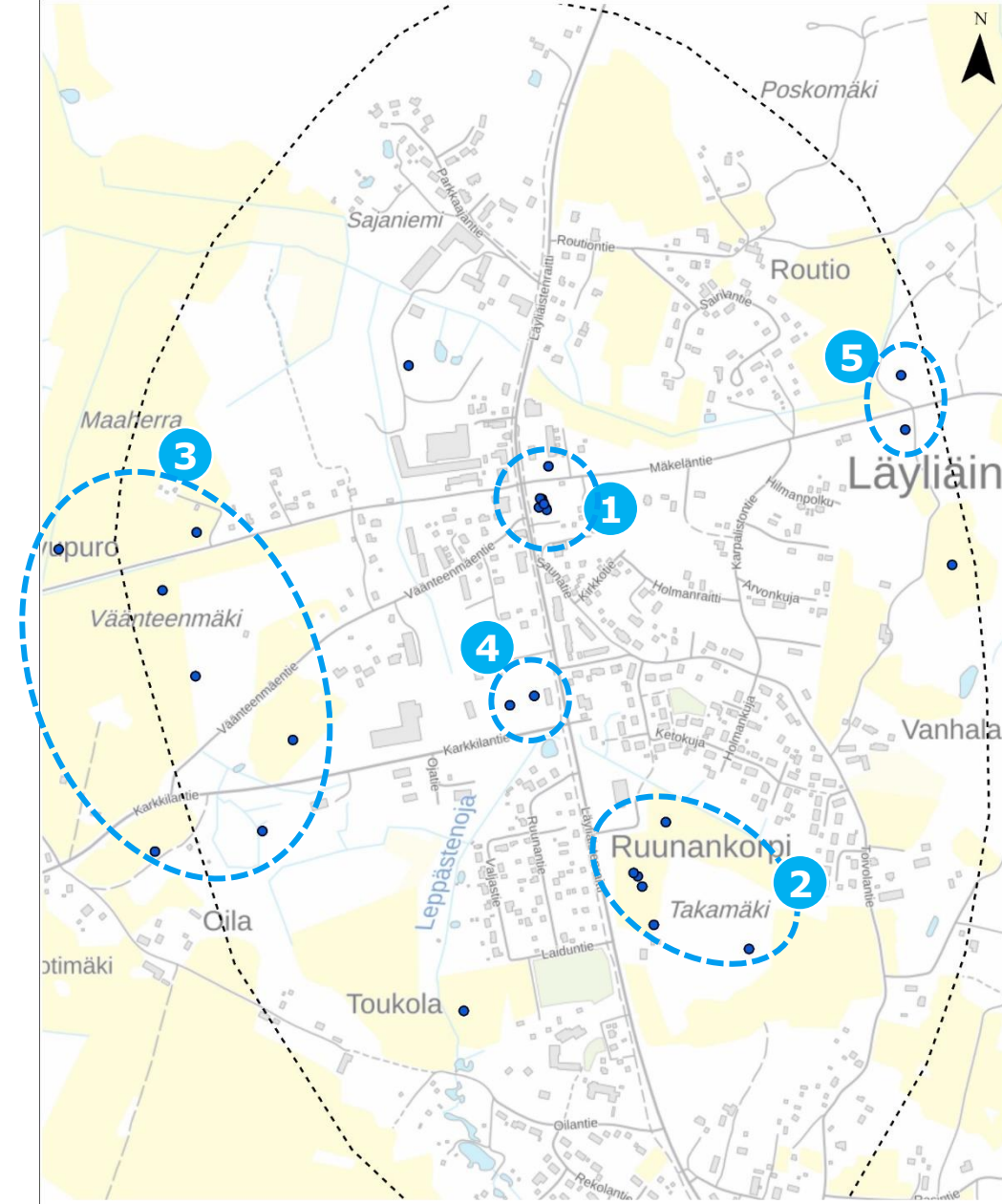
"Kesämökeille pieniä tontteja lähellä palveluita"

4. "Peltihallin" tontti

"Keskeinen paikka"

5. Siirtolapuutarha-alue Mäkeläntien lähellä

"Lähellä bussia ja palveluita kulkea kävellenkin"

--- Tarkastelualue

● Paikka uudelle asumiselle (vakituinen tai loma-asuminen)

0 0,25 0,5 1 km

Kehittämissuunnitelma ja suositukset jatkosuunnitteluun

Lähtökohtien yhteenveto

VAHVUUDET

- Sijainti ja kulkuyhteydet yksityisautoilla
- Maaseutumaisuus, historialliset rakennukset
- Luonto- ja virkistyskohteita lähellä
- Suunnittelualueen kävelyn ja pyöräilyn ympäristöt
- Lähipalveluiden monipuolisuus, erityisesti koulu, päiväkotiki, kauppa, huoltoasema ja ravintola
- Aktiivinen kyläyhdistys, paljon tapahtumia, Seurala
- Monipuolista yritystoimintaa
- Tonttitarjontaa

HEIKKOUEDET

- Paikoin vanhojen rakennusten huono kunto, pihojen epäsiisteys / epämääräinen varastointi
- Julkisen liikenteen puute
- Jalankulkijalle etäisyydet pitkiä nauhataajaman vuoksi
- Läyliäistenraitilla yhdyskuntarakenne paikoin jäsentymätön ja hajanainen, tyhjä tontit ja käyttämättömät rakennukset tuovat epämääräistä vaikutelmaa.
- Asuntotarjonta ei ole riittävän monipuolinen
- Infran osalta suunnittelu- ja korjaustarvetta erityisesti ELYn tieverkolla
- Lapsimäärä laskee
- Tonttikauppa ei vedä
- Liiketilojen puute

MAHDOLLISUUDET

- Palvelujen ja yritystoiminnan kehittäminen
- Harrastustoiminnan ja tapahtumien kehittäminen
- Perheiden houkuttelu alueelle hyvällä päiväkodilla ja koululla
- Monipuolisemman asuntokannan kehittäminen: kylämäisen taajaman ja maaseudun vetovoima
- Siisteyden, viihtyisyyden ja oleskelumahdollisuuksien kehittäminen kyläkeskustassa. Taajamakuvan eheyttäminen erityisesti Läyliäistenraitin varrella.
- Virkistysreittien ja viheralueiden kehittäminen taajamassa sekä yhteyksillä ympäristöön.
- Tyhjillään olevien rakennusten käyttömahdollisuuksien tunnistaminen -> korjaaminen ja ylläpito.
- Kulttuurihistoriallisista kohteista tiedottaminen maastossa, mahdolliset teemareitit historiallisten ja luonnonympäristöltään arvokkaiden kohteiden kautta.
- Yhteisölliset tempauksen taajamakuvan parantamiseksi, kyläläisten sitoutuminen.
- Kyläporttien kunnostaminen.
- Yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen.
- Omaleimaisen profiilin luominen.
- Tehokkaammat matkaketjut.
- Turvallisten pyöräilyreittien jatkaminen.

UHAT

- Heikkenevä väestökehitys ja väestön ikääntyminen
- Kiristynyt taloustilanne
- Palveluiden keskittyminen Lopen kirkonkylään ja muille isommille taajama-alueille
- Rakentaminen perinteistä kyläkuvaan muuttavalla tavalla.
- Rakennusperintökohteiden rappeutuminen, mikäli jäävät ilman käyttöä.

Kehittämissuosituksen kohdekortit

Kehittämissuosituksen kohdekortit

Kehittämissuosituksen teemat

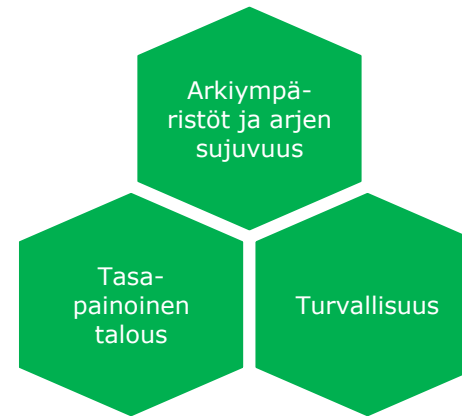
Seuraaville sivuille on koottu lähtökohtatarkastelun sekä asukaskyselyn ja kunnanvaltuuston linjaamiin kehittämistavoitteiden perusteella muodostetut kehittämissuositukset. Kehittämissuositukset on esitetty teemoittain ja osa suosituksista on kuvattu tarkemmin omina kohdekortteinaan. Kehittämissuosituksia on painotettu teemoihin, jotka nousivat esiin valtuustoseminaarin työpajassa sekä asukaskyselyn vastauksissa.

Kehittämissuosituksia on annettu seuraaviin teemoihin liittyen:

- Viihtyisyys ja siisteys
- Julkisten alueiden ja infran kunnossapito
- Liikenne
- Virkistyskäyttö ja harrastukset

Tällä sivulla on esitetty kootusti valtuustoseminaarin ja asukaskyselyn vastausten perusteella esiin nousseet teemat.

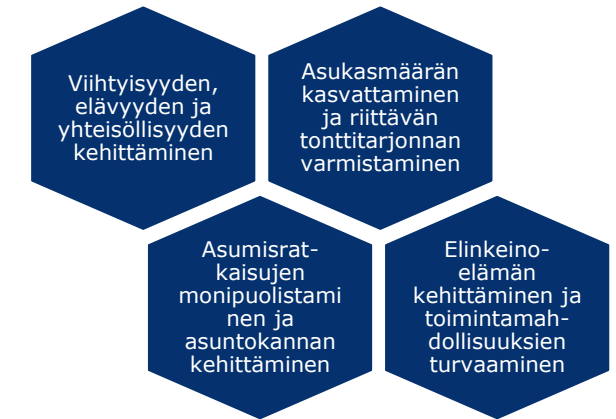
Kehittämissuunnitelman painotus valtuustoseminaari (TOP 3)

Tärkeimmät kehittämisteemat asukaskyselystä (TOP5+1)

Kehittämisessä panostettavat asiat valtuustoseminaari (TOP 4)

Tärkeimmät kehittämiskohteet asukaskyselystä (TOP5)

Kehittämisen kohde

Viihtyisyys ja siisteys

Tavoitteet ja teemat

- Tavoitteet valtuustoseminaarista (kv)
- Kehittämisessä panostettavat asiat (kv)
- Kehittämisteemat asukaskyselystä (TOP 5+1)
- Kehittämiskohteet asukaskyselystä (TOP 5)

Toimenpidekohteet ja -suositukset

Julkiset alueet

- Läyliäistenraitin yleisilme: Toimenpiteiden ideointi kyläläisten kanssa, esimerkiksi tiealueelle viherkaista soveltuvin osin, jalankulku- ja pyörätien tarvittava lisävalaistus, kiinteistöjen kohdalle yhtenäiset kesäkatut, koululaisille kummi-istutuksia, vihertalkoot, taide, tapahtumat.
- Tarkennuksia seuraavilla sivuilla.

Yksityiset alueet

- Kannustetaan pihojen siivouksiin ja kierrättämiseen: Teemapäivänä siivouspäivä ja kirpputori, vuosittain valitaan kylän kaunein piha, kannustuspalkinnot tsemppaajille (palkinnot esimerkiksi lähiyrityksiltä), jäteneuvontaa.
- Rakennusjärjestyksen mukaisesti (11§) kunnan ympäristö- ja rakennuslautakunta suorittaa maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua ympäristön hoidon valvontaa mm. pitämällä tarvittaessa katselmuksia päättäminään ajankohtina.
- Pohditaan yhdessä kiinteistönomistajien, kunnan ja kyläläisten kanssa mahdollisia toimia tyhjillään olevien yksityisten rakennusten kunnostamiseen ja niiden käyttöönottoon. Esimerkiksi: käyttötarkoitusten muutokset, yhteisölliset hankkeet, osallistava suunnittelu, tilapäiskäyttö. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin kohteisiin on mahdollista saada Museoviraston myöntämää hankeavustusta rakennusten ja kulttuuriympäristökohteiden entistämiseen.

Kehittäjätaho(t)

- Työt ja toimenpiteet tiealueella: Kunta, sopiminen ELY-keskuksen kanssa
- Kesäkatut, vihertalkoot: Läyliäistenraitin kiinteistöjen omistajat, Läyliäisten muut toimijat, kuten koulu, kunta
- Pääideointi ja järjestelyt: Kyläyhdistys
- Yhteistyökumppanit: mm. Kunnan jäteneuvonta, alueen yritykset
- Kunta: Tiedotus ja valvonta
- Keskustelut ja ideointi: Kiinteistöjen omistajat, kunta, kyläläiset / yhdistykset
- Käyttötarkoituksen muutokset, mahdolliset kaavamuutokset: kunnan maankäytön suunnittelu.
- Avustuksista lisätietoa: <https://www.museovirasto.fi/fi/avustukset/rakennukset>

Läyliäistenraitin yleisilme: Kehitysideat

Alla olevalle kartalle on esitetty alue, jolle ehdotetaan teialueelle rakennettavaksi niittymäinen viherkaista erottamaan ajoradan ja jalankulku- ja pyörätien. Viherkaista sijoittuisi nykyisen kivetyn välialueen sekä ajoradan ulkopuolella olevan asfaltoidun alueen kohdalle. Jalankulku- ja pyörätielle ehdotetaan lisättäväksi omat valaisimet viherkaistalle.

Alue kuuluu maisema-analysissä esitettyyn Läyliäistenraitin ydinalueeseen ja sen varrella on useita kulttuurihistoriallisesti ja / tai maisemallisesti tärkeitä kohteita tai kokonaisuuksia. Lisäksi alueella on palveluita ja muita kohtaamispaikkoja.

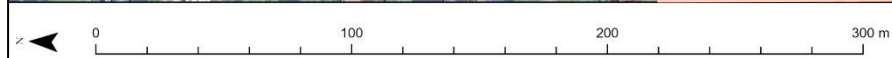
Maisemallisesti jäsentymättömiä ja ympäristöltään viimeistelemättömiä alueita suositellaan kehitettävän erityisesti Läyliäistenraitin ydinalueen ympäristössä.

Merkinnät kartalla

- Valokuvauspaikka ja -suunta
- Alue, jolle ehdotetaan niittymäistä viherkaistaa ja lisävalaistusta
- Palvelut tai muut toiminnalliset kohteet / kohtaamispaikat
- Kulttuurihistoriallisesti ja / tai maisemallisesti tärkeä kohde tai kokonaisuus
- Maisemallisesti jäsentymätön ja ympäristöltään viimeistelemätön alue

Kuva ylhäällä:
Näkymä Läyliäistenraitilta (kuvauspaikka kartalla)

Kuva alhaalla:
Ideakuva valokuvaan sovitettuna: Viherkaista ja valaisinpylväät.

Kartta: Ramboll Finland / 10.10.2021
Taustakartta: Ortokuva 2019 /MML. Aineisto: Maanmittauslaitos (MML) 2024, Syke 2023

Läyliäistenraitin yleisilme: Kehitysideat

Taajamaympäristön viihtyisyyttä voidaan kehittää kustannustehokkailla ja yhteisöllisillä toimenpiteillä, jotka keskittyvät niin fyysisen ympäristön parannuksiin kuin sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseen. Alla muutamia ideoita, joita voi soveltaa Läyliäisten keskeisillä alueilla.

1. Kesäkukat ja kummi-istutukset: Sovitaan ja hankitaan yhdessä, mahdollisesti kunnan tukemana, yritysten ja muiden kohtaamispaikkojen raittimiljööseen sopivat kesäkukkaistutukset. Julkisten alueiden istutusten hoitajiksi voidaan sopia alueen yrityksiä ja esimerkiksi koululuokkia.
2. Vihertalkoot: Kannustetaan asukkaita osallistumaan vihertalkoihin, jolla kohennetaan taajamaympäristön viihtyisyyttä. Kunta ja/tai ELY-keskus järjestää jätelavoja kitkentä-/ niittojätteille yms.
3. Pienimuotoinen (ympäristö)taide: Taideteokset voivat toimia paitsi vetonauloina myös keskustelun herättäjinä. Teoksille etsitään sopivat sijoituspaikat sopimalla kiinteistön omistajien kanssa.
4. Pop-up tapahtumat ja torit: Järjestetään säännöllisiä tapahtumia, kuten toripäiviä tai festivaaleja, jotka houkuttelevat ihmisiä ulos ja luovat yhteisöllisyyttä. Sopivia paikkoja tapahtumille voisivat olla esimerkiksi Seuran edusta, koulun piha tai rakentamattomat tontit Läyliäistenraitin varrella.

Ideoita kukkaistutuksille julkisilla alueilla. Ylempi kuva Tapio Jokela.

Kehittämisen kohde

Julkisten alueiden ja infran kunnossapito

Tavoitteet ja teemat

- Tavoitteet valtuustoseminaarista (kv)
- Kehittämisessä panostettavat asiat (kv)
- Kehittämisteemat asukaskyselystä (TOP 5+1)
- Kehittämiskohteet asukaskyselystä (TOP 5)

Toimenpidekohteet ja -suositukset

Tiet ja kadut

- Suositellaan tehtäväksi katu- ja muiden liikenneväylien kuntokartoitukset ja tarkemmat toimenpidesuunnitelmat kartoitusten perusteella.
- Yksityisten mailla sijaitsevat asemakaava-alueiden kadut: Suositellaan kunnan lunastavan alueet ja toteuttavan kaduilla tarvittavat kunnossapitotoimet. Alla esimerkkejä.
 - Vesikopintie: Tie on osin asemakaava-alueella ja tältä osin kunnan suositellaan lunastavan katualue. Asemakaava-alueella kadun kuntoa voidaan parantaa asfaltoinnilla.
 - Saunatie: Tie on osin yksityisten maalla, suositellaan alueen lunastamista ja asfaltoinnin korjaamista tai uusimista.
 - Koulutie: Tie on osin yksityisten maalla, suositellaan kiinteistöjaotuksen ja liikenneyhteyksien tarpeellisuuden ja toimivuuden tarkistamista, katualueen lunastamista sekä asfaltoinnin korjaamista tai uusimista.

Julkiset alueet

- Asemakaavojen virkistys- ja puistoalueiden (viheralueiden) kunnossapidon yleispiirteinen luokittelu on esitetty seuraavilla sivuilla. Luokittelun avulla voidaan suunnitella alueiden käyttötarkoituksen ja luonteen mukaista kunnossapitoa.
- Viheralueet yleisesti: Suositellaan, että asemakaavaa muutettaessa viheralueiden käyttötarkoitusta tarkastellaan ja muutetaan tarkoituksenmukaisesti.
- Yksityisten mailla sijaitsevat viheralueet: Suositellaan kunnan lunastavan alueet ja toteuttavan alueiden käyttötarkoituksenmukaisia hoitotoimia.

Kehittäjätaho(t)

- Katuinfra sekä viheralueiden kartoitukset ja toimenpiteet: kunnan tekninen toimi.
- Kunta: Lunastukset ja katualueiden kunnossapito.
- Kunta ja maanomistajat: Työt ja toimenpiteet yksityisteillä sopimuksin.
- Kunta ja ELY-keskukset: Työt ja toimenpiteet sopimuksin valtion tiealueilla.
- Käyttötarkoituksen muutokset, mahdolliset kaavamuutokset: kunnan maankäytön suunnittelu.

Kehittämisen kohde

Julkisten alueiden ja infran kunnossapito: Viheralueet

Asemakaavojen virkistys- ja puistoalueiden (viheralueiden) kunnossapidon yleispiirteinen luokittelu on tehty tähän kehittämissuunnitelmaan kunnossapitotoimien aiempaa parempaa kohdentamista varten.

Luokittelu on tehty lähinnä karttatarkastelun perusteella, eikä siten perustu tarkasti kunkin viheralueen ominaispiirteisiin ja käyttöön. Luokittelu on syytä tarkistaa ja tarkentaa kunnan asiantuntijatyönä. Yhden asemakaavan viheralueen sisälle voi sijoittua useampia eri kunnossapitoluokkia.

Luokittelu perustuu valtakunnalliseen viheralueiden kunnossapitoluokitukseen (RAMS 2020).

Kunnossapitoluokitusta voi tarkentaa puhtaanapitoluokituksella.

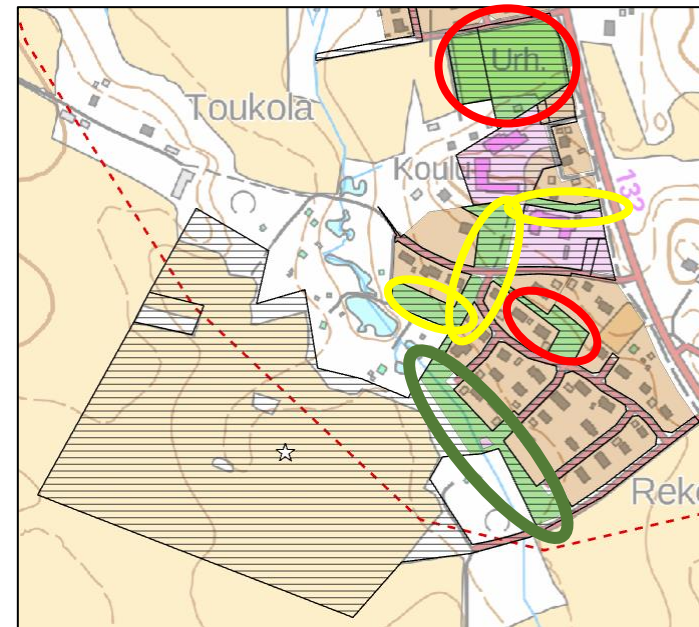
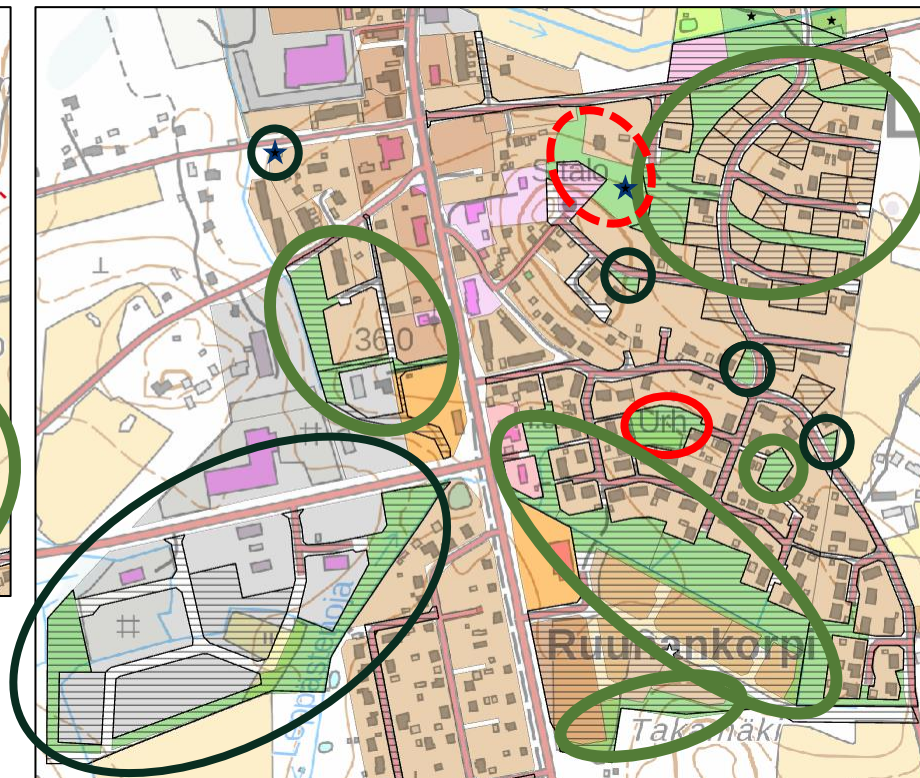
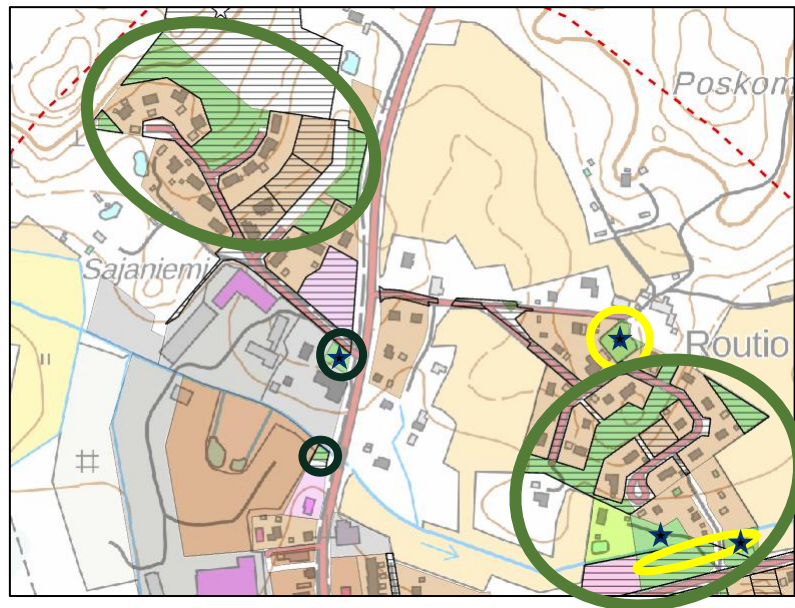
Viheralueiden ehdotettujen RAMS kunnossapitoluokkien lyhyet kuvaukset

- R2 Toimintaviheralue
 - Toimintaviheralueita ovat jalankulun ja pyöräilyn reittiyhteyksiin sekä liikuntaan, leikkiin ja erityistoimintoihin varattuja viheralueiden osia.
 - Hoidon tavoitteena monipuolinen, viihtyisä, turvallinen, käyttäjäystävällinen ja toimiva viheralue.
- R4 Suoja- ja vaihettumisviheralue
 - Rakennetun ja luonnonympäristön vaihettumisalue, joka on kerroksellinen, monimuotoinen elinympäristö eliöille ja kasvillisuudelle, ekologisen verkoston osa.
 - Toimivat myös oleskelun, ulkoilun ja virkistyksen paikkana.
 - Hoidon tavoitteena on mm. taajamaluonnon monimuotoisuus ja puistomainen yleisilme
- A3 Maisemaniitty
 - Avoimen kulttuurimaiseman ja ruohovartisen luonnonkasvillisuuden säilyttämiseen varattuja avoimia tai puoliavoimia niittyjä tai niiden osia.
- Hoidon tavoitteena monipuolinen, ekologisesti monimuotoinen, avoin, elinvoimainen ja viihtyisä kulttuurimaisema.
- Kulku ohjataan rakennetuille kulkuväylille ja leikatuille niitypoluille.
- M2 Lähimetsä
 - Asuinalueiden välittömässä läheisyydessä, käyttö päivittäistä: oleskelu, leikki, kauttakulku, ulkoilu, liikunta, sosiaalinen kanssakäyminen.
 - Ei yleensä taloudellisia tuotto-odotuksia.
 - Hoidon tavoitteena monipuolinen, turvallinen, viihtyisä ja käyttäjäystävällinen metsäalue.
 - Kulku ohjataan esim. poluille ja pitkospuille.
 - Voivat monipuolistaa taajamaympäristöjen ekologista monimuotoisuutta.
- M4 Suojametsä
 - Asuinalueiden sekä muun herkän ympäristön ja häiriötä aiheuttavien toimintojen välissä sijaitsevia metsiä.
 - Parhain suojavaikutus jatkuvasti peitteisellä ja monikerroksisella puustolla.⁶⁸

Kehittämisen kohde

Julkisten alueiden ja infran kunnossapito: Viheralueet

Ehdotetut, yleispiirteiset kunnossapitoluokat asemakaavan viheralueille

 R2 Toimintaviheralue

 R4 Suoja- ja vaihettumisviheralue

 A3 Maisemaniitty

 M2 Lähimetsä

 M4 Suojametsä

 Viheralue yksityisten maalla

Kehittämisen kohde

Liikenne

Tavoitteet ja teemat

- Tavoitteet valtuustoseminaarista (kv)
- Kehittämisessä panostettavat asiat (kv)
- Kehittämisteemat asukaskyselystä (TOP 5+1)
- Kehittämiskohteet asukaskyselystä (TOP 5)

Toimenpidekohteet ja -suositukset

Nopeusrajoitus taajamassa

- Taajaman asuinalueille Läyliäisten raitin ja Karkkilantien ulkopuolella asetettavaksi 30 km/h aluenopeusrajoitus. Tarvittaessa nopeusrajoitusta voidaan pohtia tie- / katukohtaisesti.
- Tarkennuksia seuraavilla sivuilla.

Koulun alueen rauhoittaminen

- Koulun alueen rauhoittaminen tunnistettiin tärkeäksi ja akuutiksi toimenpiteeksi. Toimenpiteiksi suositellaan häiriökäyttäytymisen ehkäisemistä sekä suorilla keinoilla (kieltäminen ja estäminen) sekä pehmeillä keinoilla (keskustelu ja vastaan tuleminen).
- Tarkennuksia seuraavilla sivuilla.

Pikkupässi pyöräilyreitti

- Matkailun ja virkistyskäytön sekä alueen tunnettuuden parantamisen vuoksi suositellaan Pikkupässi -pyöräilyreitin opasteiden ja infotaulun näkyvyyden parantamista.
- Tarkennuksia seuraavilla sivuilla.

Kehittäjätaho(t)

- Nopeusrajoitukset katualueilla: Kunta
- Liikennemerkkit, puomit, valvonta: Kunta
- Keskustelut ja ideointi: Kunta, kyläläiset, yhdistykset
- Toimenpiteet Lopella: Kunta
- Hanke toteutettu yhdessä Hyvinkään ja Karkkilan kaupunkien kanssa ja rahoitettu jo päättyneellä EU:n Leader-hankerahoituksella.

Kehittämisen kohde

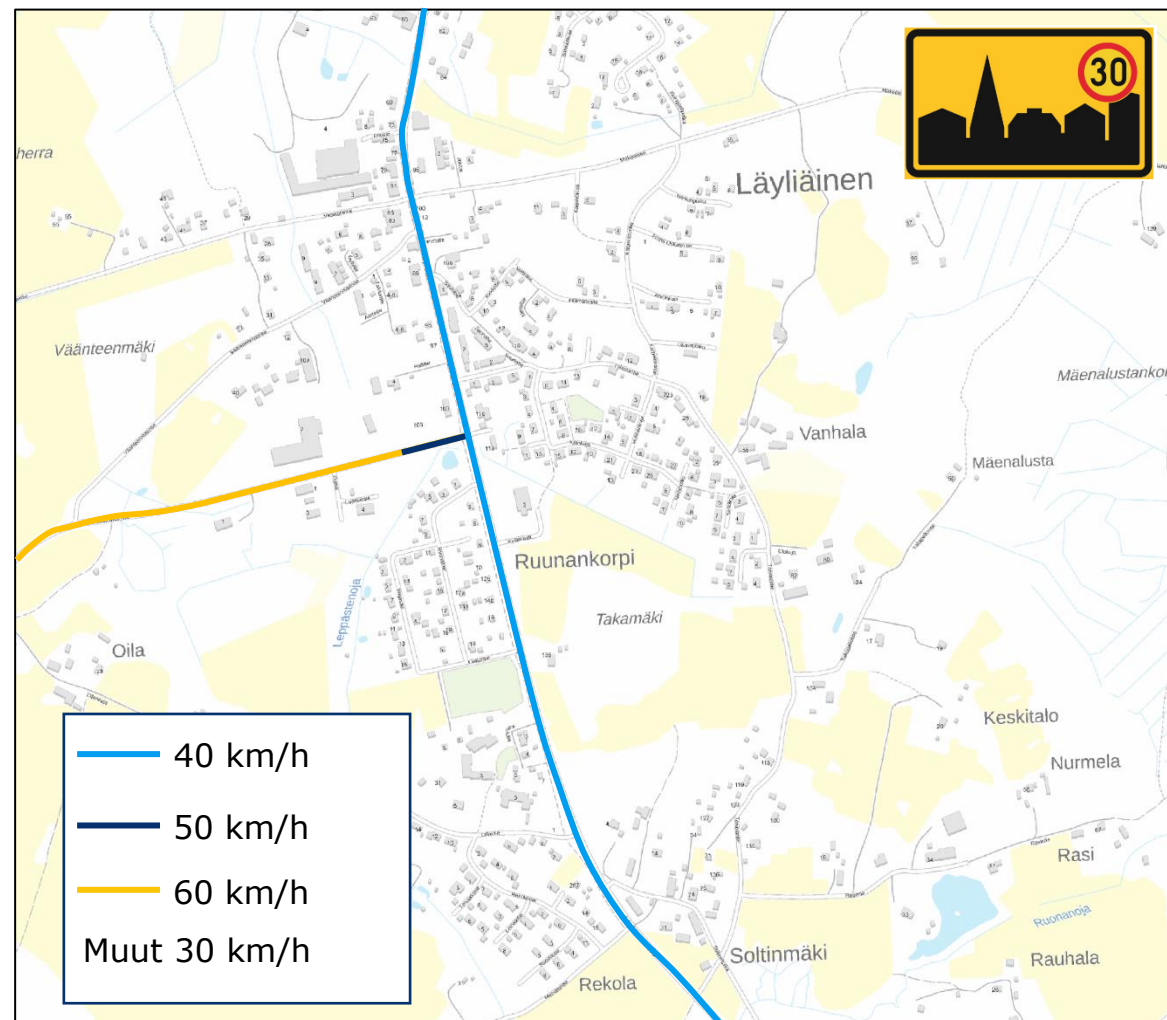
Liikenne: Nopeusrajoitus taajamassa

Taajaman asuinalueille Läyliäisten raitin ja Karkkilantien ulkopuolella asetettavaksi 30 km/h aluenopeusrajoitus. Tarvittaessa nopeusrajoitusta voidaan pohtia tie- / katukohtaisesti.

Alueellinen yhteneväisyys nopeusrajoituksen suhteen luo säännönmukaisuutta ja ennustettavuutta liikenteen käyttäjien kannalta.

Vaihtoehtoisena toimenpiteenä vain Holman alueen nopeusrajoituksen muuttamista 30 km/h alueeksi suositellaan pohdittavaksi. Alueen läpi kulkee usean lapsen koulu- ja vapaa-ajan reitti, eikä alueella ole yhtenäistä kävelyn ja pyöräilyn verkostoa. Rauhoittamalla alueen ajonopeuksia taataan turvallisempi matka erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville kulkijoille.

Liikenneturvan mukaan 30 km/h rajoitusalue on lapsille jopa viisi kertaa turvallisempi kuin 50 km/h rajoitusalue. Yleisin nopeusrajoitus taajamissa on 40 km/h, ja noin 27 % katuverkosta on jo siirtynyt 30 km/h rajoitukseen. Tämä rajoitus parantaa huomattavasti liikenneturvallisuuksia, erityisesti kävelijöille ja pyöräilijöille.

Kehittämisen kohde

Liikenne: Koulun alueen rauhoittaminen

Koulun alueen rauhoittaminen tunnistettiin tärkeäksi ja akuutiksi toimenpiteeksi. Toimenpiteiksi suositellaan häiriökäyttäytymisen ehkäisemistä sekä suorilla keinoilla (kieltäminen ja estäminen) sekä pehmeillä keinoilla (keskustelu ja vastaan tuleminen). Toimenpiteitä alueen rauhoittamiseksi:

- **Ajamisen rajoittaminen kieltoimerkillä**
 - Moottoriajoneuvoliikenne kielletty 22:00-06:00 välisenä aikana. Viranomaisten kanssa keskustelu hetkellisestä aktiivisemmasta valvonnasta.
- **Pysäköintialueen jäsentely**
 - Paremmiin jäsenneily pysäköintialue parantaa alueen käytettävyyttä ja viihtyisyyttä, sekä ehkäisee häiriöitä. Lasten liikkuminen sekä henkilökunnan liikenne ja huoltoliikenne on syytä erottaa toisistaan mahdollisimman hyvin riskien vähentämiseksi.
- **Ajamisen rajoittaminen puomilla**
 - Jousipuomin tai portin sijoittaminen sopivaan paikkaan rauhoittaa koulun piha-alueen ja välittömän ympäristön mutta mahdollistaa liikunta- ja urheilukenttien käytön.
- **Kameravalvonnan mahdollisuuden selvittäminen**
 - Jos häiriökäyttäytyminen jatkuu, voidaan kameravalvonnan mahdollisuuksia koulun tai liikuntapaikkojen alueella selvittää.
- **Pehmeät keinot**
 - Keskusteluyhteyden luominen nuorten kanssa.
 - Yhteiset tilaisuudet ja ennalta ehkäisevä, konsensushakuinen ratkaisumalli.
 - Kunta mahdollisena fasilitaattorina vaihtoehtoiselle kokoontumispaikalle. Esimerkiksi avoin autopaja voisi tuoda eri ikäluokkia lähemmäs toisiaan ja luoda mieluisampaa tekemistä häiriökäyttäytymisen sijaan.

Kehittämisen kohde

Liikenne: Koulun alueen rauhoittaminen

• Pysäköintialueen jäsentely

- Reunakivillä erotellulla parkkipaikalla voidaan selkeyttää parkkeeraamista, hallita nopeuksia ja estää driftailu tms. toiminta alueella. Hitaampi poistumismahdollisuus alueelta voi myös vaikuttaa alueen houkuttelevuuteen häiriökäyttäytyjien kannalta.
- Toimenpide-ehdotuksena on rajata parkkipaikka selkeästi koulutiestä, ja siirtää sisäänajo parkkipaikan länsipäähän. Parkkipaikan ruutuja voidaan myös erotella toisistaan alueen sisällä erilaisilla korokkeilla.
- Valaistuksella voidaan vaikuttaa mahdolliseen häiriökäyttäytymiseen. Esimerkiksi liiketunnistimilla varustetut valot, jotka kirkastuvat havaitessaan liikettä voivat luoda tunteen valvonnasta ja vähentää häiriökäyttäytymistä.

• Ajamisen rajoittaminen puomilla

- Puomille ehdotettu sijoittamispaikka estäisi koulun pihalle ajamisen, mutta jättäisi parkkipaikalle ajamisen edelleen mahdolliseksi.
- Reitti toimii pelastustienä, jonka vuoksi puomiksi suositellaan siihen sopivaa vaihtoehtoa (esimerkiksi puskupuomi).
- Myös päiväkodin ja koulun välistä yhteyttä voitaisiin rajoittaa jousipuomilla tai portilla estämättä kuitenkaan pelastustoimea tai muuta huoltoajoa.

Kehittämisen kohde

Liikenne: Pikkupässi pyöräilyreitti

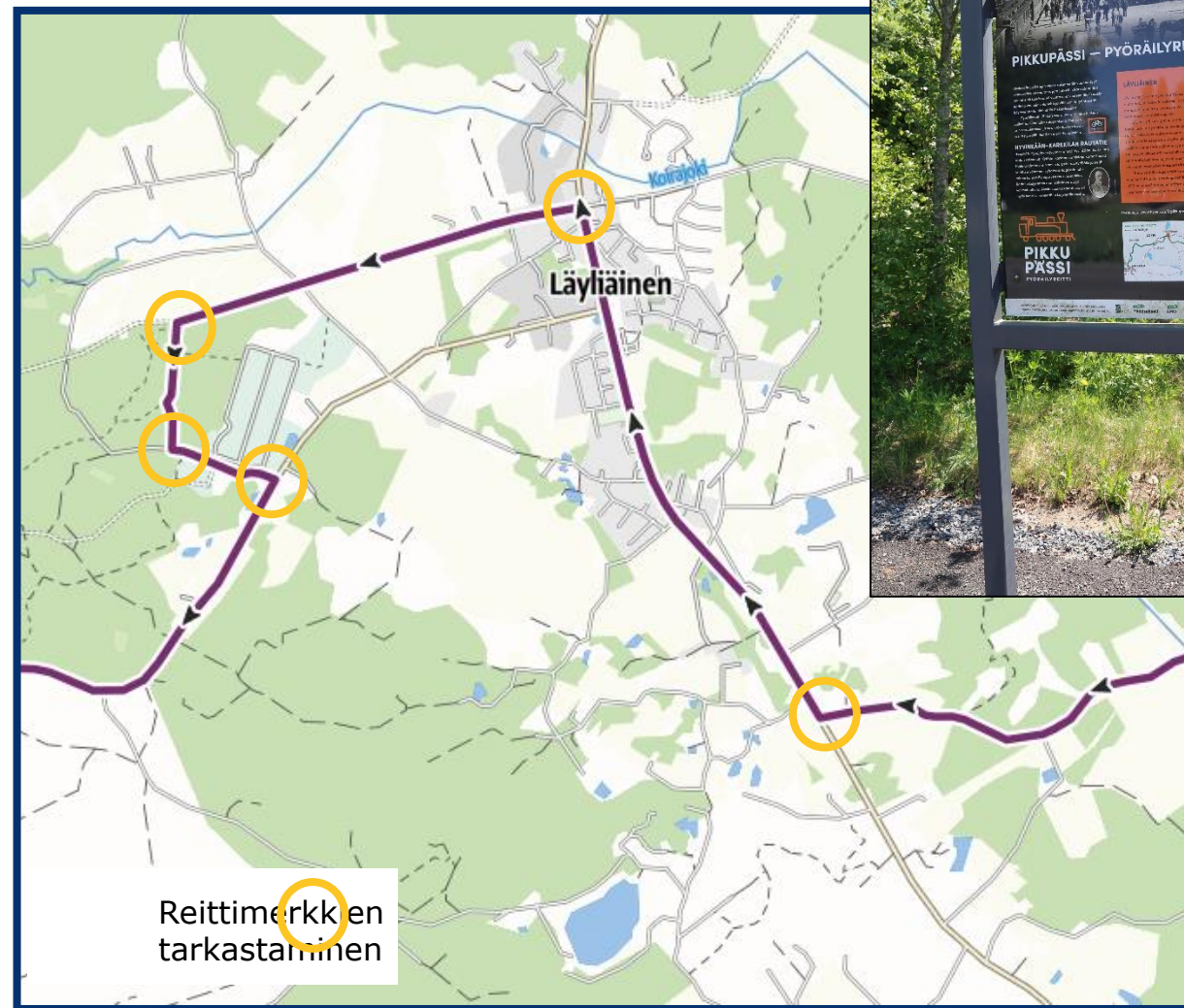
Matkailun ja virkistyskäytön sekä alueen tunnettuuden parantamisen vuoksi suositellaan Pikkupässi -pyöräilyreitin opasteiden ja infotaulun näkyvyyden parantamista.

Reitin merkinnät ovat osittain huomaamattomia ja infotaulu on sijoitettu väärälle puolelle Läyliäistenraittia. Reittien selvä merkitseminen käänköskohdissa sekä infotaulun uudelleensijoittaminen parantaisi reitin seurattavuutta sekä tietoutta.

Näkyvyyttä parantavia toimia:

- Merkkien yhteneväinen sijoittelutapa
- Opasteen koon riittävä mitoitus ja sopiva etäisyys käänköksestä
- Pitkille suorille osuuksille merkki oikealla reitillä olemisesta

Lisätietoa: <https://www.hyvinkaa.fi/pikkupassi1/>

Kehittämisen kohde

Virkistyskäyttö ja harrastukset

Tavoitteet ja teemat

- Tavoitteet valtuustoseminaarista (kv)
- Kehittämisessä panostettavat asiat (kv)
- Kehittämisteemat asukaskyselystä (TOP 5+1)
- Kehittämiskohteet asukaskyselystä (TOP 5)

Toimenpidekohteet ja -suositukset

Kyläpolku

- Taajamakuva-analyysin kartoilla esitetty merkintä "Ohjeellinen ulkoilureittitarve" on esitetty tarkemmin seuraavilla sivuilla ja nimetty työnimellä "Kyläpolku".
- Kyläpolku kulkee läpi taajaman keskeisten alueiden kooten reitin varrelle erityisiä kulttuurihistoriallisia kohteita ja reittejä sekä nykyisiä kohtaamispaikkoja.
 - Tarkennuksia seuraavilla sivuilla.

Virkistysympäristöjen kehittäminen

- Leikkipuiston ja koulun kentän ympäristön kehittäminen uusien leikki- ja liikuntavälinein mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaan.

Harrastusten ja niihin liittyvien palvelujen ja yritystoiminnan kehittäminen

- Asukaskyselyssä nousi esiin toiveita mm. kuntosalin ja nuorisotilan perustamisesta. Lisäksi toivottiin lisää järjestettyä toimintaa ja kokoontumispaikkoja lapsille ja nuorille.
- Järjestöjen ja seurojen tukimahdollisuuksien tutkiminen, jotta harrastustoimintaa voitaisiin järjestää paikallisesti Läyliäisissä.
- Koulun ilta- ja viikonloppukäytön kehittäminen: Koululle kyläläisten yhteiset liikuntavuorot, esim. lentopallo, salibandy, koko perheen temppuiluvuoro.
- Seuralan ja muiden harrastustiloiksi soveltuvien tilojen hyödyntäminen.

Kehittäjätaho(t)

- Kyläpolun jatkoideointi: Kyläyhdistys, maanomistajat, kunta
- Kyläpolun toteuttaminen ja ulkoilureittisopimukset: Kunta ja maanomistajat
- Kunnan tekninen toimi
- Yhteistyössä kunnan, asukkaiden, yhdistysten ja yrittäjien kanssa.

Kehittämisen kohde

Virkistyskäyttö ja harrastukset: Kyläpolku

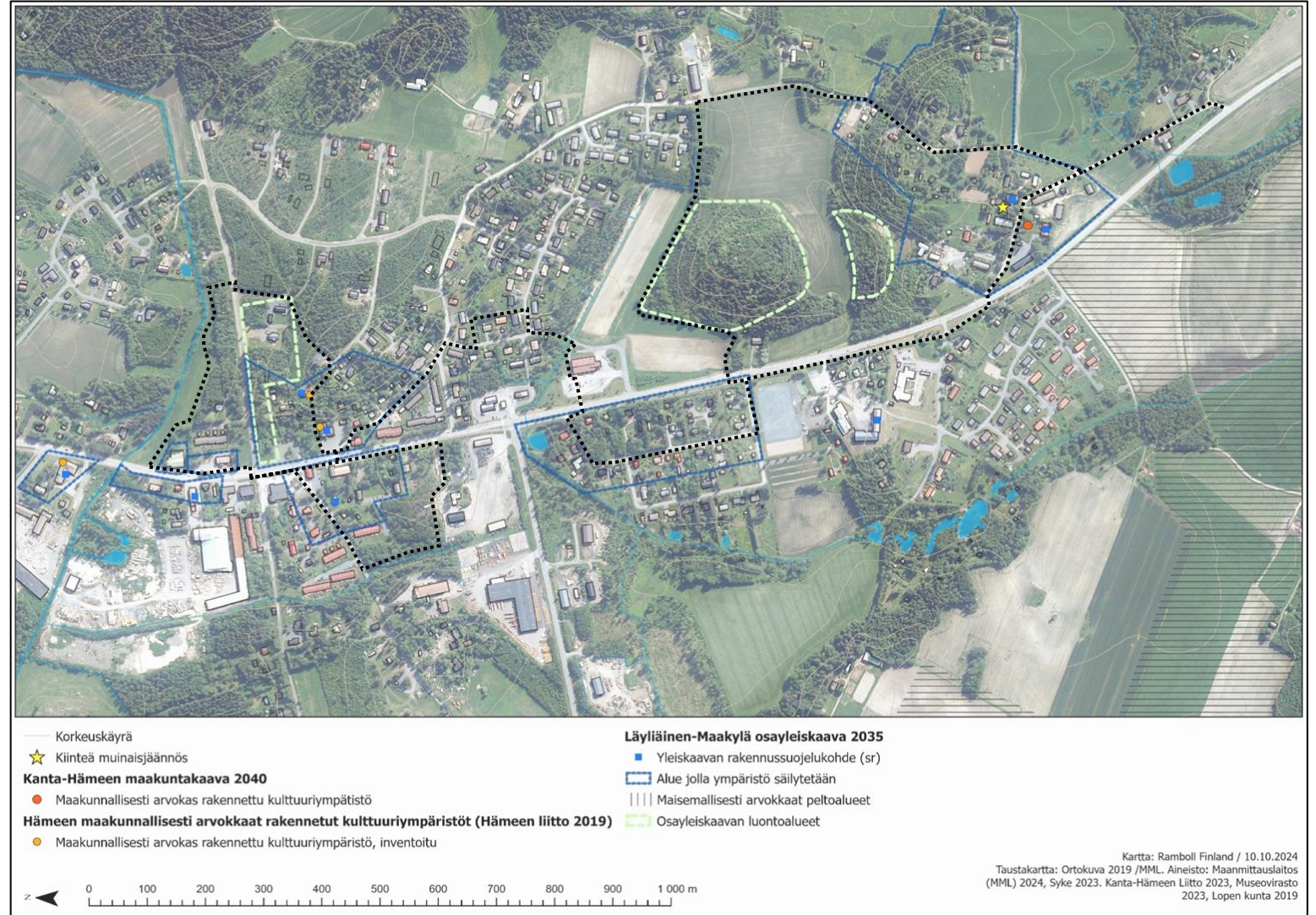
Taajamakuva-analyysin kartoilla esitetty merkintä "Ohjeellinen ulkoilureittitarve" on esitetty viereisellä kartalla kokonaisuudessaan ja nimetty työnimellä "Kyläpolku". Reitin esitetty sijainti on ohjeellinen.

Kyläpolku kulkee läpi taajaman keskeisten alueiden kooten reitin varrelle erityisiä kulttuurihistoriallisia kohteita ja reittejä sekä nykyisiä kohtaamispaikkoja.

Kyläpolku kulkee paikoin olemassa olevilla reiteillä, paikoin reitin toteuttaminen vaatii rakennustöitä. Reitti suositellaan toteutettavan uusilla osuuksilla polkumaisena. Polkua ei ole tarvetta valaista ei pitäa talvella kunnossa. Mahdollisesti uusien asuinalueiden rakentuessa, kuten esimerkiksi Ruunaankorven alue, voidaan alueen kehittämisessä huomioida myös kyläpolku ja sen toteuttaminen.

Kyläpolun varrelle voidaan koota esimerkiksi virtuaalinen opastus erityiskohteissa ja mahdollisuuksien mukaan tuoda esimerkiksi QR-koodikyltit opastettavien kohteiden yhteyteen paikan päälle. Opastuksen ja tietoiskujen avulla voidaan herättää kiinnostus alueen historiaan ja kulttuuriin. Opastuksessa voidaan hyödyntää City Nomadi -alustalle verkkoon koottua Läyliäisten historiallista kierrosta: <https://citynomadi.com/route/d124f5029c6044dd59a9eb2de69a1d50>.

■■■■■ Ohjeellinen
ulkoilureittitarve

Läyliäisten kehittämissuunnitelma, raportti 10/2024

Työryhmä, Ramboll Finland Oy

Sonja Semeri (projektipäällikkö)

Vili Ampuja

Heta Tuunanen

Satu Kellokumpu

Anna Jäntti

Ohjaus, Lopen kunta

Werner Franzen

Tapio Jokela

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.